

**TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ ve ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ANABİLİM DALI**

SENEGAL'DE TÜRKİYE ve TÜRK ALGISI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Ekrem KÖSE**

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. ENGİN AKÇAY**

Ankara-2015

**TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİYASET BİLİMİ ve ULUSLARARASI İLİŞKİLER
ANABİLİM DALI**

SENEGAL'DE TÜRKİYE ve TÜRK ALGISI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Ekrem KÖSE**

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. ENGİN AKÇAY**

Ankara-2015

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİM SAYFASI

Turgut Özal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

15.10.2015
Ekrem KÖSE

ONAY

[Ekrem, KÖSE] tarafından hazırlanan [“Senegal’de Türkiye ve Türk Algısı”] başlıklı bu çalışma, [13.08.2015] tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda (oybirliği/oyçokluğu) ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından [*Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim*] dalında [Yüksek Lisans] tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Mehmet Akif OKUR

Yrd. Doç. Dr. Engin AKÇAY

Yrd. Doç. Dr. Nurettin ALTUNDEĞER

ÖNSÖZ

Gelişen ve değişen dünyada, globalleşen problemlerimize, aramak ve bulmak zorunda olduğumuz global çözümlerin tutarlı ve faydalı olması için, uluslararası ilişkilerde farklı ülke-milletlerin değer yargılarına vakıf ve o toplumların kamuoyunda oluşabilecek tepkileri sağlıklı değerlendirebilecek sosyal bilimcilerin yetişmesi önemli bir eğitim konusudur.

Özellikle ülkemizin Ortadoğu, Balkanlar, Kafkaslar gibi pek çok problemi üst üste yaşayan bir coğrafyaya komşu olması; Orta Asya ve Afrika gibi milli-tarihi yakınlığa sahip bölgelerle ilişkileri nedeniyle bu bölgelerde yaşayan devletlerin ve halkların sorunları ortak sorunlarımız haline gelebilmektedir. Bu nedenle bulunduğu coğrafyada, jeostratejik ve jeopolitik konumunu kendi lehine çevirecek bir Türkiye için yapılacak saha çalışmaları, kritik kararların verilmesinde önemli bir kaynak oluşturacaktır.

Senegal’de yapılan bu çalışma, Türk toplumuna derin bir saygısı ve sempatisi olan Senegal halkının, Türkiye’nin son yıllarda uluslararası alanda yaptığı doğru hamleler ve etkin politik varyantlar ile örnek-model ülke anlamında kazanımlarına karşı Senegal kamuoyunda oluşan algıyı tespit etmesi açısından önemli bir veri sağlamayı amaçlamaktadır. Ayrıca, genel olarak son on yılda gelişen Türkiye – Afrika ilişkilerinde; özelde Senegal – Türkiye ilişkilerinde bu ülkeye yatırım yapacak girişimcilere ve bölge halkını tanımaya yönelik araştırma yapacak akademisyenlere kaynak olacak değerli bir saha çalışmasıdır.

Çalışmanın genelinde, benzer kültür ve inanç değerlerine sahip bir ülke olması yönüyle Senegal halkının gösterdiği ilgi ve tolerans, elde edilen verilere, örneklemeler tarafından hiçbir kaygı ve tereddüt emaresi göstermeden ankete katılmaları nedeniyle kolayca ulaşılabilmek imkanı vermiştir. Ayrıca Afrika’nın genelinde yaşanan İdari – siyasi baskılara rağmen, bağımsızlığını kazandığı yıldan itibaren hiçbir askeri darbe görmemiş ve demokrasiyi bir yaşam biçimi olarak hayatın her alanında paylaşabilen bir toplum olarak Senegallilerin, çalışmamızda gösterdiği hassasiyet dolayısıyla tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Ayrıca, farklı ülkelerde Türkiye ve Türk algısını ölçmek amacıyla yapılan kamuoyu yoklamaları ve saha çalışmaları sınırlıdır. Bu eksikliği gidermek maksadıyla BİLGESAM tarafından yapılan çalışmalar örnek alınmış, uygulanan anket formları ile veri analiz kriterine bağlı kalınmıştır. Bu nedenle BİLGESAM'ın çalışmalarının sürmesini ve bu çalışmaların yeni araştırmalara önemli bir ilham kaynağı olacağı inancını taşıyarak kurum yetkililerine teşekkür ediyorum.

ÖZET

[KÖSE, Ekrem], [Senegal’de Türkiye ve Türk Algısı], [Yüksek Lisans], Ankara, [2015].

Türkiye – Senegal ilişkileri, 1960 yılında Senegal’in bağımsızlığını kazanmasının hemen sonrasında açılan Türk büyükelçiliğimiz ile başlamış ve 2012 yılında ellinci yılını doldurarak günümüze kadar yoğun ticari, ekonomik, sosyal, kültürel, askeri faaliyetler ve eğitim faaliyetleri – antlaşmaları ile önemli bir düzeye ulaşmıştır.

Bu çalışma ise, uzun yıllar bu ülkede varlık gösteren Türkiye’nin ve Türk insanının Senegalliler tarafından ne kadar bilindiğini, tanındığını, sempati duyulduğunu ve saygı gösterildiğini ölçmeye yönelik bir kamuoyu yoklamasıdır. Araştırmada Türk insanın Senegal’de kişilik özellikleri itibariyle nasıl bilindiği, Türkiye’de yaşam algısının düzeyi, Türkiye’nin bölgesinde ve Afrika’da etkinliği ve siyasi gücü, İslam ülkelerine model olma düzeyi ve Türkiye’ye karşı duyulan sempati düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır.

Araştırma, yüz yüze görüşmelerle farklı yaş, cinsiyet, meslek, eğitim ve gelir düzeyine sahip örneklemelerin rastgele seçimiyle anket metodu kullanılarak yapılmıştır. Kullanılan analiz programında her soruya verilen cevaplar dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmış, ortaya çıkan sonuçlar grafik ve tablolar sentezlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Afrika, Algı, Senegal, Türkiye, Türkler

ABSTRACT

[KÖSE, Ekrem], [Perception Of Turkey in Senegal], [Master Thesis], Ankara, [2015].

The relations between Turkey and Senegal have first been established just after the independence of Senegal in 1960 with the recent embassy of Turkey which has reached it's 50th year in 2012 and a high and considerable level with the pacts (engagements) of intensive trading, economical, social, cultural, military and educational activities.

This work, wich proofs how much Senegaleese people know about the Turkish, like the Turkish people and respect them, is an evaluation of Senegaleese people's opinions. In this research, how the Turkish people's characteristics are known in Senegal, the perception of the life conditions in Turkey, the influence of Turkey in Asia and Africa and its political power, the level of being potentially model for other islamic countries and the love of Turkey have been tried to focus on.

The research has been realised with randomly selected people who have different sex, age occupation, educational statue and means using a survey method. In this analysing programme there has been an evaluation taking every single answer into consideration, the results have been synthesized on the grafics and charts.

Key Words: Afrika, Perception, Senegal, Turkey, Turks

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar.....	vii
GRAFİKLER.....	x
GİRİŞ.....	1
ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ.....	4
VERİ ANALİZİ.....	5

1. BÖLÜM

TÜRKİYE – AFRIKA İLİŞKİLERİ

1. TÜRKİYE - AFRIKA İLİŞKİLERİ.....	6
-------------------------------------	---

2. BÖLÜM

SENEGAL ÜLKE TANITIMI

2.1. Tarihçesi.....	11
2.2. Siyasi ve İdari Durum.....	12
2.3. Coğrafi Özellikleri ve Nüfus.....	13
2.3.1. Coğrafi Konumu, İklim, Bitki Örtüsü.....	13
2.3.2. Nüfus Özellikleri.....	14
2.4. Eğitim ve Kültür.....	14

2.5.	Ekonomik Özellikler	15
2.6.	Türkiye - Senegal İlişkileri.....	16

3. BÖLÜM

ANKET VERİLERİ

3.1.	Örneklemin Temel Özellikleri	19
3.2.	Senegal’de Türklere ve Diğer Halklara Sempati	23
3.3.	Türkiye’de Demokrasi Algısı.....	29
3.4.	Türkiye’de Yaşam Algısı	34
3.5.	Türklerin Kişilik Özellikleri.....	38
3.6.	Türkiye’nin Orta Doğu ve Müslüman Ülkeler İçin Model Özelliği	49
3.7.	Türkiye’nin Avrupa Birliği Üyeliğine Bakış	54
3.8.	Türkiye İle İlgili Güç Algısı.....	58
3.9.	Türklerin Yakın Görüldüğü Kültür	64
3.10.	Türklerle Yakınlık İsteği	65
3.11.	Türk Ürünlerine Bakış.....	68
3.12.	Senegalliler İkinci Bir Vatan Seçmesi Gerekse Nerede Yaşamak İster?.....	73
3.13.	Senegalde Türk / Türkiye Algısının Kaynakları	74
SONUÇ		83
KAYNAKÇA		90
EK: UYGULANAN ANKET FORMU		93

TABLOLAR

Tablo 1: Ekonomik Veriler (Dünya Bankası)	15
Tablo 2: Cinsiyet / Yaş Çarpaz Tablosu	20
Tablo 3: Cinsiyet/ Meslek Çarpaz Tablosu	20
Tablo 4: Eğitim Durumu/ Okul Türü Çarpaz Tablosu.....	20
Tablo 5: Cinsiyet / Medeni Durum Tablosu	22
Tablo 6: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Mesleklere Göre Değişimi	40
Tablo 7: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Cinsiyete Göre Değişimi	41
Tablo 8: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Yaşa Göre Değişimi.....	42
Tablo 9: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Gelir Algısına Göre Değişimi ..	43
Tablo10: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi	44
Tablo 11: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi	45
Tablo 12: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi	46
Tablo 13: Türklerin Kişilik Özelliklerinin, Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi	47
Tablo 14: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi	48
Tablo 15:Türkiye İle İlgili Model Algısının Mesleklere Göre Değişimi	50
Tablo 16: Türkiye İle İlgili Model Algısının Cinsiyete Göre Değişimi	50
Tablo 17: Türkiye İle İlgili Model Algısının Yaşa Göre Değişimi	51
Tablo 18: Türkiye İle İlgili Model Algısının Gelir Algısına Göre Değişimi	51
Tablo 19: Türkiye İle İlgili Model Algısının İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi	52
Tablo 20: Türkiye İle İlgili Model Algısının Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi	52

Tablo 21: Türkiye İle İlgili Model Algısının Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi	53
Tablo 22: Türkiye İle İlgili Model Algısının Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi	53
Tablo 23: Türkiye İle İlgili Model Algısının Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi	54
Tablo 24: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Mesleğe Göre Değişimi	55
Tablo 25: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Cinsiyete Göre Değişimi	55
Tablo 26: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Yaşa Göre Değişimi	55
Tablo 27: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Gelir Algısına Göre Değişimi	56
Tablo 28: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi	56
Tablo 29: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi	57
Tablo 30: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi	57
Tablo 31: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi	57
Tablo 32: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi ..	58
Tablo 33: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Mesleğe Göre Değişimi	59
Tablo 34: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Cinsiyete Göre Değişimi	60
Tablo 35: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Yaşa Göre Değişimi	61
Tablo 36: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Gelir Algısına Göre Değişimi	61
Tablo 37: Türkiye ile İlgili Güç Algısının İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi	62
Tablo 38: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi	62
Tablo 39: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi	63
Tablo 40: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi	63
Tablo 41: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi	64
Tablo 42: Türklerin Yakın Görüldüğü Kültür.....	65

Tablo 43: Türklerle Yakınlık İsteğinin Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi	66
Tablo 44: Türklerle Yakınlık İsteğinin Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi	67
Tablo 45: Türklerle Yakınlık İsteğinin Cinsiyete Göre Değişimi	67
Tablo 46: Türk Ürünlerine Bakışın Mesleğe Göre Değişimi	69
Tablo 47: Türk Ürünlerine Bakışın Cinsiyete Göre Değişimi	69
Tablo 48: Türk Ürünlerine Bakışın Gelir Algısına Göre Değişimi	70
Tablo 49: Türk Ürünlerine Bakışın Yaşa Göre Değişimi	70
Tablo 50: Türk Ürünlerine Bakışın İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi ...	71
Tablo 51: Türk Ürünlerine Bakışın Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi	71
Tablo 52: Türk Ürünlerine Bakışın Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi	72
Tablo 53: Türk Ürünlerine Bakışın Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi	72
Tablo 54: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Mesleğe Göre Değişimi .	75
Tablo 55: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Cinsiyete Göre Değişimi	75
Tablo 56: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Yaşa Göre Değişimi	76
Tablo 57: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Gelir Algısına Göre Değişimi	76
Tablo 58: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi	77
Tablo 59: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi	78
Tablo 60: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi	78
Tablo 61: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi	79

GRAFİKLER

Grafik 1: Cinsiyet Dağılımı.....	19
Grafik 2: Senegal’de Eğitim Durumu	23
Grafik 3: Senegal’de Dindarlık Durumu.....	23
Grafik 4: Senegal’de Dindarlık Ölçeği	23
Grafik 5: Senegal’ de Halklara Sempati.....	24
Grafik 6: Senegal’de Türklere Sempati.....	25
Grafik 7: Türklere Sempatinin Cinsiyete Göre Değişimi	25
Grafik 8: Türklere Sempatinin Yaşa Göre Değişimi	26
Grafik 9: Türklere Sempatinin Mesleğe Göre Değişimi	26
Grafik 10: Türklere Sempatinin Gelir Düzeyine Göre Değişimi	27
Grafik 11: Türklere Sempatinin İnternet Kullanımına Göre Değişimi	27
Grafik 12: Türklere Sempatinin Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi.....	28
Grafik 13: Türklere Sempatinin Türkiye’yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi	28
Grafik 14: Türklere Sempatinin Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi	29
Grafik 15: Türkiye’de Demokrasi Algısı	29
Grafik 16: Türkiye’de Demokrasi Algısının Cinsiyete Göre Değişimi	30
Grafik 17: Türkiye’de Demokrasi Algısının Yaşa Göre Değişimi	30
Grafik 18: Türkiye’de Demokrasi Algısının Mesleğe Göre Değişimi.....	31
Grafik 19: Türkiye’de Demokrasi Algısının İnternet Kullanımına Göre Değişimi ...	31
Grafik 20: Türkiye’de Demokrasi Algısının Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi	32
Grafik 21: Türkiye’de Demokrasi Algısının Türkiye’yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi	32
Grafik 22: Türkiye’de Demokrasi Algısının Gelir Durumuna Göre Değişimi	33
Grafik 23: Türkiye’de Demokrasi Algısının Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi.....	33
Grafik 24: Türkiye’de Yaşam Algısı.....	34
Grafik 25: Türkiye’de Yaşam Algısının Yaşa Göre Değişimi.....	34

Grafik 26: Türkiye’de Yaşam Algısının Mesleğe Göre Değişimi	35
Grafik 27: Türkiye’de Yaşam Algısının İnternet Kullanımına Göre Değişimi	36
Grafik 28: Türkiye’de Yaşam Algısının Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi	36
Grafik 29: Türkiye’de Yaşam Algısının Türkiye’yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi	37
Grafik 30: Türkiye’de Yaşam Algısının Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi	37
Grafik 31: Türklerin Kişilik Özellikleri	39
Grafik 32: Türkiye’nin Model Alınması	49
Grafik 33: Türkiye’nin AB Üyeliğine Bakış.....	54
Grafik 34: Türkiye ile İlgili Güç Algısı	59
Grafik 35: Türklere Yakınlık İsteği.....	66
Grafik 36: Türk Ürünlerine Bakış	68
Grafik 37: İkinci Vatan İsteği	73
Grafik 38: Türkiye ile İlgili Algı Kaynakları	74
Grafik 39: Senegal’de Türk Yardımları-1	80
Grafik 40: Senegal’de Türk Yardımları-2.....	80
Grafik 41: Senegal’de Türk Yardımları-3.....	81
Grafik 42: Senegal’de Politik Durum	81
Grafik 43: Türkiye’nin Adının Duyulması	82

GİRİŞ

İnsanlar, olayları, toplumları, ülkeleri veya bir ülkede yaşayan kimi millet-milliyetleri kendi inanç, değer yargıları, tarihi perspektifleri ya da medyada oluşan algılara bağlı olarak belli bir kalıpta değerlendirme ve kategori etme eğilimi içindedirler. Bu eğilim sonucunda sosyolojik yönden pek çok sakıncalara yol açabilecek ve uzun bir saha çalışması yapılarak ancak izale edilebilecek yanlış kanaatler oluşmaktadır. Türk toplumunda ‘Ermeni, Rus ve Rum’ algısı bunun en bariz örneğidir. Bu klişe – basmakalıp görüşler ciddi ele alınıp eğitimle revize edilmediği sürece yıllarca değişmemektedir. Kulaktan dolma bilgilerle, farklı bir zaman diliminde, farklı insanların yaptığı hatalar, hiçbir suçu olmayan ve sorumluluğu bulunmayan insanlara isnat edilmekte ve önü alınamayan büyük problemlere sebebiyet vermektedir.

Etnik ve inanç merkezli klişe görüşlerin, belli zamanlarda, ülkelerin siyasi, ekonomik ve kültürel faaliyetlerine kadar pek çok alanda eğilimlerine yön veren en önemli algı faktörü haline geldiği görülmektedir. Kamuoyunda ‘olumsuz imaj’ olarak ortaya atılan her negatif düşünce, ülkelerin siyasi, ekonomik, askeri, sosyal ve kültürel faaliyetlerinde dezavantaj oluşturarak her ülkeye anlamsız kayıplar verdirmektedir.

Kamuoyu yoklaması olarak ifade edilen imaj – algı araştırmaları hem ülkelerin hem de özel kuruluşların sürdüreceği politik – ekonomik faaliyetlerin kalıcı etki yapmasında önemli bir veri oluşturduğu bu nedenle gelişmiş ülkeler küresel politikalarında, güçlü markalar da pazar açılımlarında, bu saha araştırmalarına özel önem vermektedir.

Türkiye bulunduğu coğrafyada yaşanan problemlerden doğrudan etkilendiği halde bu problemlere çözüm olabilecek etkin bir politika–siyaset yapmamaktadır. Ancak son on yılda ekonomik ve politik kazanımlara bağlı olarak pek çok Müslüman ülke için *rol-model ülke* olması, batı toplumları karşısında İslami ve tarihi kimliği ile İslam ülkelerinin ve Türki Cumhuriyetlerinin doğal lideri konumunda olması

nedeniyle daha fazla siyasi-politik risk almak ve problemlere kalıcı çözümler bulmak mecburiyetindedir. Bu gerekçelere bağlı olarak Türkiye'nin başta komşu ülkeler olmak üzere, Ortadoğu, Balkanlar, Kafkaslar, Orta Asya ve Afrika'da çok yönlü saha araştırması yaparak bu bölgelerin hassasiyetinin farkında olması gerekir. Ayrıca bu ülkelerle birlikte atılacak her adımın hesabının önceden yapılması, sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerde geliştirilecek teknik, taktik ve stratejik hamlelerin yanlış anlaşılmalara, olumsuz tepkilere yol açmaması aynı zamanda uzun soluklu yatırımlara evrilmesi bu hassasiyetlerin kamuoyunun nabzını tutarak dikkate alınmasına bağlıdır.

AMAÇ: Türkiye'nin 1998 yılında Afrika Açılımı ile başlayıp, 2005 ve 2008 yıllarında Afrika Birliği'nde 'gözlemci ülke' statüsü hakkını elde etmesi ve 'stratejik ortaklık' ilişkisi ile Türkiye – Afrika ilişkilerinde yaşanan büyük değişim ve gelişim Türkiye'nin dış politikada bir başarı öyküsüne dönüşmüştür. Bağımsızlığını kazandığı ilk yıllardan itibaren Türkiye ile sıcak ilişkiler kurmuş; tarihi, dini ve kültürel olarak pek çok ortak paydalara sahip bir ülke olan Senegal de bu kazanımlardan payına düşeni almıştır. Senegal'de 1997'den beri faaliyet gösteren ve özel teşebbüsle açılan Yavuz Selim Eğitim Kurumlarında görev yapan bir idareci olarak, hem Senegal halkını tanımayı, anlamayı ve Senegal kamuoyunun tepkilerini ölçmeyi; hem de Senegal halkının Türkiye'ye ve Türk insanına bakışını, sempatisini, yaklaşımını tespit etmeyi amaçlayan bir anket çalışması yapmak istedik. Bu anket ile, Senegal'de Türk insanının nasıl tanındığını, bilindiğini; Türkiye'ye olan güven ve sempatinin kamuoyunda nasıl algılandığı tesbit edilmeye çalışılmıştır.

Ayrıca bu çalışma;

- ▶ Bu algıların gücünü ve etkisini ölçmeyi,
- ▶ Bu algıların kaynağını tespit etmeyi,
- ▶ Türk ürünlerine karşı memnuniyet ve bakış açısını ölçmeyi,
- ▶ Türk devletinin dış politikada güç algısının karşılığını ölçmeyi,
- ▶ Türk devletinin ve özel sektörün bölgenin lideri konumunda olan Senegal'de yapacağı sosyal, politik ve ekonomik açılımlarına katkı sağlamayı,
- ▶ Türk devletinin ve özel sektörün yardım faaliyetlerinin Senegal kamuoyunda karşılığını ölçmeyi,

► Uluslararası antlaşmalar, bölgesel projeler – organizasyonlar ve lobi faaliyetlerinin önünde bölge halkının yabancı bir unsur olarak Türk insanına olan tepkisini ölçmeyi,

► Türkiye ve Senegal arasında sosyal, kültürel ve ekonomik köprülerin daha sağlam atılması, ticari ilişkilerin güçlenmesinde, turizm etkinliğinin artmasında, eğitimde karşılıklı fırsatlar sağlanmasında önemli bir kaynak olması amacını taşımaktadır.

KAPSAM VE YÖNTEM: Araştırma; büyük çoğunluğu başkent Dakar olmak üzere Thies, Kaolack, Saint-Louis ve Ziguinchor şehirlerinde ikamet eden, farklı yaş, meslek, inanç, cinsiyet, gelir, eğitim ve kültür düzeyine sahip; Senegal’de yaşamını sürdüren 502 örneklem ile yüz yüze görüşülerek yapılmış bir anket çalışmasıdır.

Çalışma, 5 soru kağıdı ve 29 soru/soru grubundan oluşmakta olup, 3 aylık bir süreyi kapsayan titiz bir saha çalışmasının sonucudur. Ayrıca, çalışmada belirli bir yaş grubunun altında (17 yaş) örneklem olmamasına dikkat edilmiş olup genel olarak belirli bir eğitim düzeyine sahip (lise, üniversite gibi) örneklem üzerinde çalışılmış ve Senegal kamuoyunda dış dünyaya açık, aktüaliteyi takip eden, yazılı ve görsel medyaya ilgi duyan kişilerin olması sağlanmıştır.

SINIRLILIKLAR: Anketin yapıldığı Senegal, eğitim seviyesinin çok düşük olduğu ve okur-yazar oranının % 44 düzeyine (15 yaş üstü nüfus için % 43,5) ancak çıkabildiği tipik Afrika ülkesidir. Ayrıca, halkın alım gücünün çok az olmasından dolayı kitle iletişim araçlarından (tv, internet, gazete, dergi gibi) istifadenin oldukça sınırlı olduğunu söylemek mümkündür. Bu nedenlerden dolayı araştırmanın belirli bir eğitim düzeyine sahip örneklem üzerinde yapılması mecburiyeti ortaya çıkmıştır. Eğitim seviyesi düşük olan, okur-yazar olmayan ve ekonomik imkanları yetersiz olan kişilerin Türk halkı ve Türkiye ile ilgili yok denecek kadar sınırlı bilgiye sahip olduğu gözlemlenmiş; bu nedenle eğitim seviyesi en az lise ve dengi okullarda okuyan-mezun örneklem seçilmiştir.

Senegalde, başkent Dakar, Thies ve Kaolack gibi büyük şehirler dışında yaşanan güvenlik sorunları nedeniyle kırsal bölgelere ulaşım güçlüğü söz konusudur. Ayrıca, ülkenin başkenti olan Dakar, bir liman şehri olarak hem Senegal’in hem de Batı Afrika’nın dünyaya açılan kapısı olması yönüyle entellektüel birikimi yüksek

olan bir eğitim, kültür, ticaret ve turizm kentidir. Bu nedenle ülkenin farklı bölgelerinden yoğun bir iç göçe neden olmuş ve nüfusun ülke içindeki dağılımını olumsuz yönde etkilemiştir.

Çalışmada, ilk bölümde Türkiye'nin Afrika ile ilişkilerinin son dönemde aldığı konjoktürel evrilme değerlendirilmiştir. İkinci bölümde Senegal ülke künyesi, analizi ve Türkiye ilişkiler, üçüncü bölümde de yapılan anketlerde elde edilen veriler ya olduğu gibi tablo – grafik olarak değerlendirmeye sunulmuş ya da aynı soru kalıbında farklı düzeydeki örneklemelerin farklı alguları sentezlenerek yorumlanmaya çalışılmıştır.

ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ

Araştırma, Senegal'de yaşayan, aktif olarak öğrenimini Senegal'de sürdüren, çalışma hayatına Senegal'de devam eden kişilerin seçilmesiyle yapılmıştır. Senegal'in en büyük şehri ve başkenti olan Dakar başta olmak üzere Thies, Kaolack, Saint-Louis ve Ziguinchor şehirlerinden de katılımcıların olduğu 502 örneklem ile geniş bir kitleye uygulanmıştır.

Çalışmada, BİLGESAM'ın farklı ülkelerde Türkiye ve Türkler hakkında yapmış olduğu anket formu önemli ölçüde kriter alınmış ancak daha sonraki çalışmalara veri oluşturması amacıyla farklı soru kalıpları da eklenerek anket formu genişletilmiştir. Araştırma; lise ve üniversite öğrencileri, öğretmenler, akademisyenler ve farklı alanlarda çalışan ya da ev hanımı, emekli gibi pasif meslek gruplarını da içine alan geniş bir yelpazede yapılmıştır.

Ankete katılanlar ile yüz yüze görüşme yapılmıştır. Örneklemin seçiminde anket yapılan öğrenci, öğretmen, akademisyen ve diğer meslek gruplarından kişiler ile anketi yapan öğrencilerin uygun örneklem yöntemiyle ve rastgele tercih edilen kişilere çalışma uygulanmıştır.

Anketler

- Kaolack Valdiodio Ndiaye Devlet Lisesi öğretmen ve öğrencileri
- Ziguinchor Assane Seck Devlet Üniversitesi akademisyen ve öğrencileri
- Cheikh Anta Diop Devlet Üniversitesi akademisyen ve öğrencileri

- Yavuz Selim Türk Koleji öğretmen, öğrenci ve velileri
- Farklı meslek gruplarından kazara seçilmiş kişiler ile yapılmıştır.

Uygulamanın hem şehir olarak farklı bölgelerde yapılmış olması; farklı eğitim ve gelir düzeyine sahip kişilerin katılımı, ayrı meslek – yaş grupları ile cinsiyet ve medeni durum farklılıkları kamuoyunun algısını ölçmede gerçek sonuçlara ulaşma çabasını ortaya koymaktadır. Bu anlamda araştırmanın Türkiye ve Türkler hakkında Senegal’de oluşan algıyı ortaya koyarak, bu konuda bilgi sahibi olmak isteyen akademisyenlere, ticari girişimcilere, sosyal bilimcilere ve bu ülkeye gelen insanlara genel bir fikir vermesi yönüyle reel bir kanaat oluşturacağı düşüncesi söz konusudur.

VERİ ANALİZİ

Araştırma sonucunda elde edilen veriler veri istatistik analiz programına aktararak düzenlenmiştir. Veriler cinsiyet, yaş, meslek, gelir durumu gibi farklı değerlere göre ayrılmış ve 10’luk derecelendirme üzerinden cevap ortalamaları 100’lük değerlendirme olarak tabloya aktarılmıştır. Ayrıca, aynı soru grubu içinde tüm cevaplar dikkate alınarak grafiklerde oransal (%) karşılaştırmalar yapılmıştır.

Anketlerin veri istatistiki yapılırken bazı anketlerde örneklemin göstermiş olduğu tutarsızlık ve gayri ciddi cevapları nedeniyle 5 anket formu iptal edilmiş, değerlendirmeye hiç katılmamıştır. Bunun sonucunda 331 erkek (% 66), 171 kadın (% 34) 502 kişiye ulaşılmıştır.

Örneklemin tamamı yaşamını Senegal’de sürdüren öğrenci, öğretmen, akademisyen ve diğer meslek grubu kişilerden oluşmaktadır. Bunun özellikle Senegal kamuoyunun algısının ölçülmesi adına önemli bir kriter olduğu düşünülmektedir. Ayrıca ankete katılanların 460’ı (% 92) Müslüman, 31’i Hristiyan (% 6) olduğu tespit edilmiştir.

1. BÖLÜM

TÜRKİYE – AFRIKA İLİŞKİLERİ

Afrika kıtası, 30 milyon km alanıyla, bir milyara yaklaşan genç nüfusu ile, zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarıyla 21. yüzyılın uluslararası sistemi içerisinde daha aktif rol alarak dünyanın güçlü ekonomilerinin ilgisini üzerine çekmeyi başarmıştır. Özellikle hızlı nüfus artışı sonucunda genç ve dinamik bir nüfus potansiyeline sahip kara kıta, son on yıl içinde dünyada en hızlı büyüyen on ekonomiden altısına sahiptir (Kavas ve Tepebaş, 2006:534).

Uluslararası platformlarda da Afrika'nın kıta coğrafyası olarak etkisi her geçen gün artmaktadır. Birleşmiş Milletlerden sonra üye sayısı en fazla olan Afrika Birliği (AfB), dünya siyasetinde giderek artan etkinliği ile uluslararası karar alma mekanizmalarında daha fazla itibar gören bir pozisyona sahiptir. Ayrıca Birleşmiş Milletlerin karar meclislerinde Afrika ülkelerinin gösterdiği ortak duyarlılık; politik – ekonomik ve sosyal problemlerin çözümünde daha fazla yetkinliğe sahip olmasında önemli rol oynamaktadır (MFA-TR, 2015).

Afrika ile ilişkiler önemli ölçüde Osmanlı Devleti'nin özellikle Kuzey Afrika'daki varlığı ile başlamış olup daha sonra Doğu Afrika'nın 1584 yılında Portekizlilerin işgal tehdidine karşı Osmanlı Devleti'nden yardım talebinde bulunulmasıyla doğuya kaymıştır.

Osmanlı Devleti'nin Afrika'ya açılması ve bu kıtada özellikle kuzeyde yönetim olarak varlık göstermesi bu coğrafyada İspanya gibi sömürge bulmak isteyen ülkelere karşı bir set görevi görmüştür. Başlangıçta Kuzey Afrika ile başlayan bu önemli misyon, sonrasında Doğu ve Güney Afrika'ya da kaymış ve özellikle bu bölgelerde İslam dininin de etkisiyle milli kimliklerin asimile olması engellenmiş; dini ve kültürel değerlerin uzun yıllar boyunca muhafaza edilmesine zemin hazırlanmıştır (Hizmetli, 1991). Ancak 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin gücünün zayıflaması ve yıkılması ile Afrika farklı Batılı ülkeler tarafından işgal edilerek sömürge haline getirilmiştir (USGAM-TR, 2015).

Cumhuriyet sonrasında ise daha çok dış politikada yüzünü batıya çeviren Türkiye, ikinci dünya savaşı sonrasında ABD eksenli bir tutum sergilemiş ve hem Asya ülkelerine hem de Afrika'ya karşı kayıtsız kalmıştır (Oran, 2011). NATO'ya üye olduktan sonra ise daha çok dış politikada Batılı ülkeler ile hareket etmiş, Osmanlı mirası olan coğrafya ile ilişkiler zayıflamıştır (Tepelikciklioğlu, 2012). Uzun bir aradan sonra ise, ihmal edilmiş bir coğrafya olan Afrika'ya karşı oluşan yoğun ilgi ve atılan stratejik adımlar Türk dış politikasında bir dönüm noktası haline gelmiş ve Türkiye'nin dış siyasette etkinliğine önemli katkı yapmıştır. Afrika'ya Açılım Politikasıyla 1998 yılında başlayan süreç, siyasi ve ekonomik alanlarda atılan adımların yanında eğitim ve ticaret alanlarında yatırımlar ile oldukça fazla ilerleme kaydetmiştir (Hazar, 2012:30). Devletler arasında yapılan ikili temaslar ile birlikte özel sektörün de açılan bu yolda önemli mesafeler aldığını söylemek mümkündür. Ayrıca, sivil toplum örgütleri ve sosyal yardım kuruluşlarının yıllardır sömürülmüş Osmanlı mirası olan bu topraklarda yaptığı *insani yardımlar* ile Türkiye – Afrika ilişkilerinin siyasi ve ekonomik boyutunun yanında kültürel ve insani yönden köprülerin kurulmasında katkı sağlamıştır (MFA-TR, 2015).

Türkiye - Afrika ilişkileri açısından 2005 ve 2008 yılları önemli siyasi adımların atılması noktasında dönüm noktası olarak görülmektedir (ALJAZEERA-2014). Türkiye'nin 2005 yılını *Afrika Yılı* ilan etmesi ve ilk defa bir Türk Başbakanının ekvator altı ülkeleri ziyareti ve 12 Nisan 2005 tarihinde Türkiye'ye Afrika Birliği (AfB) tarafından *gözlemci ülke statüsü* hakkının verilmesi bundan sonraki süreçte bu birlikteliğin daha somut adımlar ile yoğun bir şekilde devam edeceğini gösteren hamleler olarak ifade edilmektedir. Nitekim aynı yıl içinde Türkiye'nin Afrika Birliği Örgütü'ne (AfB) akredite büyükelçilik ataması ve 2008 yılında da Türkiye'nin AfB tarafından *stratejik ortak* ilan edilmesi bu hamlelerin somut sonuçları olarak görülmektedir (Fırat, 1997a:191-192).

Türkiye – Afrika İşbirliği Zirvesinde (2008), Türkiye'nin *stratejik ortak* ilan edilmesi ile ilişkiler önemli bir ivme kazanmıştır. Afrika ülkelerinin Türkiye'ye olan güveni artmış ve Türkiye'yi model alma konusunda sıcak ilişkiler ortaya çıkmıştır. Türkiye ilişkilerin sürdürülebilir bir düzeye gelmesinin emaresi olarak atmış olduğu bu somut adımların sonuçlarını dış politikada kısa vadede 2008 yılında yapılan BMGK geçici üyeliği oylamasında almıştır. Afrika ülkelerinin çoğunlukta olduğu

destekle Türkiye, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 2009-2010 dönemi üyeliğine seçilmiştir (Özkan, 2010: 539).

Afrika ile geliştirilen stratejik ortaklık ile Afrika ülkelerinin güvenini kazanan Türkiye, son on yılda bu kıtada ekonomik, sosyal, kültürel ve ticari etkinliğini artırmış, *kazan-kazan* anlayışı ile kara kıta üzerinde önemli bir siyasi ve ekonomik aktör olmaya aday olduğunu göstermiştir (Çolak, 2012). Nitekim Afrika ile Türkiye arasında oluşan bu ortaklık özellikle bu kıtada barış ve istikrarın oluşmasına önemli katkı sağlayacaktır. Ayrıca ortaklık politikamızın hedefleri arasında, bu kıtadaki ülkelerin sosyal, kültürel, siyasi ve ekonomik kalkınmalarına yardımcı olmak (Oba, t.y.), sivil toplum örgütleri ve yardım kuruluşları ile insani yardımlar yaparak halklar arasında köprüler kurmak, bu ülkelerin eğitim, sağlık, güvenlik ve kamu diplomasisi konularında Türkiye'nin tecrübelerinden faydalanmasına imkan tanımak ve ikili ilişkilerde karşılıklı olarak *kazan-kazan* politikaları ile doğal ve insani kaynaklarından istifade etmek amaçları taşımaktadır (Bacık, 2013:483-485).

Türkiye'nin Afrika ile geliştirdiği ortak politikaların uygulanmasında önemli görevler ifa eden elçiliklerin özellikle 2000 sonrasında hızla arttığı görülmektedir. 2002 yılına kadar Kuzey Afrika dışında sadece 7 elçiliği bulunan Türkiye'nin, 2012 yılı itibariyle Afrika'da elçilik sayısı 26'ya, 2015 yılı itibariyle de 38'e çıkmıştır. Önümüzdeki yıllarda bu sayının artması beklenmektedir. Ayrıca Afrika ülkelerine yapılan Cumhurbaşkanlığı – Başbakanlık ve bakanlıklar düzeyindeki ziyaretler pek çok yeni ikili antlaşmalara fırsat vermekte bunun sonucunda yeni işbirliği imkanları ortaya çıkmaktadır. Bunun yanında Afrika kıtasında faaliyet gösteren pek çok bölgesel örgütler ile de işbirliği imkanları nedeniyle kıtada var olan potansiyelin yeni gelişmeler ile sahaya yansıtılması mümkün olmaktadır (Usul, 2013).

Türkiye'nin Afrika ile ilişkilerinin sağlam bir temelde politik risklerden uzak ve uzun vadeli olması adına özellikle sivil toplum kuruluşlarının öncülüğünde halklara dokunan projelere dönük adımlar da atılmalıdır. Türkiye'nin çok alışık olmadığı bu ilişki türüne rağmen Afrika bu konuda oldukça önemli bir tecrübeye sahiptir. Özellikle Avrupa ve özelde ABD, Çin gibi küresel ekonomik aktörlerin kıtaya ciddi yardımları bulunmaktadır (Şahin, t.y.) Özellikle sağlık ve eğitim alanlarında atılacak adımlara kıtanın hemen hemen her yerinde ciddi ihtiyaç duyulmaktadır. Hızlı nüfus artışının en yüksek olduğu kıta olması yönüyle eğitim ve

sağlık alanlarında Afrika ülkelerinin oldukça yetersiz kaldığı bir gerçektir. Türkiye'nin bu coğrafyada kalıcı olması, sivil alanda yapacağı verimli işbirliğine bağlıdır. Afrika açılımı ile başlayan süreçte siyasi iradenin de bu yönde çabaları söz konusu olup sivil toplum örgütlerinin ve özel teşebbüslerin devleti aşan bir yaklaşımla siyasi iradeden de bağımsız olarak halklara kadar hizmet götürebilmeleri bu kıtada uzun soluklu kalabilme adına önemli bir faktördür. Öyle ki bu yönde atılan adımlar siyasi risklere ve politik nedenlere bağlı olarak ilişkilerin zayıflamasına engel olacak, her geçen gün katlanarak devam etmesine hatta siyaseti de etkileme konusunda önemli bir yatırım olacaktır (Fırat, 1997b:191-192).

2. BÖLÜM

SENEGAL ÜLKE TANITIMI

Devletin Adı	: Senegal Cumhuriyeti “République du Sénégal”
Başkenti	: Dakar
Yönetim Biçimi	: Çok partili demokratik yarı başkanlık rejimi
Resmi Dili	: Fransızcadır. Ayrıca Wolofca olmak üzere, Pular, Jola ve Mandinka dilleri konuşulmaktadır.
Dini inanç	: % 94 Müslüman, % 5 Hıristiyan, Animist ve diğer (%1)

Para Birimi	: Batı Afrika Parasal Birliği Ortak Para Birimi olan CFA Frankı (Franc de la Communauté Financière Africaine) FCFA kullanılmaktadır.
Yüzölçümü	: 196.712 km ²
Nüfus (2013 tahmini)	: Nüfus: 14.100.000 kişi
Yıllık Nüfus Artışı	: % 2,2
Büyük Kentler	: Dakar, Thiès, Kaolack, Ziguinchor, Saint-Louis.
Türkiye ile Saat Farkı	: Yazın 3 saat Kışın 2 saat
Uluslararası Telefon Kodu	: 221
Ortalama Ömür	: 56,2 yıl
Okuma Yazma Oranı	: %41,9 (15 yaş ve üstü); erkek nüfus (%53,1); kadın nüfus (%32,3)
Brüt Okullaşma Oranı	: %41,9
Yükseköğretim	: Dakar'da 1 kamu, 7 özel üniversite, Saint-Louis'de 1 kamu üniversitesi ve diğer şehirlerde 3 üniversite, Yüksekokul ve enstitüler, Dakar'da 5 kamu 100 özel, Saint-Louis'de 1 özel, diğer şehirlerde 2 kamu, 5 özel
Karayolu Uzunluğu	: 14.825 km
Demiryolu Uzunluğu	: 906 Km
Asgari Ücret	: 267.520 FCFA/ay (596,15 Dolar/ay)

Kaynak: Senegal Ülke Bilgileri (Dakar Büyükelçiliği, 2011)

2.1. TARİHÇESİ

% 94'ü Müslüman olan Senegal, İslamiyet ile 11. yüzyılda tanışmış ve bu tarihten itibaren de bu kimliğini korumasını bilmiştir. 14. yüzyılda Volof imparatorluğunun kurulduğu bu toprakların 1830'dan itibaren Fransızların etkisine

girdiği ve 1864 yılına kadar da Fransız kolonilerinin ülkenin tamamına hakim olduğu görülmektedir. 1891 yılında ise Fransa yönetim olarak artık bu ülke topraklarına hükmetmiştir. Zaman zaman Fransız yönetimine karşı gösterilen direnişlere rağmen 1946 yılına kadar Senegallilerin ülke yönetiminde etkileri olmamıştır. Ancak bu tarihte oluşturulan mahalli Senegal Parlamentosunda Leopold Sedar Senghor ve Lamine Gueye, Senegal Parlamento üyeleri olarak bu toprakları temsil etmişlerdir. 1956 yılında ise Fransa Parlamentosunda kabul edilen yasa ile bağımsız bir Senegal idaresinin önü açılmış olup 28 Eylül 1958 yılında ise Senegal, Otonom Cumhuriyeti statüsü kazanmıştır (MFA-TR, 2015).

Senegal ve Mali (Fransız Sudanı) 1959 yılında birleşerek Mali Federasyonu'nu kurmuşlar ancak bir yıl sonra Senegal'in bu Federasyon'dan ayrılması ile bu geçici birliktelik sona ermiş ve iki ülke ayrı ayrı bağımsızlığını ilan etmişlerdir. Leopold Sedar Senghor, Senegal'in ilk Cumhurbaşkanı olarak göreve başlamıştır.

Cumhurbaşkanı Senghor, 1980 yılına kadar Cumhurbaşkanlığı görevinde kalmış daha sonra kendi isteği ile siyasetten ayrıldıktan sonra yerine aynı partiden olan (Sosyalist Parti) Abdou Diouf geçmiştir. 1981-2000 yılları arasında dört dönem görevde olan Diouf yerini rakibi Abdoulaye Wade'a bırakmıştır. Cumhurbaşkanı Abdoulaye Wade ise, 26 Şubat 2012 tarihinde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde rakibi Macky Sall, tarafından mağlup edilmiştir. Senegal'in dördüncü Cumhurbaşkanı ve halen görevi devam eden Macky Sall'dır (MFA-TR, 2015).

2.2. SİYASİ VE İDARİ DURUM

Senegal Meclisi 150 milletvekilinden oluşmaktadır. Ayrıca Meclis dışında Senato bulunmakta ve Senato'nun 100 üyesinden 65'i Cumhurbaşkanı tarafından seçilmektedir. 35 üye ise Meclis tarafından seçilmekle beraber 5 yıllık görev süreleri bulunmaktadır. Cumhurbaşkanı tarafından atanan Başbakan, Yürütme faaliyetlerinin başı olsa da Senegal'de Cumhurbaşkanının yetkileri sebebiyle Yarı Başkanlık bir sistem vardır. Cumhurbaşkanı'nın görev süresi 5 yıl olmakla birlikte halk tarafından seçilmektedir. Cumhurbaşkanlığı 2 dönem ile sınırlandırılmıştır.

Senegal’de, Dakar, Diourbel, Fatick, Kaolack, Kolda, Louga, Matam, Saint-Louis, Tambacounda, Thies ve Ziguinchor, Kedougou, Sedhiou, Kaffrine olmak üzere 14 idari bölge bulunmaktadır (Dakar Büyükşehirliği, 2011).

2.3. COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ VE NÜFUS

2.3.1. Coğrafi Konumu, İklim, Bitki Örtüsü

Afrika kıtasının batısında Atlas Okyanusu kıyısında yer alan Senegal, 12° 19' - 16° 42' kuzey enlemleri, 11° 22' - 17° 32' batı boylamları arasında bulunmaktadır. Ekvatorun kuzeyinde ve batı yarım kürede olan Senegal’in komşuları kuzey ve kuzeydoğuda Moritanya, doğuda Mali, güneyde Gine ve Gine-Bissau, batıda ise Atlas Okyanusu vardır. Gambia ise ülkenin içinde yer almakta ve batıya doğru Gambiya Nehri boyunca uzanmaktadır.

Senegal’de yıl boyunca sıcak ve nemli bir iklim görülmekte olup sıcaklıklar güneyden kuzeye, iç bölgelerden kıyılara doğru azalma gösterir. Kuzey bölgelerde çöl iklimi görülürken kıyı ve güney kesimlerde yarı tropikal iklim şartları etkilidir. Kış sıcaklıkları çok düşmediği için ülkede mevsim yağışlı ve kurak dönem olmak üzere iki farklı dönemden oluşmaktadır. Özellikle sıcaklıkların da arttığı temmuz – ekim arasında yağışlar oldukça fazladır. Ortalama 1500 mm yağışın düştüğü Senegal’de, yağışlar kuzeye doğru azalmaktadır. Ülkenin yarıya yakını (%48) çöllerden oluşurken, tarım alanları ülke topraklarının ancak %19’unu oluşturmaktadır. Ormanlar ve savanlar ise güney bölgelerde yoğunluk kazanmış ve ülkenin %33’ünü oluşturmaktadır.

Senegal genel olarak geniş düzlüklerden oluşan, yerçekilleri sade, yükseltisi az bir ülkedir. Ülkenin en önemli akarsuları ise kuzeyde, Atlas okyanusuna dökülen 1.641 km uzunluğundaki Senegal Nehri başta olmak üzere Gambiya, Salaum ve Casamance nehirleridir (İTO, 2006).

2.3.2. Nüfus Özellikleri

Senegal'in bağımsızlığını kazandığı 1960'lı yıllarda 3 milyon civarında olan nüfusu, 2009 yılında 10 milyonu geçmiş ve 2014 yılında da 14.1 milyona ulaşmıştır. Kırsal nüfusun kentsel nüfustan fazla olduğu Senegal'de halkın sadece % 41' i kentlerde yaşamaktadır.

Senegal hızlı nüfus artışı nedeniyle genç bir nüfusa sahiptir. Ayrıca bir liman ve ticaret şehri olan Dakar şehrinde dolayı göç almakta ve nüfusu hızla artmaktadır. Gine, Mali ve Gine-Bissau en fazla göç aldığı ülkeler arasında gösterilebilir.

Başkent olan Dakar şehri 3 milyondan fazla insanın yaşadığı önemli bir ticaret merkezidir. Bu şehrin dışında, Thies (1,6 milyon), Diourbel (1,3 milyon), Kaolack (0,8 milyon) ve Saint-Louis (0,9) nüfusun yoğunlaştığı önemli şehirlerdir. Bu beş kent toplam nüfusun % 60'nını barındırmaktadır.

Başkent Dakar, sürekli olarak diğer bölgelerden göç almakta olup, nüfusunun yakın bir zamanda 4 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir. Hızlı nüfus artışına paralel gelişemeyen altyapı hizmetleri pek çok sorunun ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Özellikle konut ihtiyacı, trafik ve temizlik en acil çözüm bekleyen problemler olmakla beraber bu konuda yapılan çalışmalar yetersiz kalmaktadır.

Resmi dilin Fransızca olduğu Senegal'de, çok farklı yerel etnik grupların varlığı nedeniyle yerel dillerde yoğun olarak kullanılmaktadır. Özellikle Wolofların en kalabalık etnik grup olması nedeniyle Wolofça da en yaygın yerel dil olarak ön plana çıkmıştır (Dakar Büyükelçiliği, 2011).

2.4. EĞİTİM VE KÜLTÜR

Senegal'de eğitim – öğretim, genç nüfusun fazla olması nedeniyle yetersiz kalmaktadır. Eğitim dili, resmi dil olan Fransızcadır. İlk ve orta öğretimde genel olarak devlet okulları hizmet verirken özel okulların sayısı da az değildir. Okur - yazar oranı 15 yaş üzeri nüfusta ancak % 43,5 düzeyinde olması yönüyle oldukça düşük seviyededir. Yükseköğretim kurumları sayısının da sınırlı olduğu ülkede, en önemli üniversite başkent Dakar'da bulunan Cheikh Anta Diop Üniversitesidir.

Ayrıca bu üniversite, Batı Afrika’da pek çok ülkeden gelen öğrenciye hizmet vermektedir. Üniversitede hukuk, tıp, eğitim, mühendislik ve meslek yüksekokulları olarak pek çok bölüm bulunmaktadır (MFA-TR, 2015).

2.5. EKONOMİK ÖZELLİKLER

Senegal’de en önemli ekonomik faaliyetler tarım ve ticarettir. Ülke yeraltı kaynakları yönüyle fakirdir. Bu nedenle doğal kaynaklara bağlı sanayi yok denecek kadar azdır. İklim şartları nedeniyle tarımsal faaliyetler yılın her döneminde yapılabilmektedir ancak kuzeyde çöl iklimi tarımı sınırlandırmaktadır. Dakar, hem ülkenin hem de Batı Afrika’nın önemli bir liman şehri olması yönüyle uluslararası ticaretin yoğun yapıldığı bir kenttir. Bağımsızlığını ilan ettiği yıldan bu yana istikrarlı bir çizgide devam eden siyasi ve demokratik yapı nedeniyle ekonomi olumlu yönde gelişme göstermiştir (MFA-TR, 2015).

Tablo 1: Ekonomik Veriler (Dünya Bankası)

	2010	2011	2012
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (Milyar Dolar)	12,8	14,2	14,1
Kişi Başı GSYİH (ABD Doları)	1,032	1,118	1,029
GSYİH Büyüme Hızı (%)	4	3	4
Enflasyon (Tüfe %)	1	3	1

Senegal’de çalışan nüfusun % 15 tarım. % 24 Sanayi ve % 61 hizmet sektöründe çalışmaktadır. Ülkede işsizlik oranı oldukça yüksektir (%50). Çalışan nüfusun yaklaşık 4 milyon olduğu ülkede tarım en önemli sektördür. Senegalde yerfıstığı başta olmak üzere pirinç, mısır, pamuk gibi ürünlerin yanında sebze ve meyve tarımı yapılmaktadır. Özellikle yerfıstığı, önemli bir ihraç ürünü olması yönüyle halkın geçim kaynağı olmuştur. Endüstri faaliyetlerinin oldukça sınırlı olduğu ülkede tarıma dayalı sanayi ile birlikte tekstil, gübre, çimento sanayii ve petrol rafinerisi bulunmaktadır. Ayrıca, balıkçılık ve balık işleme tesisleri de Senegal’de önemli bir ekonomik faaliyettir. Turizm ise Batı Afrika ülkeleri içinde, gelen turistlerin ilk uğrak yeri olması yönüyle önemli bir geçim kaynağıdır (DEİK-TR, 2015).

2.6. TÜRKİYE - SENEGAL İLİŞKİLERİ

Türkiye, bağımsızlığını ilan ettikten hemen sonra Senegal’de büyükelçilik açarak bu ülke ile resmi temaslara başlamıştır. 1962’den beri yarım asrı geçen Türkiye – Senegal ilişkileri 2006 yılında Senegal’in Ankara’da büyükelçilik açması ve Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı’nın (TİKA), Batı Afrika’da ilk ofisini Senegal’de açmasıyla farklı bir boyut kazanmıştır (MFA-TR, 2015).

Resmi Ziyaretler

Dönemin Senegal Cumhurbaşkanı Abdoulaye Wade, 18-20 Şubat 2008 tarihlerinde ülkemizi ziyaret etmiştir.

13-14 Mart 2008 tarihlerinde Dakar’da düzenlenen İKÖ Devlet Başkanları Zirvesi vesilesiyle dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile dönemin Senegal Cumhurbaşkanı Wade ikili görüşme yapmıştır. Türkiye, Zirvenin hazırlıklarında kullanılmak üzere Senegal’e 500.000 ABD Doları tutarında nakdi yardımda bulunmuştur.

8-11 Ekim 2012 tarihlerinde İstanbul’da gerçekleştirilen 28. İSEDAK Toplantısına dönemin Ticaret, Sanayi ve Zanaatler Bakanı Mata Sy Diallo katılmıştır.

8-9 Kasım 2012 tarihlerinde Dakar’da gerçekleştirilen “Beşinci Afrikalı Medya Liderleri Forumu”na dönemin Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç şeref konuğu olarak katılmış ve resmi temaslarda bulunmuştur.

28-29 Kasım 2012 tarihlerinde dönemin Senegal Başbakanı Abdoul Mbaye ilk resmi ziyaretini Türkiye’ye gerçekleştirmiştir.

4-8 Aralık 2012 tarihlerinde Dakar’da düzenlenen Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı’nın (UCLG) Dünya Konseyi Toplantısına ve VI. Afrika Şehirleri Konferansı’na (Africités) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ve 35 Belediye Başkanı ve yerel yöneticiden oluşan kalabalık bir heyet katılmıştır.

21 Aralık 2012 tarihlerinde dönemin Senegal Silahlı Kuvvetler Bakanı Augustin Tine, dönemin Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'ın davetlisi olarak Türkiye'yi ziyaret etmiştir.

9-10 Ocak 2013 tarihlerinde dönemin Başbakanı R. Tayyip Erdoğan Başkanlığındaki bir Heyet Gabon ve Nijer'in ardından Senegal'e bir ziyaret gerçekleştirmiştir.

2012 yılında gerçekleştirilen ziyaretler vesilesiyle, Diplomatik pasaport hamilleri için Vize Muafiyeti Anlaşması (VMA); Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması, "Askeri Mali İşbirliği Anlaşması, Nakdi Yardım Uygulama Protokolü ve Medya Mensubu Değişim Protokolü imzalanmıştır.

KEK Eşbaşkanı Senegal Dışişleri Bakanı Mankeur Ndiaye 9-11 Nisan 2014 tarihlerinde III. Dönem KEK Toplantısı çerçevesinde Ankara'yı ziyaret etmiştir (MFA-TR, 2015).

THY'nin, 2009 yılında Sao Paulo aktarmalı uçuşlarından sonra, 2010 yılından beri İstanbul-Dakar direk uçak seferleri başlamıştır. Sözkonusu seferler öncelikle 2012 Eylül ayından itibaren İstanbul-Nuakşot-Dakar olacak şekilde haftada 3 kez olarak düzenlenmiş, daha sonra ise yolcu sayısındaki yoğunluk nedeniyle sefer sayısı haftada altı olacak şekilde değiştirilmiştir (MFA-TR, 2015).

Senegal'de 1997 yılından bu yana Yavuz Selim Türk Okulları faaliyet göstermektedir. Okul yöneticilerinin büyük çoğunluğu ile öğretmenlerinin bir kısmı Türk vatandaşlarıdır. Okullar, Senegal milli eğitim programını takip etmekle olup uluslararası müfredatı da uygulamaktadır. Eğitim dili Fransızca olmakla birlikte Türkçe ve İngilizceyi de zorunlu yabancı dil olarak programında bulundurmaktadır. Okullarda da 2014-2015 eğitim yılı itibarıyla 2500'ü aşkın öğrenci bulunmaktadır (MFA-TR, 2015).

İki ülke arasında yapılan anlaşmalar aşağıdadır

Kültür Anlaşması - 20 Nisan 1968

Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması - 3 Aralık 1992

Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması - 1 Aralık 1998

Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşması - 1 Aralık 1998

Jandarma Eğitimine İlişkin Protokol ile Eğitime İlişkin İşbirliği Konusunda Anlaşma - 1 Aralık 1998

Tarım Alanında İşbirliği Protokolü - 19 Şubat 2008

Kültürel İşbirliği Anlaşması - 19 Şubat 2008

Hava Ulaştırma Anlaşması - 19 Ağustos 2008

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması - 15 Haziran 2010

Türk Standartları Enstitüsü ile Senegal Standartlar Teşkilatı (ASN) Arasında Standardizasyon Alanında Teknik İşbirliği Mutabakat Zaptı - 15 Haziran 2010

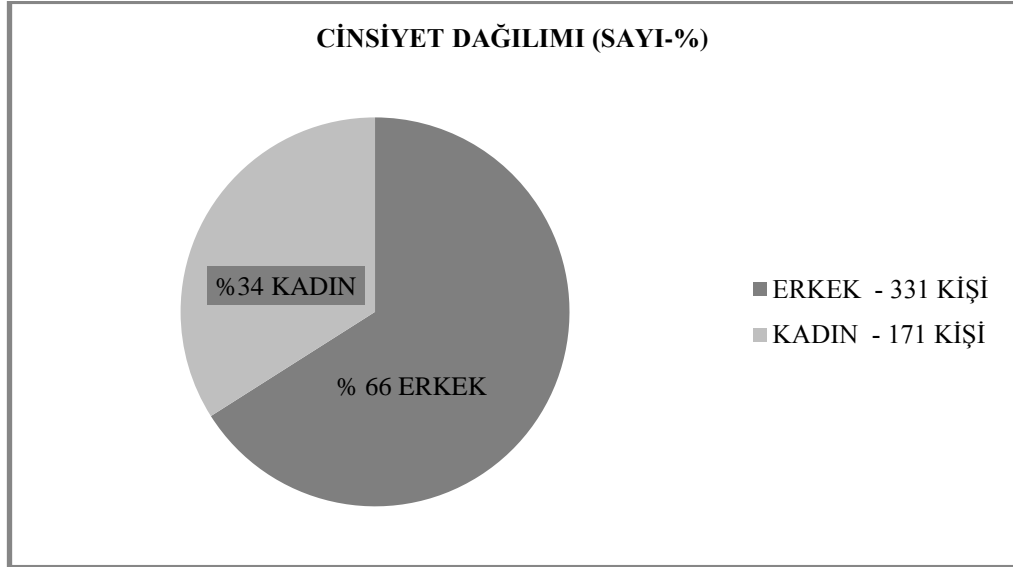
Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Arasında Diplomat Eğitimine İlişkin İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı - 15 Haziran 2010 (BILGESAM-TR, 2015).

3. BÖLÜM

ANKET VERİLERİ

3.1. ÖRNEKLEMİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

502 kişiden oluşan örneklemin yaklaşık %66'sı erkeklerden, %34'ü kadınlardan oluşmaktadır. Yaş ve cinsiyet durumu ile ilgili sorulara tam olarak cevap veren 493 kişinin dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Örneklemin %42'sini 17-25 yaş grubu, %28'sini 26-40 yaş grubu ve %30'unu 41 yaş ve üzeri grup oluşturmaktadır.

Grafik 1: Cinsiyet Dağılımı

Tablo 2: Cinsiyet / Yaş Çarpaz Tablosu

CİNSİYET		17-25 YAŞ	26-40 YAŞ	41 YAŞ VE ÜZERİ	TOPLAM
ERKEK	SAYI	140	78	106	324
	CİNSİYET İÇİNDEKİ %	%43	%25	%32	%100
KADIN	SAYI	67	58	44	169
	CİNSİYET İÇİNDEKİ %	%40	%34	%26	%100
TOPLAM	SAYI	207	136	150	493
	TOPLAM %	%42	%28	%30	%100

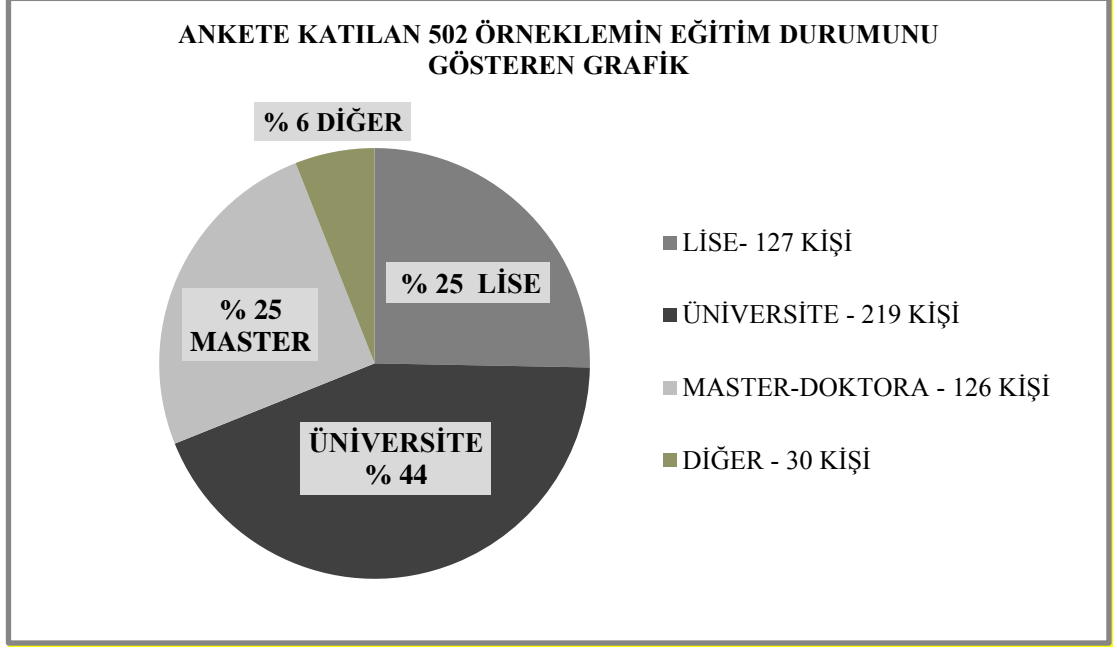
Elde edilen verilerin %34'ü kadınlardan oluşmaktadır. Çalışmanın cinsiyet ve meslek grubuna göre dağılımına bakıldığında ankete katılanların %33'ü öğrenci, %28'i öğretmen ve akademisyen, %39'u ise diğer meslek grubu örneklemelerden oluşmaktadır.

Tablo 3: Cinsiyet/ Meslek Çarpaz Tablosu

CİNSİYET		ÖĞRENCİ	AKADEMİSYEN ÖĞRETMEN	DİĞER	TOPLAM
ERKEK	SAYI	110	87	113	310
	CİNSİYET İÇİNDEKİ %	%35	%28	%37	%100
KADIN	SAYI	42	40	69	151
	CİNSİYET İÇİNDEKİ %	%28	%26	%46	%100
TOPLAM	SAYI	152	127	182	461
	TOPLAM %	%33	%28	%39	%100

Ankete katılanların genel olarak eğitim düzeyini gösteren tablo incelendiğinde lise okuyan/mezunu %25 (127 kişi), üniversite okuyan/mezunu %44 (219 kişi), master-doktora okuyan/mezunu %25 (126 kişi) ve diğer okul türü okuyan/mezunu %6 (30 kişi) olduğu görülmektedir. Bu tabloya göre ankete katılanların yaklaşık %70'i en az bir üniversite okuyan/mezunu olması yönünden eğitim seviyesi oldukça yüksektir. Bu sonuç, ülke genelinin eğitim durumuna

bakıldığında anketin reel sonucuna olumsuz yönde etki edeceği düşünülebilir ancak, eğitim seviyesi düşük kitlenin Türkiye ve Türk insanı hakkında oldukça sınırlı bilgiye sahip olduğunu söylemek mümkündür.

Grafik 2: Senegal’de Eğitim Durumu

Ayrıca, aşağıdaki tablo incelendiğinde ankete katılanların bir kısmı Yavuz Selim Türk Okulu öğrencileri olması nedeniyle ankete etkisi analiz edilmiştir.

Tablo 4: Eğitim Durumu/ Okul Türü Çarpaz Tablosu

OKUL ADI / TÜRÜ	ÖĞRENCİ SAYISI	TOPLAM ÖĞR. İÇİNDEKİ PAYI	TOPLAM İÇİNDEKİ PAYI / 502 KİŞİ
Yavuz Selim Türk Koleji	57	%37	% 11
Kaolack Valdiodio Ndiaye Devlet Lisesi	11	%8	%2
Cheikh Anta Diop Devlet Üniversitesi	60	%39	% 12
Ziguinchor Assane Seck Devlet Üniversitesi	6	%4	%1
DİĞER	18	%12	%4
TOPLAM	152	%100	%30

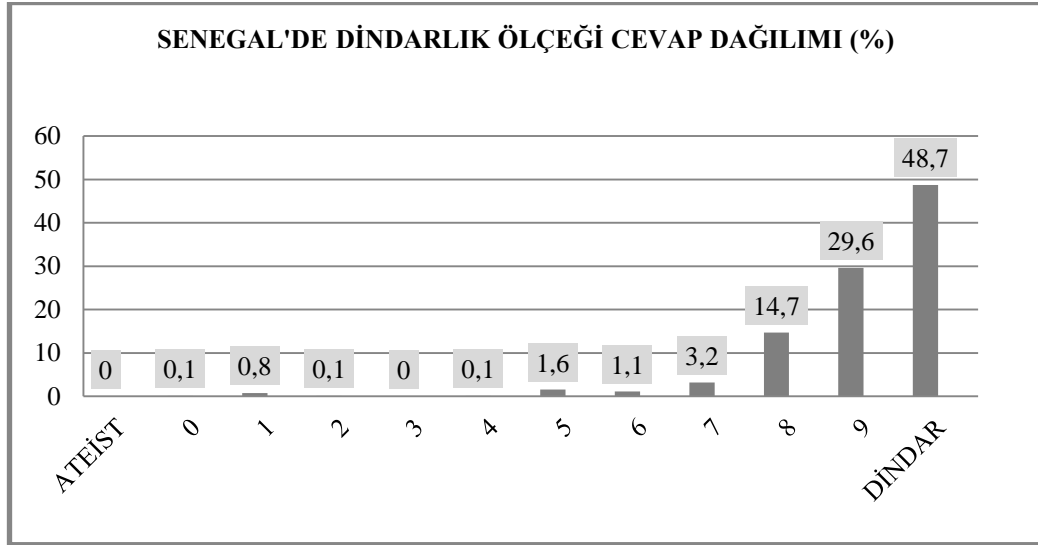
Ankete katılanların sadece %30'u (152 kişi) öğrenci olup, bunlardan sadece 57'si (%11) Yavuz Selim Türk Okulu öğrencisidir. Araştırmaya Cheikh Anta Diop Devlet Üniversitesi'nden 60 öğrenci (%12), Kaolack Valdiodio Ndiaye Devlet Lisesi'nden 11 ve Ziguinchor Assane Seck Devlet Üniversitesi'nden 6 öğrenci katılmıştır.

Örneklemin yaklaşık %54'ü bekârlardan, %46'sı ise evlilerden oluşmaktadır. Araştırmanın cinsiyet ve medeni duruma göre dağılımı ise aşağıdaki gibidir.

Tablo 5: Cinsiyet / Medeni Durum Tablosu

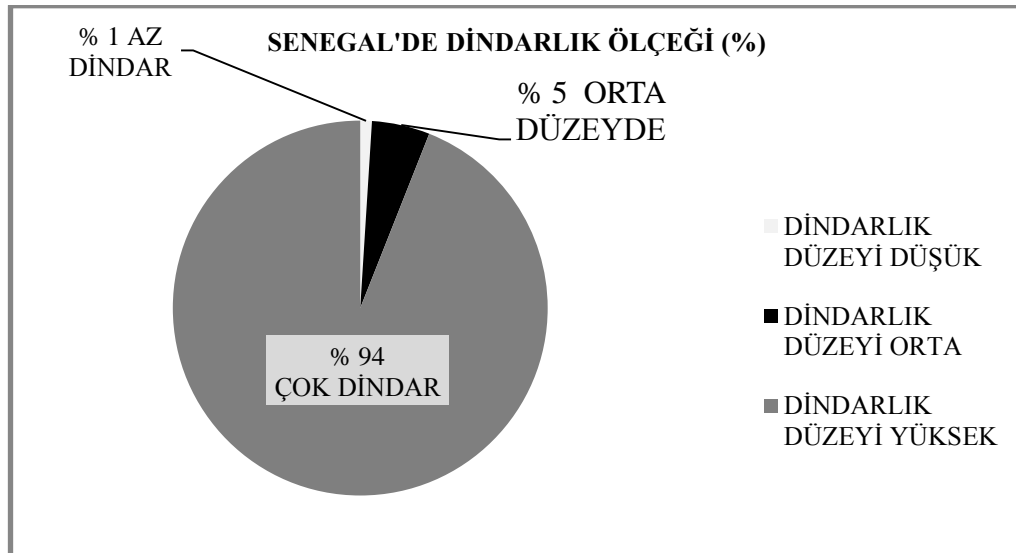
CİNSİYET		BEKAR	EVLİ	DUL	TOPLAM
ERKEK	SAYI	173	144	3	320
	CİNSİYET İÇİNDEKİ %	%54	%45	%1	%100
KADIN	SAYI	79	77	7	163
	CİNSİYET İÇİNDEKİ %	%48	%47	%5	%100
TOPLAM	SAYI	252	221	10	474
	TOPLAM %	%52	%46	%2	%100

Araştırmada, dindarlık düzeyi için *onlu skala* kullanılmış olup verilen cevaplar ankete katılan bütün örneklemeler üzerinden yüzde (%) olarak değerlendirmeye alınmıştır. Senegal'de dindarlık düzeyi oldukça yüksek olup, ortalaması onlu ölçekte 9,1 olarak tespit edilmiştir.

Grafik 3: Senegal'de Dindarlık Durumu

Çalışmada, dindarlık düzeyi üç kategoriye ayrılmış olup; dindarlık düzeyi düşük (0,1,2,3), dindarlık düzeyi orta (4,5,6,7) ve dindarlık düzeyi yüksek (8,9,10) şeklinde gruplandırılmıştır. Senegallilerin %94 itibariyle çok dindar olarak kendilerini tanımladıkları sonucuna ulaşılmıştır.

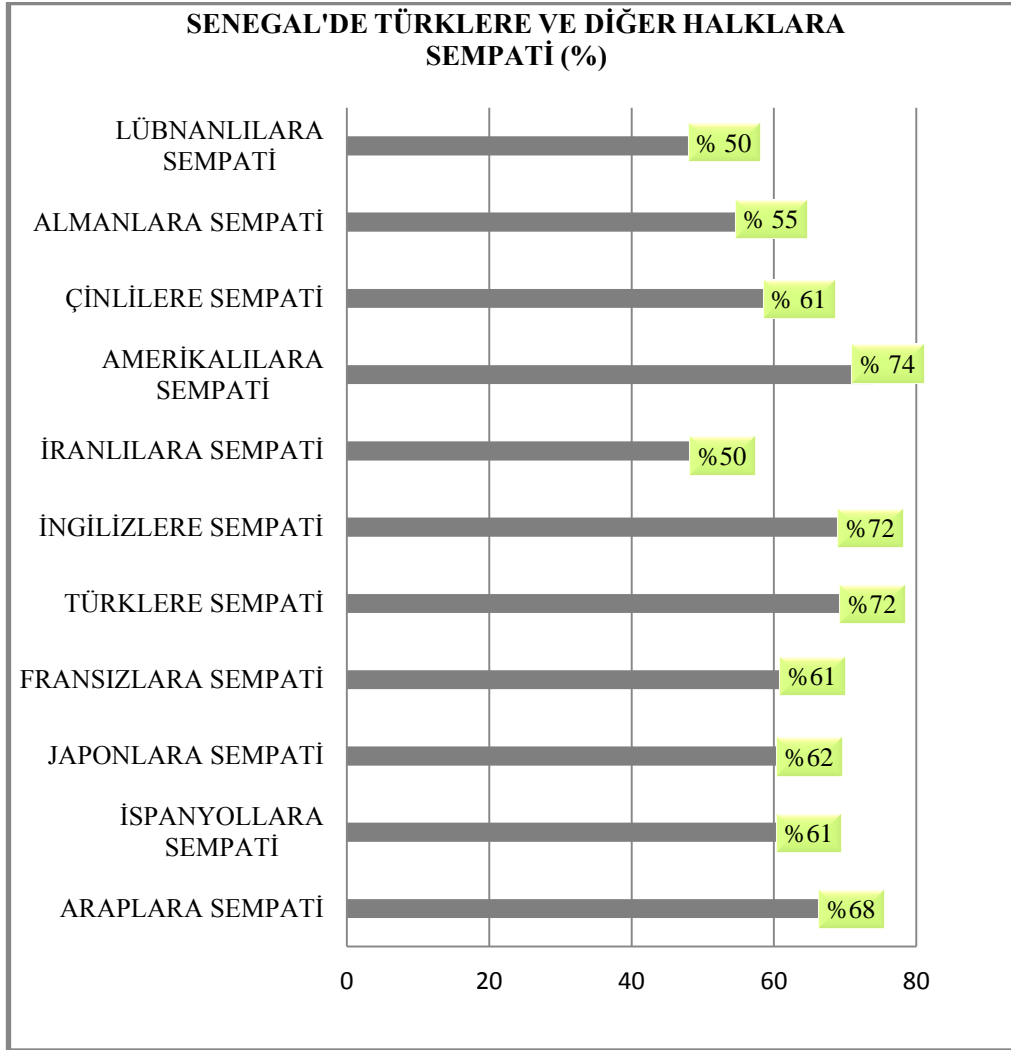

Grafik 4: Senegal'de Dindarlık Ölçeği

3.2. SENEGAL'DE TÜRKLERE VE DİĞER HALKLARA SEMPATİ

Araştırma sonuçları, Senegallilerin en yüksek değerle (%74) Amerikalılara, ikinci en yüksek değerle (%72) İngilizlere ve Türklere karşı sempati duydukları

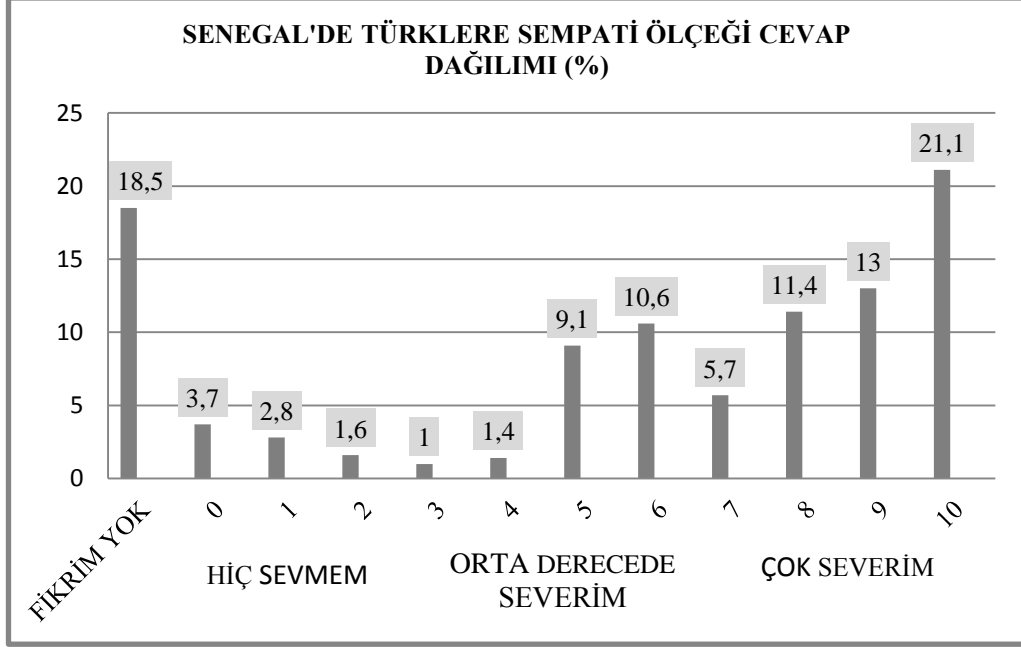
görülmektedir. Sempati düzeyinin en alt düzeyde olduğu ülkeler ise %50 ile İranlılar ve Lübnanlılardır. Türklere karşı sempatinin %72’ler düzeyinde ve diğer halklar ile kıyaslandığında ikinci/üçüncü sırada olması, Türkiye ve Türklere olan yaklaşımın dikkate alınması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Grafik 5: Senegal' de Halklara Sempati

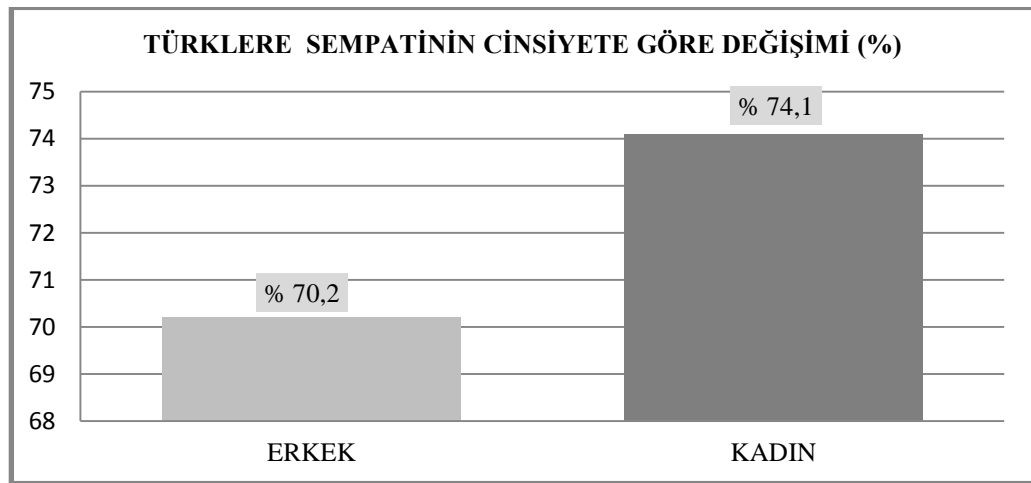
Araştırmada, Türklere ait sempati düzeyinin onlu sempati ölçeğine göre ayrıntılı olarak yüzdelik (%) oranları verilmiştir. Türklere sempati konusunda *hiç sevmem, orta derecede severim ve çok severim* şeklinde tasnif yapılmıştır. Aşağıdaki grafik değerleri incelendiğinde; Senegalliler arasında Türklere karşı sevgi ve sempati beslediğini söyleyenlerin oranı, ölçek ortası olan “5” de dahil edildiğinde %70’ler düzeyinde iken, yaklaşık %10,5’lik bir kesim Türklere sempati noktasında olumsuz

görüş belirtmişlerdir. Ayrıca, % 18,5'lik bir oranda örneklem de fikrim yok şeklinde cevap vermiştir.

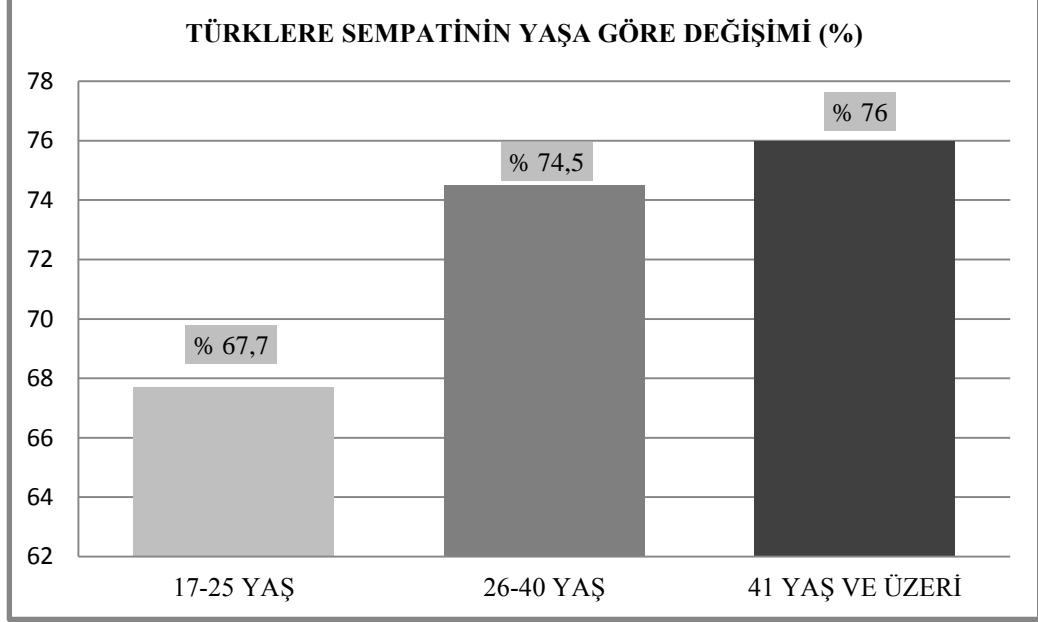
Grafik 6: Senegal'de Türklere Sempati

Aşağıda ise Türklere sempati düzeyinin cinsiyet, yaş, meslek ve gelir durumu gibi özelliklere göre değişimi analiz edilmiştir. Türklere sempatinin cinsiyete göre değişiminde, erkeklerde kadınlara göre daha düşük olduğu görülmektedir.

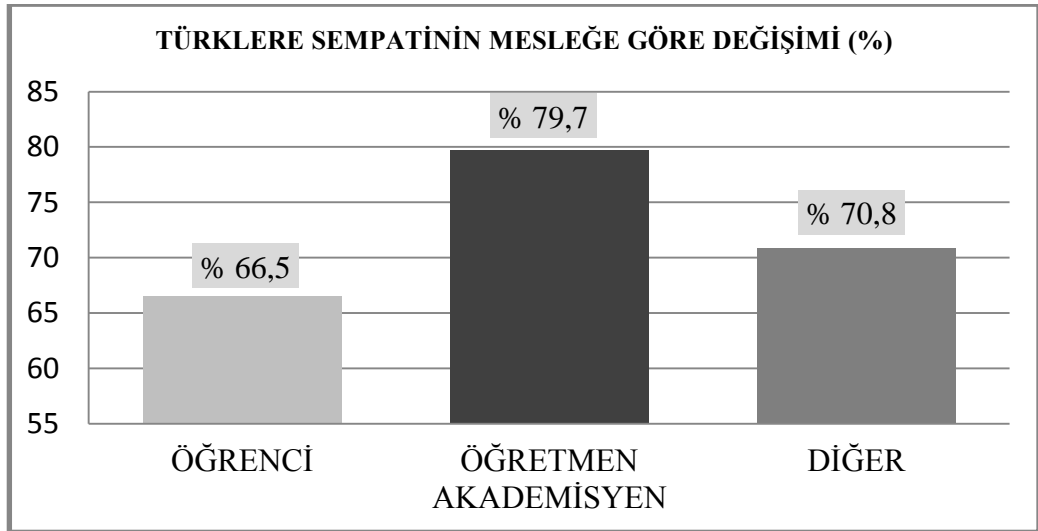
Grafik 7: Türklere Sempatinin Cinsiyete Göre Değişimi

Senegalliler arasında yaş büyüdükçe Türklere sempati düzeyi artmaktadır. Özellikle, olgun nüfus içinde Türklere olan sempati oldukça yükselmektedir.

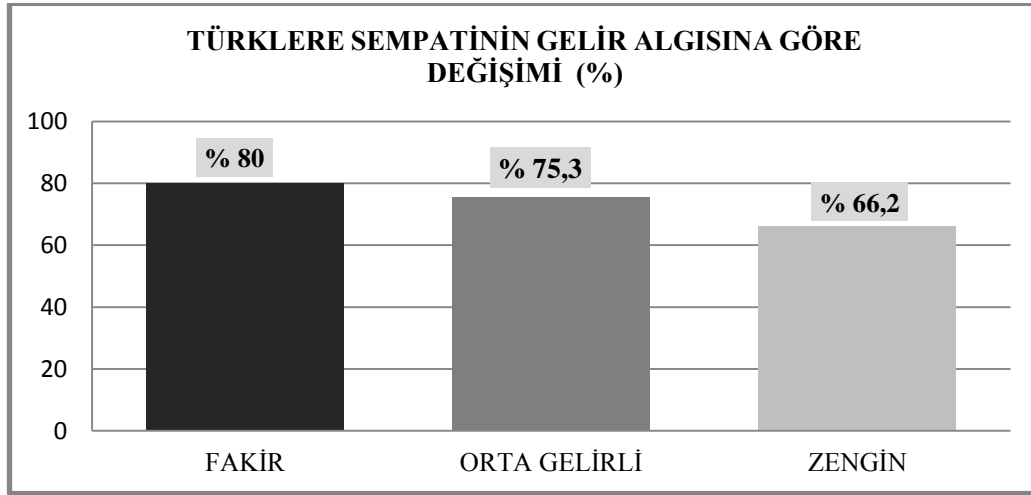
Grafik 8: Türklere Sempatinin Yaşa Göre Değişimi

Türklere sempati düzeyi öğretmen ve akademisyenlerde, öğrenci ve diğer meslek gruplarına göre daha yüksektir.

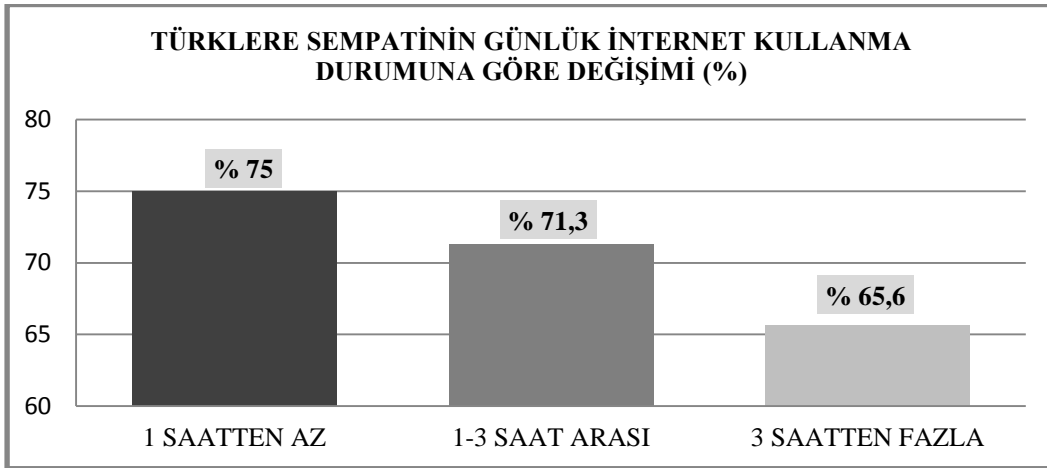
Grafik 9: Türklere Sempatinin Mesleğe Göre Değişimi

Türlere sempati düzeyi, fakir ve orta gelirli olduğunu belirten kişilerde yüksektir. Kendisini zengin olarak tanımlayan kişilerde ise Türlere sempati düzeyi daha düşüktür.

Grafik 10: Türlere Sempatinin Gelir Düzeyine Göre Değişimi

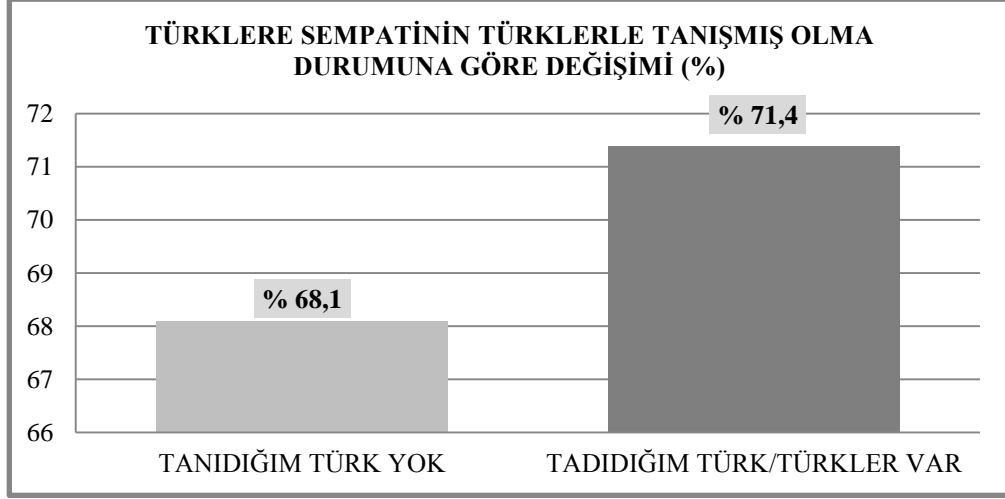
Günlük yaşamında internet kullanımının düşük olduğu kişilerde, interneti yoğun olarak kullananlara göre Türlere Sempati algısı daha yüksektir. Bu durum, sosyal medyayı aktif olarak kullanan ve haber kaynağına kolay ulaşabilen kişilerin Türkiye algılarının daha olumsuz olduğu şeklinde de yorumlanabilir.

Grafik 2: Türlere Sempatinin İnternet Kullanımına Göre Değişimi

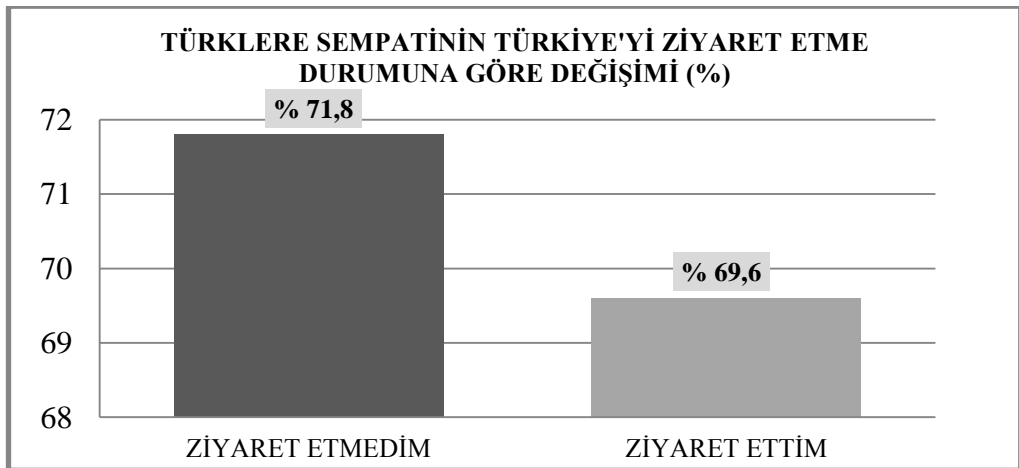
Bugüne kadar herhangi bir Türk ile tanışmış olan kişilerde Türlere olan sempati, bugüne kadar tanıdığı hiç Türk olmayanlara göre daha yüksek olduğu

görülmektedir. Bu sonuç, Türkler ile tanışıklığı olan insanların Türklerle karşı olumlu kanaatlerinin somut ve tecrübeye dayalı olduğunu göstermektedir.

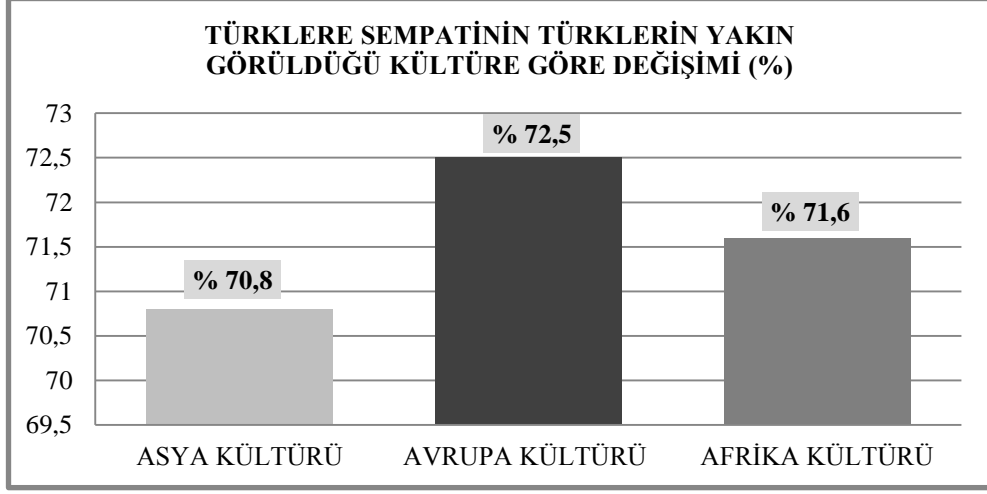
Grafik 3: Türklerle Sempatinin Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi

Türklerle olan sempatinin, Türkiye'yi hayatında en az bir kere ziyaret etmiş olan insanlarda daha düşük düzeye sahip olduğu sonucu da dikkate alınmalıdır. Türkiye'ye hiç gitmemiş olanlar ise Türklerle daha fazla sempati duymaktadır. Bu değerlendirmeye göre, Türkiye ziyareti yapanlarda Türklerle karşı olan sempatinin genel olarak azaldığı görülmektedir.

Grafik 4: Türklerle Sempatinin Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi

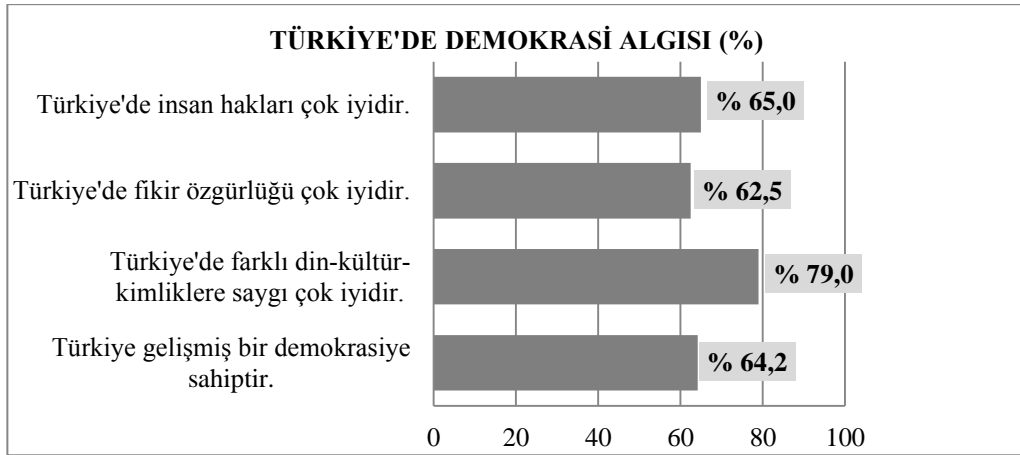
Sempati düzeyi, Türkleri farklı kültürler içinde gören kişiler arasında çok fazla değişmemektedir.

Grafik 5: Türklere Sempatinin Türklere Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi

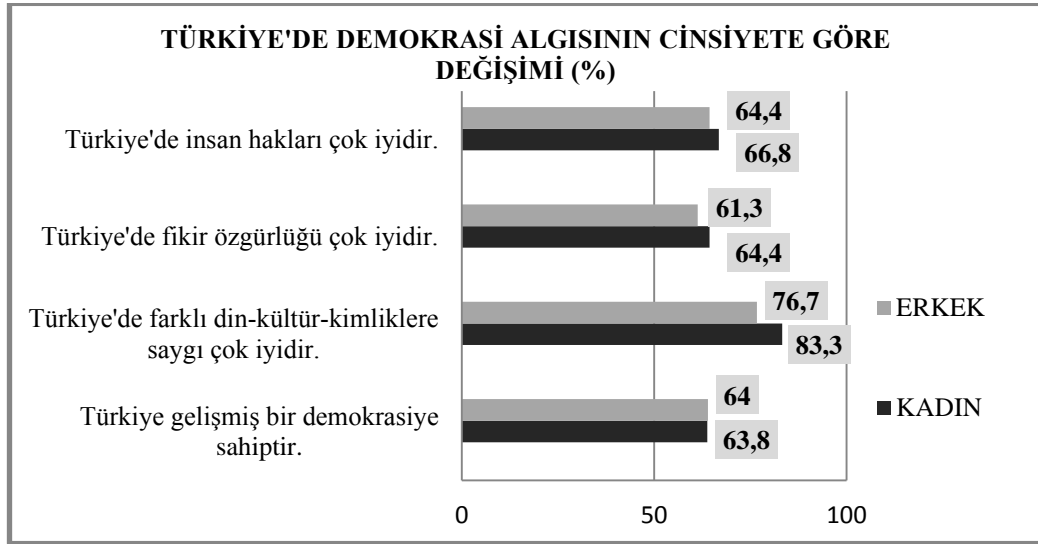
3.3. TÜRKİYE'DE DEMOKRASİ ALGISI

Türkiye'de insan hakları, fikir özgürlüğü, farklı din-kültür-kimliklere saygı ve demokratikleşme düzeyinin Senegalliler tarafından nasıl algılandığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Türkiye'de demokrasi, farklı kimlik ve değerlere saygı, fikir özgürlüğü ve insan hakları konusundaki sorular, Senegalliler tarafından farklı düzeyde algılandığı tespit edilmiştir. Türkiye'de farklı din-kültür ve kimliklere saygı yönünden yüksek olumlu kanaate rağmen, insan hakları, fikir özgürlüğü ve demokrasi hakkındaki kanaatler daha düşük düzeyde kalmıştır.

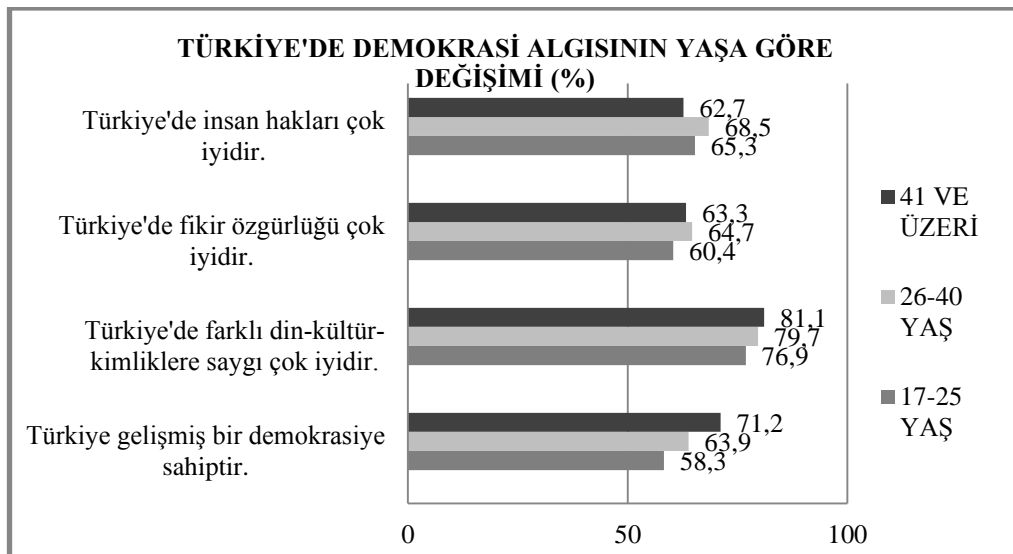
Grafik 6: Türkiye'de Demokrasi Algısı

Türkiye’de fikir özgürlüğü, insan hakları, farklı din, kültür ve kimliklere saygı konularındaki algılar Senegalli kadınlarda daha olumludur. Türkiye’de demokrasinin iyi olduğu algısı ise kadın ve erkekler arasında aynı düzeyde olduğu görülmektedir.

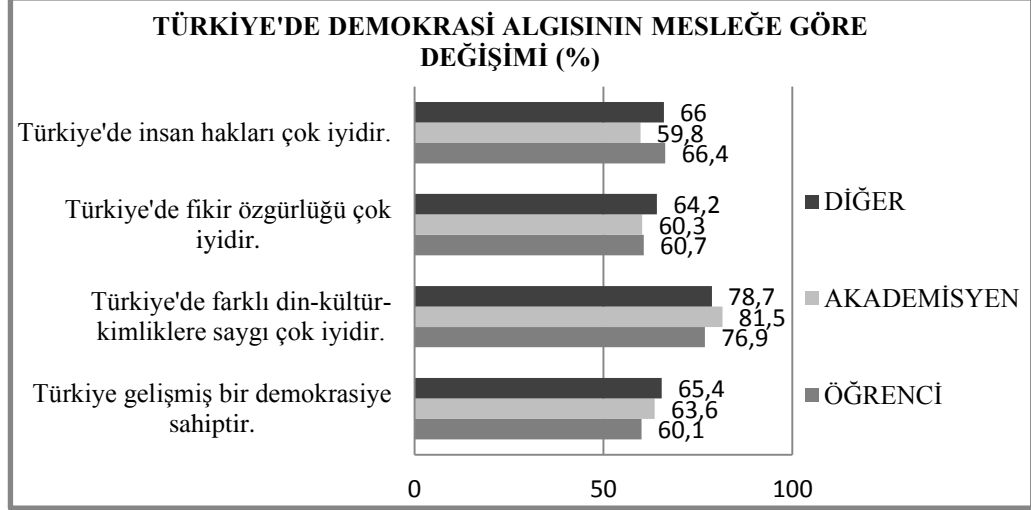
Grafik 7: Türkiye’de Demokrasi Algısının Cinsiyete Göre Değişimi

Aşağıdaki grafikte, Türkiye’de demokrasi algısına yönelik dört soruya verilen cevaplar incelendiğinde 17-25 yaş grubunun kanaati diğer yaş gruplarına göre daha olumsuz olduğu görülmektedir.

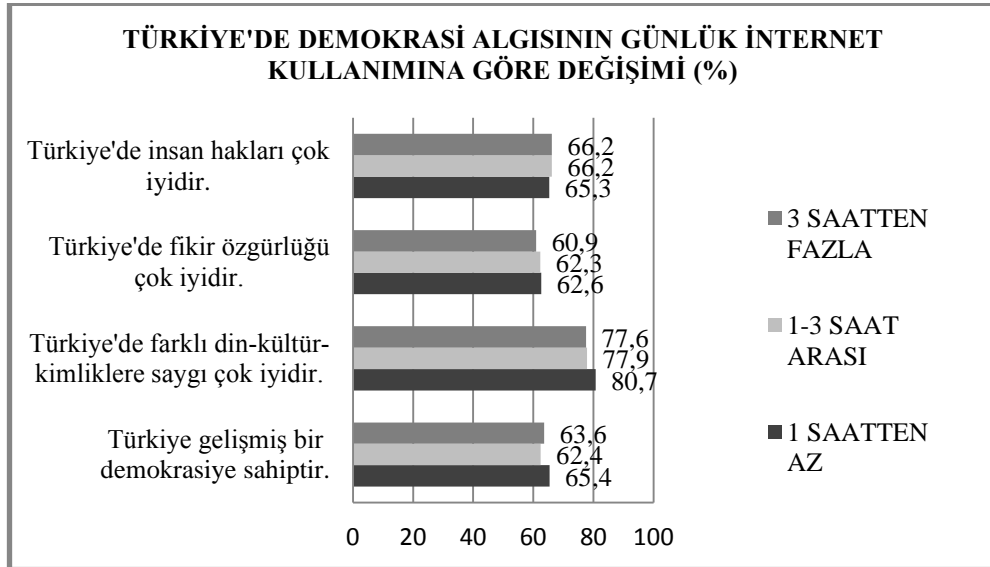
Grafik 8: Türkiye’de Demokrasi Algısının Yaşa Göre Değişimi

Türkiye’de demokrasi algısı konusundaki görüşler, mesleklere göre incelendiğinde birbirine yakın görülmektedir.

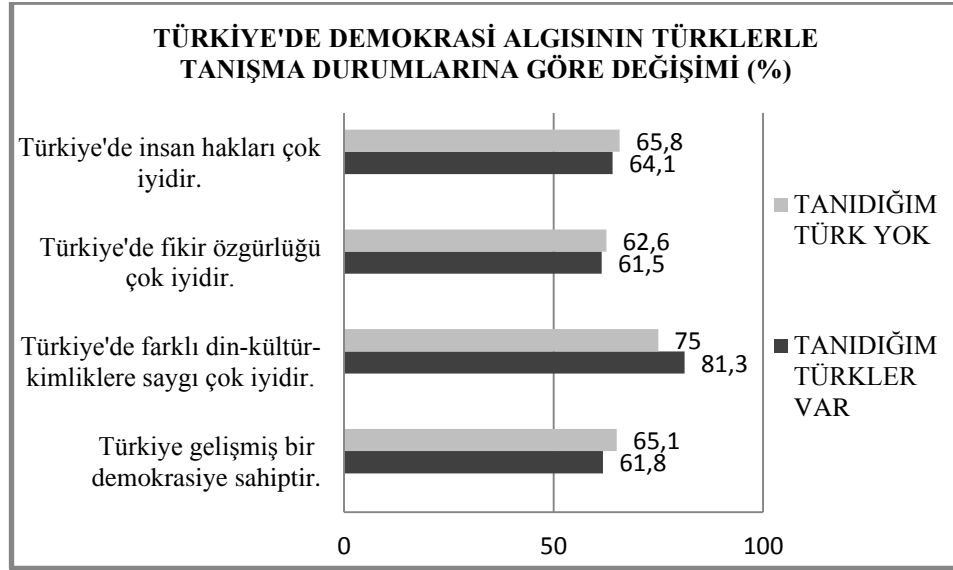
Grafik 9: Türkiye’de Demokrasi Algısının Mesleğe Göre Değişimi

Türkiye’de demokrasi algısı konusundaki kanaatler, günlük internet kullanma alışkanlıklarına göre farklılaşmamakla birlikte genel olarak birbirine çok yakındır. Ancak fikir özgürlüğü konusunda görüşlerin çok olumlu olduğu söylenemez.

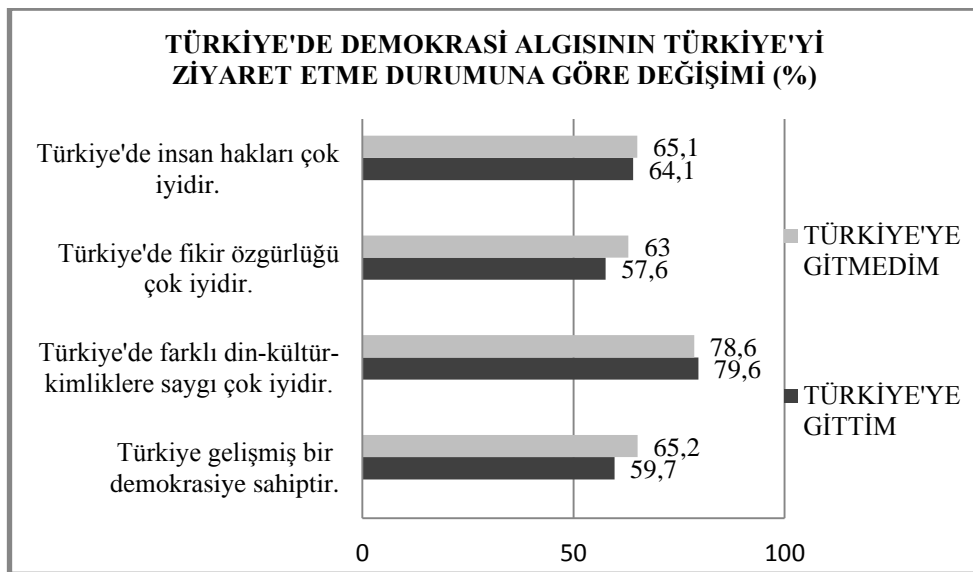
Grafik 10: Türkiye’de Demokrasi Algısının İnternet Kullanımına Göre Değişimi

Türkiye’de demokrasi algısı konusunda farklı din, kültür ve kimliklere saygının sorgulandığı soruda ise, Türklerle tanışma imkanı bulan kişilerde daha olumlu kanaatler söz konusudur. Ancak; diğer üç soruda ise Türklerle tanışıyor olanların daha olumsuz kanaate sahip olduğu görülmektedir.

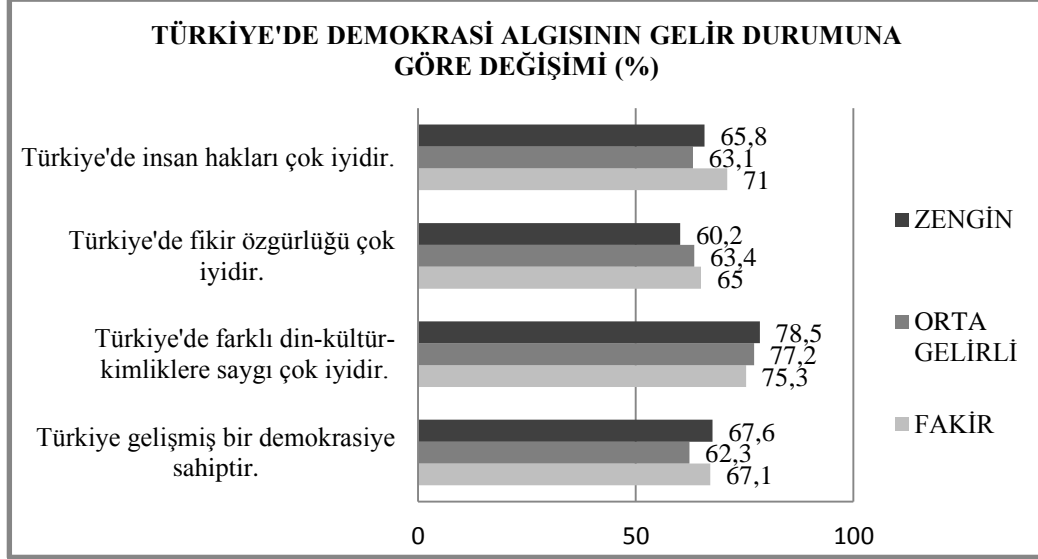
Grafik 20: Türkiye’de Demokrasi Algısının Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi

Türkiye’de demokrasi algısı genel olarak Türkiye’yi ziyaret edenlerde daha düşük düzeyde kalmıştır. Bu sonuç, Türkiye’yi ziyaret eden Senegal vatandaşlarının Türkiye hakkındaki düşüncelerinde olumlu kanaatin azaldığını göstermektedir.

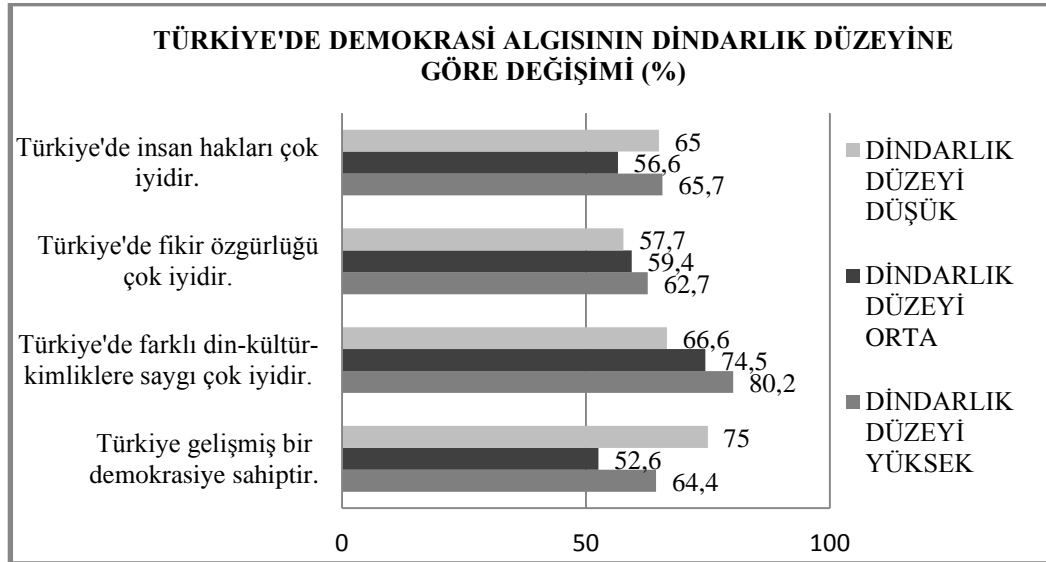

Grafik 11: Türkiye’de Demokrasi Algısının Türkiye’yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi

Türkiye'deki demokrasi düzeyi, insan hakları, fikir özgürlüğü, farklı din/kültür ve kimliklere saygı konularındaki algılar gelir düzeyine göre farklılaşmaktadır.

Grafik 12: Türkiye'de Demokrasi Algısının Gelir Durumuna Göre Değişimi

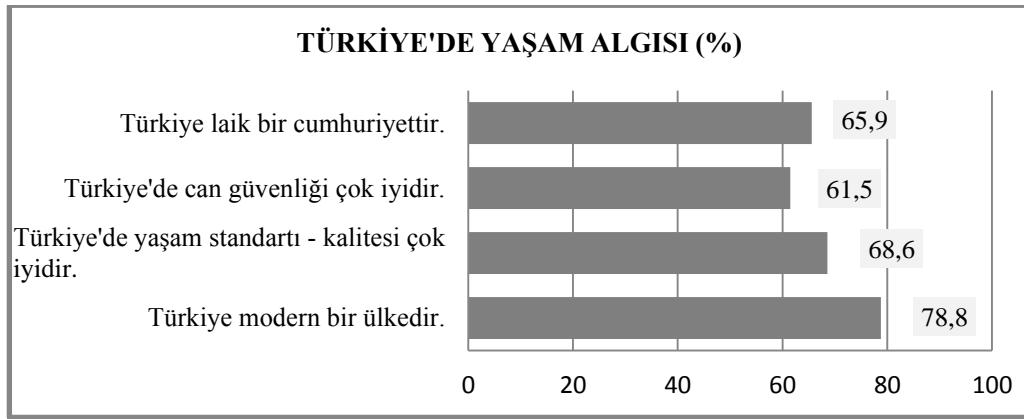

Grafik 13: Türkiye'de Demokrasi Algısının Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi

Türkiye'deki demokrasi düzeyi, insan hakları, fikir özgürlüğü, farklı din/kültür ve kimliklere saygı konularındaki algılar, kendisini dindar olarak niteleyen kişilerde daha yüksek olmakla birlikte dindarlık düzeyine göre farklılaşmaktadır.

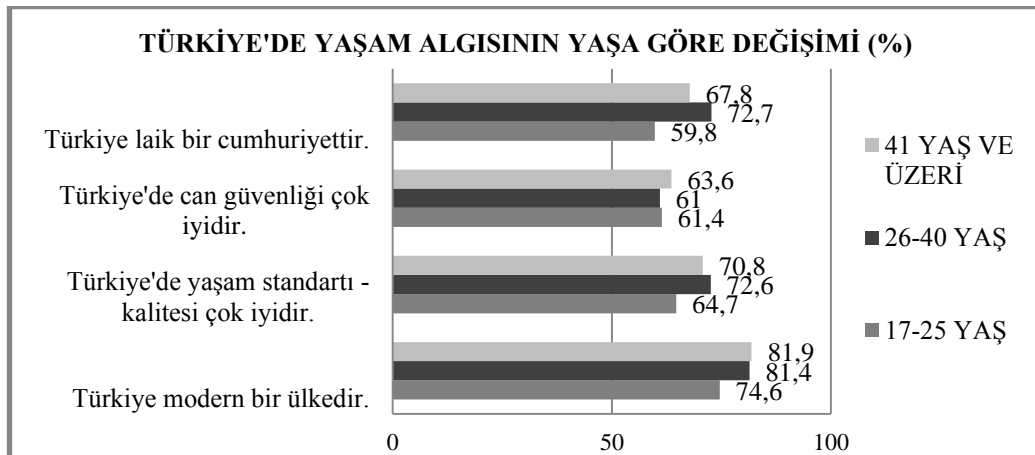
3.4. TÜRKİYE'DE YAŞAM ALGISI

Türkiye'deki yaşam standartlarına bakışın Senegal'de nasıl algılandığı tespit edilmek istenmiştir. Türkiye'nin modern bir ülke olduğu konusunda oldukça iyi bir kanaat söz konusu iken; yaşam standardının iyi olduğu, can güvenliği ve Türkiye'nin laik bir cumhuriyet olduğu konusundaki görüş orta düzeyde bir algıyı göstermektedir.

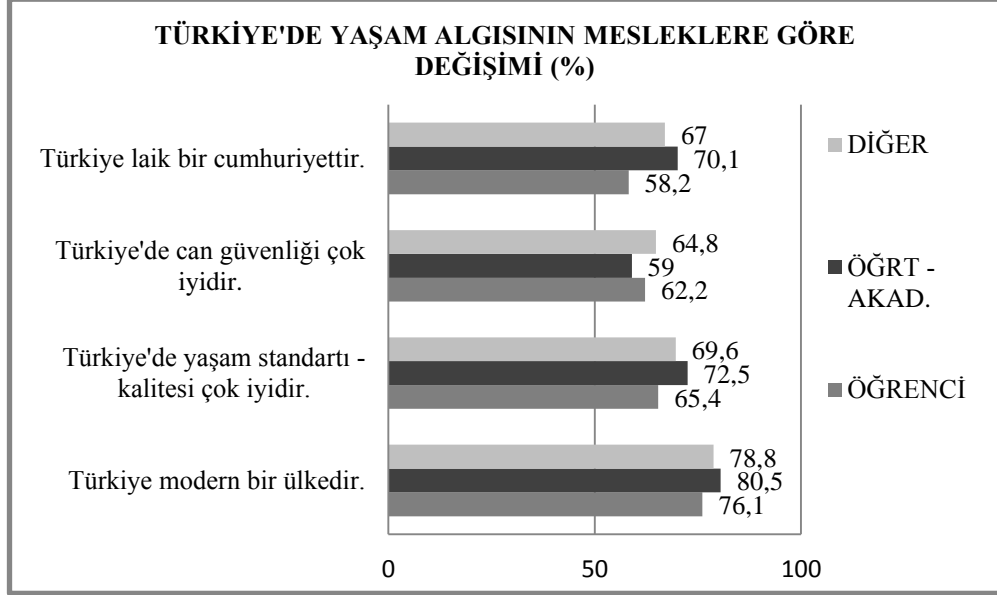
Grafik 14: Türkiye'de Yaşam Algısı

Aynı sorulara yaş grupları temelinde bakıldığında; Türkiye'de yaşam konusundaki olumlu algıların, 17 - 25 yaş grubundaki Senegalliler arasında genel olarak daha düşük olduğu görülmektedir. Diğer yaş gruplarında ise kanaatler her soru için farklı düzeydedir.

Grafik 15: Türkiye'de Yaşam Algısının Yaşa Göre Değişimi

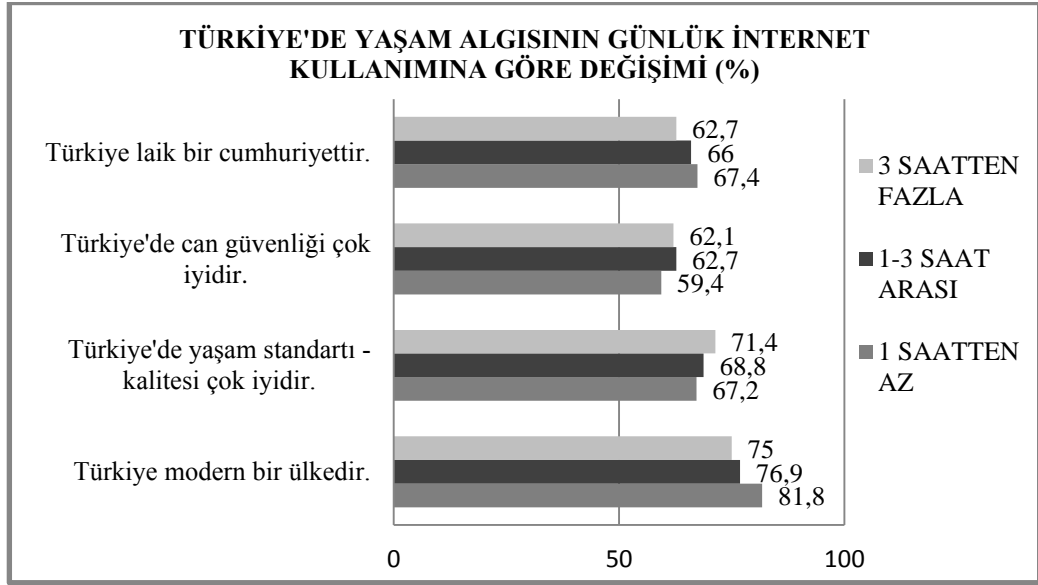
Türkiye’de yaşam algısının meslek gruplarına göre incelemesi yapılmış ve öğrencilerin genel olarak daha düşük kanaate sahip olduğu görülmüştür.

Grafik 16: Türkiye’de Yaşam Algısının Mesleğe Göre Değişimi

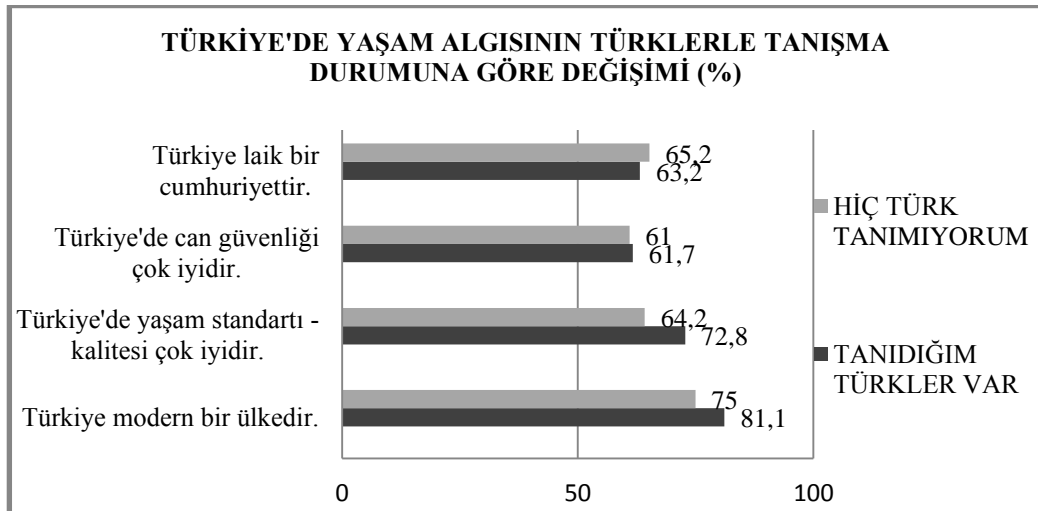
Senegalliler arasında Türkiye’de yaşam konusundaki algılar gelir gruplarına göre incelendiğinde çok fazla bir fark ortaya çıkmamaktadır. Türkiye’de can güvenliği konusunda ise, olumlu algılar daha düşük düzeydedir.

Günlük internet kullanım durumuna göre Türkiye’de yaşam algısı değişkenlik göstermektedir. Bulgulara göre, Türkiye can güvenliği konusunda olumlu kanaat düzeyi en düşük seviyede iken modern bir ülke olduğu görüşüne olumlu kanaat kullanma oranı daha yüksektir.

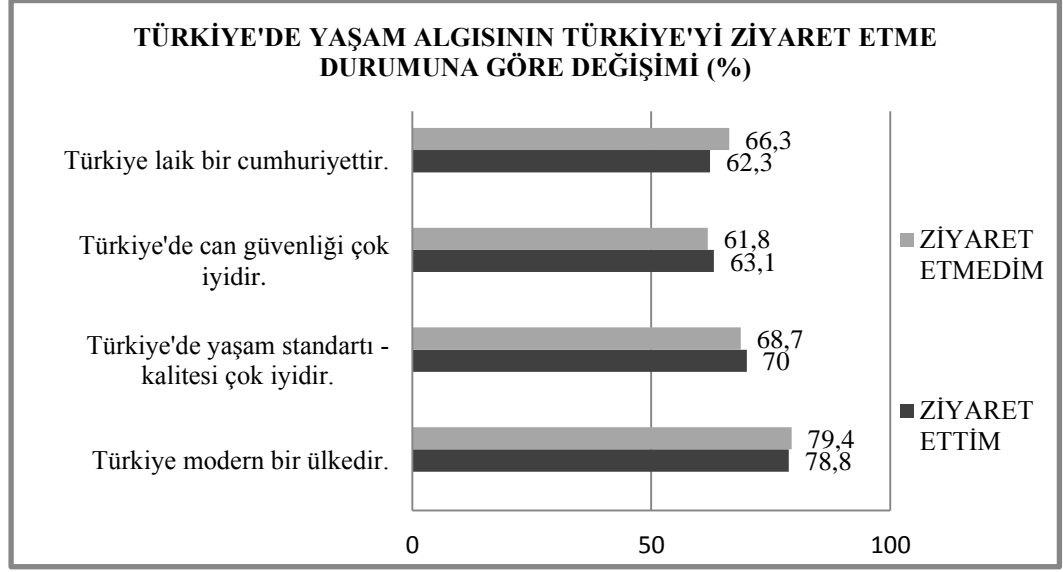
Grafik 17: Türkiye’de Yaşam Algısının İnternet Kullanımına Göre Değişimi

Türkiye’de yaşam algısının, Türklerle tanışma durumuna göre sonuçlarına bakıldığında, verilerin genel olarak her soruda farklı algı düzeyinde olduğu görülmektedir. Buna göre; Türkiye’de yaşam algısı ile ilgili olumlu kanaatlerin, Türklerle tanışan kişilerde diğerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

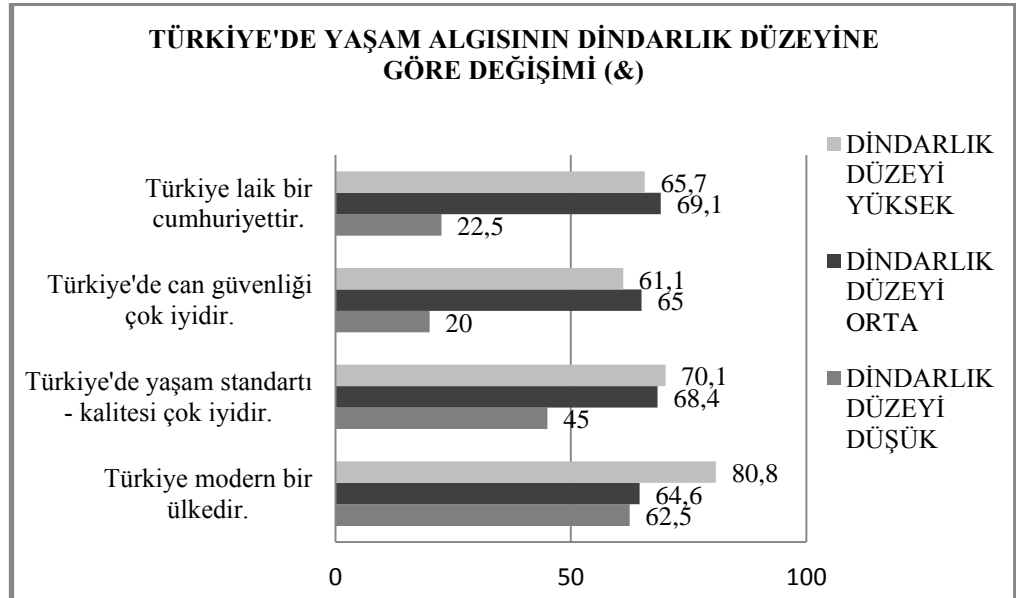
Grafik 18: Türkiye’de Yaşam Algısının Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi

Aynı sorulara Türkiye’yi ziyaret etme durumuna göre bakıldığında, algı düzeyleri genel olarak gruplar arasında değişmektedir.

Grafik 19: Türkiye’de Yaşam Algısının Türkiye’yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi

Dindarlık düzeyi düştükçe, Türkiye’deki yaşam ile ilgili olumlu algıların da azaldığı görülmektedir. Dindarlık düzeyi orta ve yüksek olan kişilerin, Türkiye’de yaşam algısı yönünden daha olumlu görüşlere sahip olduğu görülmektedir.

Grafik 30: Türkiye’de Yaşam Algısının Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi

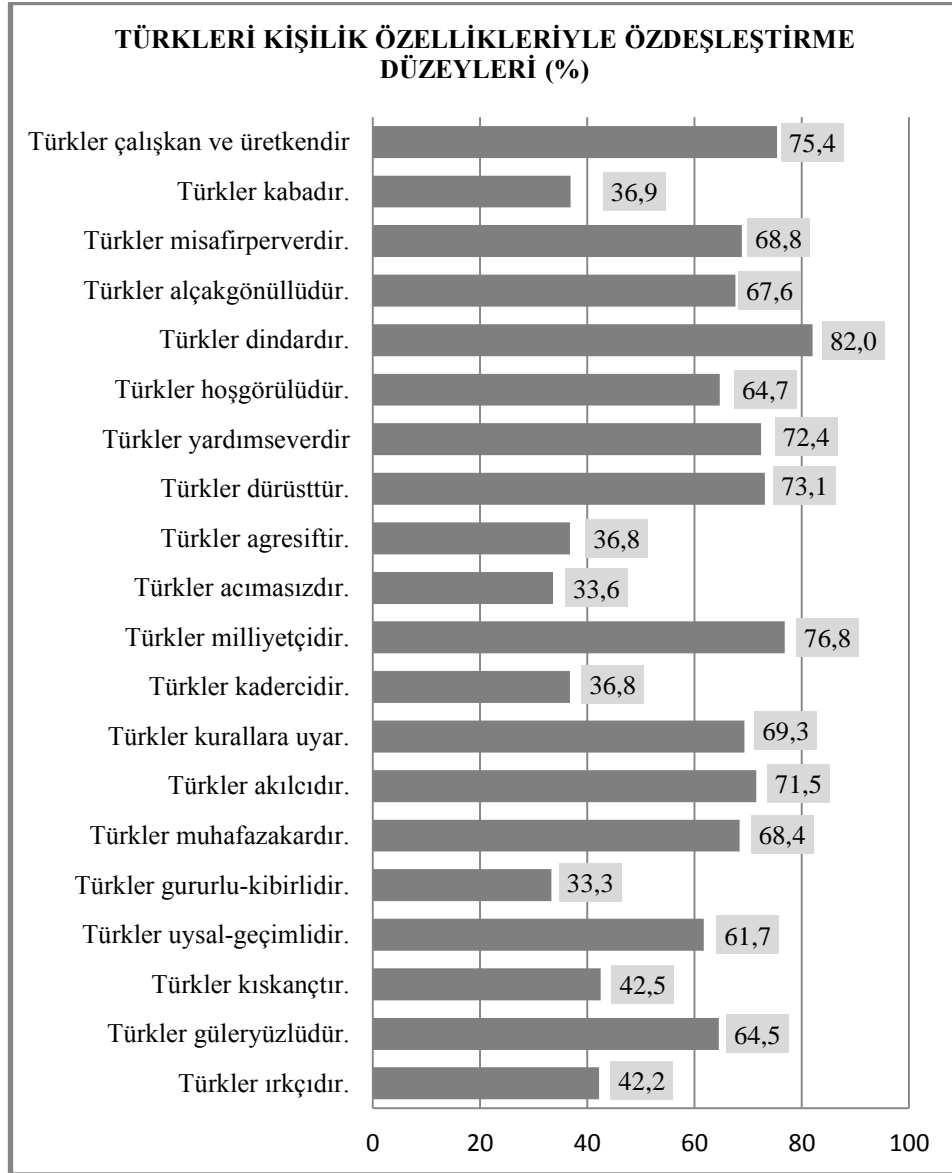
3.5. TÜRKLERİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ

Türklerin, kişilik özelliklerinin Senegalliler tarafından nasıl algılandığını belirlemek maksadıyla, 14 olumlu olmak üzere 20 *kişilik özellikleri* sorgulanmıştır. Türklerin, 6 *olumsuz kişilik özellikleri* (kaba, agresif, zalim, ırkçı, kibirli ve kıskanç) ile özdeşleştirilme düzeyi %33-43 aralığında olmakla birlikte, *olumlu kişilik özellikleri* (misafirperver, çalışkan, dürüst, yardımsever, hoşgörülü vs) ile özdeşleştirilme düzeyi genelde %61-82 aralığında ve iyi düzeydedir.

Türklerin, kişilik özelliklerinin Senegalliler tarafından nasıl algılandığını gösteren tablolar aşağıda detaylı bir şekilde verilmiştir. Kişilik özelliklerinin, algı düzeyleri ile ilgili ortaya çıkan sonuçları yaş gruplarına, meslek, cinsiyet, gelir, Türklerle tanışma, Türkiye'yi ziyaret etme durumuna, Türklerin yakın görüldüğü kültüre göre, günlük internet kullanma durumuna ve dindarlık düzeyine göre sonuçları tablolaştırılmıştır. Her tablo için ayrı ayrı değerlendirme yapılmış olup önemli ayrıntılara dikkat çekilmiştir.

Türklerin kişilik özelliklerini gösteren tabloda en yüksek algı düzeyi Türklerin dindar olduğu ile ilgilidir. Ayrıca Türklerin çalışkan, üretken, yardımsever, dürüst, milliyetçi ve akılcı olduğu yönünde %70'lerin üzerinde olumlu bir algı düzeyinin olması, Senegalde Türklere karşı önyargının olmadığı bir göstergesidir.

Kişilik özellikleri yönünden Türklerin kaba, acımasız, agresif, gururlu-kibirli, kadereci ve ırkçı özellikleri Senegallilerin Türklere yakıştırmadığı nitelikler olup algı düzeyinin oldukça düşük olduğu görülmektedir.

Grafik 20: Türklerin Kişilik Özellikleri

Türklerin kişilik özellikleri ile ilgili kanaatlerin meslek, yaş, cinsiyet, gelir durumu gibi özelliklere göre değişimi incelenmiş, elde edilen veriler genel hatları ile değerlendirilmiş ve dikkat çeken farklılıkları ön plana çıkarılarak yorumlanmıştır.

Tablo 6: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Mesleklere Göre Değişimi (%)

KİŞİSEL ÖZELLİKLER	MESLEK DURUMU			
	ÖĞRENCİ	AKADEMİSYEN ÖĞRETMEN	DİĞER	TOPLAM
Türkler ırkçıdır.	48,6	36,6	41,8	42,6
Türkler gülyüzlüdür.	65,0	66,4	62,3	64,3
Türkler kıskançtır.	44,8	39,0	40,7	42,0
Türkler uysal-geçimlidir.	59,7	61,0	62,6	61,3
Türkler gururlu-kibirlidir.	40,6	31,4	30,4	34,1
Türkler muhafazakardır.	65,1	69,2	68,8	67,8
Türkler akılcıdır.	64,9	73,0	72,5	70,2
Türkler kurallara uyar.	69,2	67,6	71,0	69,6
Türkler kadercidir.	42,1	31,8	38,2	37,8
Türkler milliyetçidir.	72,8	80,0	77,5	76,8
Türkler acımasızdır.	37,1	33,1	32,5	34,3
Türkler agresiftir.	43,2	29,2	38,4	37,5
Türkler dürüsttür.	67,6	77,4	74,4	73,0
Türkler yardımseverdir	68,2	74,3	74,2	72,0
Türkler hoşgörülüdür.	61,7	64,1	68,3	64,7
Türkler dindardır.	78,1	81,2	84,4	81,4
Türkler alçakgönüllüdür.	64,1	72,8	66,8	67,6
Türkler misafirperverdir.	66,5	69,0	71,4	69,0
Türkler kabadır.	43,0	35,0	34,7	37,7
Türkler çalışkan ve üretkendir	70,3	79,3	75,3	74,6

Türklerin kişilik özellikleri ile ilgili, genel olarak eğitim düzeyi yüksek olan öğretmen ve akademisyen meslek grubunun daha olumlu bir kanaate sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca, Türklerin ırkçı olduğuna en fazla inanan meslek grubunun %48,6 düzeyi ile öğrenci olması da dikkate alınması gereken bir sonuçtur. Türklerin dindar olduğu konusundaki algı diğer özelliklere göre tüm meslek gruplarında en yüksek değere sahiptir.

Tablo 7: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Cinsiyete Göre Değişimi (%)

KİŞİSEL ÖZELLİKLER	CİNSİYETE DURUMU		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Türkler ırkçıdır.	41,9	44,7	42,6
Türkler gülyüzlüdür.	65,3	63,7	64,7
Türkler kıskançtır.	45,0	35,2	42,3
Türkler uysal-geçimlidir.	63,6	56,4	61,5
Türkler gururlu-kibirlidir.	34,6	30,4	33,4
Türkler muhafazakardır.	69,9	65,4	68,6
Türkler akılcıdır.	70,3	73,2	71,2
Türkler kurallara uyar.	70,1	67,7	69,4
Türkler kadercidir.	37,4	36,7	37,2
Türkler milliyetçidir.	77,1	75,1	76,6
Türkler acımasızdır.	35,3	30,1	33,7
Türkler agresiftir.	39,6	32,2	37,2
Türkler dürüştür.	71,4	76,4	73,0
Türkler yardımseverdir	71,3	74,3	72,2
Türkler hoşgörülüdür.	64,0	65,1	64,3
Türkler dındardır.	79,7	86,0	81,9
Türkler alçakgönüllüdür.	68,1	66,7	67,6
Türkler misafirperverdir.	67,9	70,2	68,6
Türkler kabadır.	37,7	36,2	37,1
Türkler çalışkan ve üretkendir	74,4	77,2	75,3

Türklerin kişilik özellikleri ile cinsiyete göre farklı algı düzeyleri söz konusu olmakla birlikte, kadınların daha olumlu bir kanaate sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca, Türklerin dürüst, yardımsever, dındar, misafirperver, çalışkan ve üretken olduğuna dair olumlu imaj, erkeklere göre kadınlarda oldukça yüksek bir düzeydedir.

Tablo 8: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Yaşa Göre Değişimi (%)

KİŞİSEL ÖZELLİKLER	YAŞ GRUPLARI			
	17-25 yaş	26-40 yaş	41 yaş ve üzeri	TOPLAM
Türkler ırkçıdır.	47,3	38,7	38,8	42,4
Türkler gülyüzlüdür.	65,5	65,6	62,7	64,6
Türkler kıskançtır.	42,5	51,1	33,6	42,2
Türkler uysal-geçimlidir.	59,8	62,4	62,2	61,3
Türkler gururlu-kibirlidir.	40,4	29,2	27,0	33,5
Türkler muhafazakardır.	64,6	76,0	66,4	68,3
Türkler akılcıdır.	63,9	76,9	75,5	71,1
Türkler kurallara uyar.	67,4	71,0	71,3	69,7
Türkler kadercidir.	41,2	37,5	32,5	37,5
Türkler milliyetçidir.	72,5	76,4	82,4	76,7
Türkler acımasızdır.	35,6	31,9	31,8	33,5
Türkler agresiftir.	41,4	35,5	32,7	37,2
Türkler dürüştür.	67,7	78,5	75,9	73,2
Türkler yardımseverdir	67,5	74,8	77,8	72,5
Türkler hoşgörülüdür.	60,3	68,2	67,7	64,5
Türkler dindardır.	77,4	82,3	87,4	81,8
Türkler alçakgönüllüdür.	63,2	70,0	72,6	67,9
Türkler misafirperverdir.	64,2	75,2	69,8	68,9
Türkler kabadır.	39,6	35,9	35,3	37,3
Türkler çalışkan ve üretkendir	69,0	78,2	80,8	75,2

Türklerin kişilik özellikleri ile yaş grupları incelendiğinde; 17-25 yaş aralığı olan gençlerde daha olumsuz bir algı söz konusu iken, olgun ve yaşlı olanlarda Türklerle ilgi kanaatlerin daha olumlu olduğu görülmektedir. Türklerin ırkçı, kaderci, gururlu-kibirli, agresif gibi özellikleri 17-25 yaş grubunda %40 düzeyinin üzerinde iken, 26-40 ve 41 yaş üzerinde olanlarda %40 düzeyinden daha aşağıda olması, Türklere karşı iyimser algının olgun ve yaşlılarda daha yüksek olduğu sonucunu ortaya koymaktadır.

Tablo 9: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Gelir Algısına Göre Değişimi (%)

KİŞİSEL ÖZELLİKLER	GELİR DURUMU			
	FAKİR	ORTA GELİRLİ	ZENGİN	TOPLAM
Türkler ırkçıdır.	31,6	41,0	46,0	41,5
Türkler gülyüzlüdür.	72,0	66,6	61,1	65,1
Türkler kıskançtır.	52,8	44,6	34,2	41,7
Türkler uysal-geçimlidir.	67,8	63,8	53,8	60,8
Türkler gururlu-kibirlidir.	29,0	34,7	31,3	32,6
Türkler muhafazakardır.	70,3	71,3	62,0	67,7
Türkler akılcıdır.	75,8	74,8	67,1	72,0
Türkler kurallara uyar.	76,7	70,4	66,4	69,9
Türkler kadercidir.	36,2	38,7	34,2	36,5
Türkler milliyetçidir.	71,9	78,0	74,7	76,0
Türkler acımasızdır.	43,0	33,3	30,0	33,2
Türkler agresiftir.	39,0	35,1	38,4	37,0
Türkler dürüsttür.	77,7	76,6	69,1	73,8
Türkler yardımseverdir	75,6	74,0	68,4	71,9
Türkler hoşgörülüdür.	74,6	64,0	59,5	63,7
Türkler dindardır.	80,4	81,1	83,5	82,0
Türkler alçakgönüllüdür.	70,5	70,2	66,2	68,5
Türkler misafirperverdir.	73,1	69,7	66,0	68,7
Türkler kabadır.	29,1	38,4	37,7	36,8
Türkler çalışkan ve üretkendir	81,4	77,3	74,9	76,9

Türklerin kişilik özelliklerinin, Senegallilerin gelir düzeyine göre incelendiğinde farklı seviyede kanaatlerin olduğu, bunun yanında gelir düzeyi yüksek olanlarda daha olumsuz bir algı olduğu görülmektedir. Türklerin gururlu-kibirli, kadercı, agresif ve kaba olduğu yönünde olumsuz kanaatler, tüm gelir düzeyinde % 40 seviyesinin altındadır. Ayrıca, Türklerin milliyetçi, dindar, çalışkan ve üretken olduğu konusundaki algı, gelir düzeyi farklı olmasına rağmen, olumlu kanaatlerin %70 düzeyinin üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 10: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi (%)

KİŞİSEL ÖZELLİKLER	GÜNLÜK İNTERNET KULLANMA SÜRESİ (saat)			
	1 sa. az	1-3 sa. arası	3 sa. fazla	TOPLAM
Türkler ırkçıdır.	41,6	43,1	45,5	43,0
Türkler gülyüzlüdür.	64,6	66,8	62,4	64,6
Türkler kıskançtır.	39,3	41,4	45,5	42,1
Türkler uysal-geçimlidir.	65,1	58,2	56,9	61,0
Türkler gururlu-kibirlidir.	27,8	35,6	39,2	33,9
Türkler muhafazakardır.	69,0	69,8	63,8	67,9
Türkler akılcıdır.	77,2	68,8	64,2	71,0
Türkler kurallara uyar.	72,1	68,2	64,9	69,1
Türkler kadercidir.	33,9	38,5	40,8	37,2
Türkler milliyetçidir.	78,6	76,6	73,3	76,6
Türkler acımasızdır.	32,3	33,9	35,2	33,7
Türkler agresiftir.	33,4	38,0	42,3	37,5
Türkler dürüsttür.	77,7	71,4	66,9	72,7
Türkler yardımseverdir	75,5	73,4	66,2	72,2
Türkler hoşgörülüdür.	66,1	64,4	60,0	63,8
Türkler dindardır.	84,7	79,8	80,8	82,0
Türkler alçakgönüllüdür.	70,1	68,8	63,4	67,8
Türkler misafirperverdir.	70,8	67,0	68,2	68,8
Türkler kabadır.	36,7	34,0	38,3	36,2
Türkler çalışkan ve üretkendir	79,2	73,2	72,9	75,6

Türklerin kişilik özellikleriyle ilgili algının, internet kullanma durumuna göre düzeyleri incelendiğinde, çok bariz farklılıklar söz konusu olmamakla birlikte birbirine yakın seviyelerdedir. Ancak, olumsuz özellikler konusunda günlük internet kullanma süresi artıkça, kanaatlerin daha kötümser olduğunu söylemek söz konusudur. Günlük internet kullanma süresi az olanların, Türklere karşı daha fazla iyimser ve olumlu algıya sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 4: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi (%)

KİŞİSEL ÖZELLİKLER	BUGÜNE KADAR TANIŞTIĞIM TÜRKLER OLDU.		
	HAYIR	EVET	TOPLAM
Türkler ırkçıdır.	44,3	42,6	43,0
Türkler gülyüzlüdür.	62,2	66,1	64,3
Türkler kıskançtır.	40,7	43,1	42,4
Türkler uysal-geçimlidir.	60,9	61,1	61,2
Türkler gururlu-kibirlidir.	31,3	34,3	33,3
Türkler muhafazakardır.	70,1	66,0	67,9
Türkler akılcıdır.	72,0	69,6	70,7
Türkler kurallara uyar.	69,2	70,4	69,9
Türkler kadercidir.	35,8	38,1	37,2
Türkler milliyetçidir.	72,6	79,2	76,4
Türkler acımasızdır.	35,2	32,1	33,3
Türkler agresiftir.	37,9	36,3	36,9
Türkler dürüsttür.	72,5	73,4	72,9
Türkler yardımseverdir	68,7	74,2	71,7
Türkler hoşgörülüdür.	62,3	65,4	64,0
Türkler dındardır.	80,2	84,1	82,4
Türkler alçakgönüllüdür.	63,4	70,5	67,5
Türkler misafirperverdir.	57,2	77,1	68,9
Türkler kabadır.	36,8	36,6	36,6
Türkler çalışkan ve üretkendir	73,8	75,3	74,6

Bugüne kadar en az bir Türk ile tanışmış olanların, daha önce hiçbir Türk ile tanışmamış olanlara göre, Türklerin kişisel özellikleri yönüyle daha olumlu-iyimser kanaate sahip olduğu söylenebilir. Ancak, Türklerin muhafazakar ve akılcı olduğu kanaati, daha önce herhangi bir Türk ile tanışmamış olanlarda daha yüksek olması, Türklere karşı olan bakışın ne kadar iyi niyetli olduğunu göstermektedir.

Tablo 12: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Türkiye’yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi (%)

KİŞİSEL ÖZELLİKLER	TÜRKİYE’Yİ ZİYARET ETTİM.		
	HAYIR	EVET	TOPLAM
Türkler ırkçıdır.	42,2	44,5	42,5
Türkler gülyüzlüdür.	65,3	63,1	64,7
Türkler kıskançtır.	39,6	51,9	42,8
Türkler uysal-geçimlidir.	61,2	57,2	60,3
Türkler gururlu-kibirlidir.	31,2	39,4	33,3
Türkler muhafazakardır.	69,1	66,9	68,7
Türkler akılcıdır.	71,9	65,6	70,5
Türkler kurallara uyar.	69,7	69,5	69,7
Türkler kadercidir.	36,5	38,4	36,9
Türkler milliyetçidir.	75,8	80,1	76,9
Türkler acımasızdır.	32,6	37,9	33,9
Türkler agresiftir.	35,7	41,1	36,9
Türkler dürüsttür.	73,7	70,6	72,9
Türkler yardımseverdir	71,8	71,3	71,5
Türkler hoşgörülüdür.	63,7	66,6	64,3
Türkler dindardır.	81,6	82,8	81,8
Türkler alçakgönüllüdür.	68,1	64,8	67,2
Türkler misafirperverdir.	67,6	72,5	68,7
Türkler kabadır.	34,6	41,6	36,2
Türkler çalışkan ve üretkendir	74,2	76,5	74,7

Türkiye’yi ziyaret etmiş olan Senegallilerin, Türklerin kişilik özellikleri ile ilgili algılarının, daha önce Türkiye’ye hiç gitmeyenlere göre genel olarak daha olumsuz olduğu görülmektedir. Bu sonuç; Türkiye’ye gitmiş olanlarda genel olarak iyimser algının azaldığı veya Senegal’de yaşayan Türklerin, Türklerin kişilik özellikleri ile ilgili daha olumlu bir imaja sahip olduğu kanaati vermektedir. Ayrıca, Türkiye’yi ziyaret edenlerin Türklerin ırkçı, gururlu-kibirli, acımasız, agresif ve kaba olduğu yönündeki kanaatlerinin daha kötümser olması, Türkiye’ye gelen Afrikalılara yeterince hassas ve ilgili davranışlar sergilenmediği izlenimini güçlendirmektedir.

Tablo 5: Türklerin Kişilik Özelliklerinin, Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi (%)

KİŞİSEL ÖZELLİKLER	TÜRKLERİN YAKIN GÖRÜLDÜĞÜ KÜLTÜR			
	ASYA	AVRUPA	AFRİKA	TOPLAM
Türkler ırkçıdır.	50,3	37,5	36,8	42,4
Türkler gülyüzlüdür.	64,5	62,6	70,2	64,5
Türkler kıskançtır.	46,3	41,8	37,8	43,1
Türkler uysal-geçimlidir.	60,8	57,1	71,4	61,1
Türkler gururlu-kibirlidir.	40,8	30,7	29,6	34,5
Türkler muhafazakardır.	70,7	62,1	76,0	68,0
Türkler akılcıdır.	64,7	72,5	81,1	70,5
Türkler kurallara uyar.	67,2	69,2	76,2	69,5
Türkler kadercidir.	40,3	37,8	29,3	37,4
Türkler milliyetçidir.	75,7	75,4	84,6	77,0
Türkler acımasızdır.	39,9	30,7	33,5	34,8
Türkler agresiftir.	42,2	36,0	29,6	37,3
Türkler dürüsttür.	67,7	76,2	76,9	72,6
Türkler yardımseverdir	70,0	72,3	80,2	72,3
Türkler hoşgörülüdür.	60,7	65,2	72,8	64,3
Türkler dindardır.	78,3	82,6	86,2	81,3
Türkler alçakgönüllüdür.	66,2	67,5	73,4	67,8
Türkler misafirperverdir.	67,6	69,2	69,8	68,6
Türkler kabadır.	40,0	36,1	32,5	37,0
Türkler çalışkan ve üretkendir	69,9	77,9	82,5	75,0

Türklerin, kişilik özellikleri ile yakın görüldüğü kültür arasında çarpıcı bir sonuç ortaya çıkmıştır. Türkleri Afrika kültürüne yakın görenlerin, Türklerin ırkçı, kıskanç, gururlu-kibirli, kaderci, agresif ve kaba gibi olumsuz özellikleri yönüyle daha iyimser bir kanaatleri söz konusudur. Bu sonuç; Senegallilerin, Türkleri kendilerine ve kendi kültürlerine yakın gördüklerinin bir neticesidir. Ayrıca, Türkler hakkında gülyüzlü, muhafazakar, akılcı, dürüst, yardımsever, hoşgörülü, çalışkan ve üretken algısı yine Afrika kültürüne yakın görenlerde oldukça yüksek düzeydedir. Senegal'in, dindar ve Afrika milliyetçiliğinin yüksek olduğu bir ülke olması yönüyle, Türklerin de Afrika kültürüne yakın görenler tarafından dindar (%86,2) ve milliyetçi (%84,6) algısı önemli bir detay oluşturmaktadır.

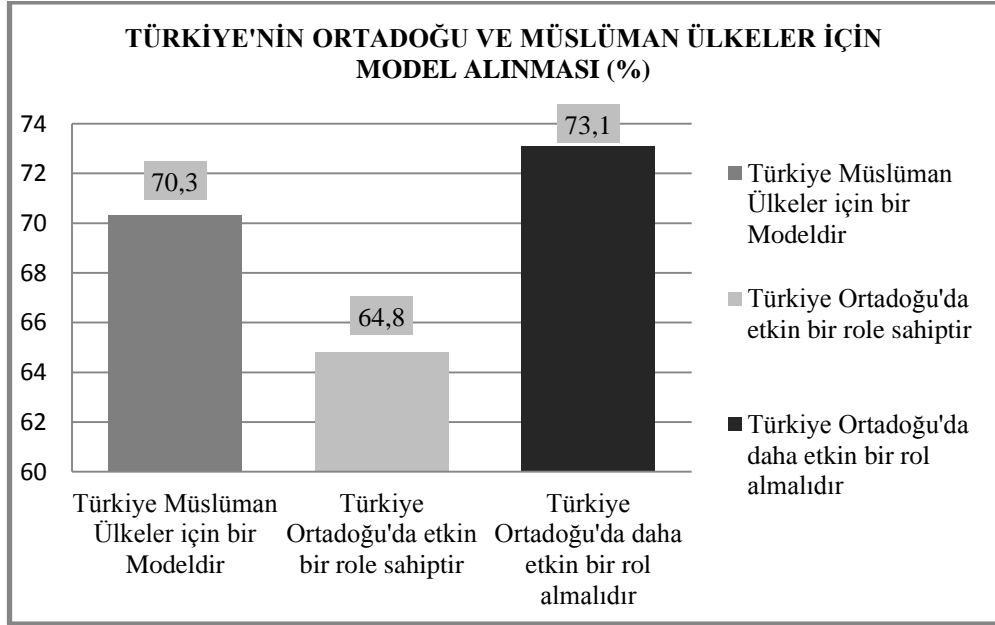
Tablo 6: Türklerin Algılanan Kişilik Özelliklerinin Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi (%)

KİŞİSEL ÖZELLİKLER	DİNDARLIK DÜZEYİ			
	DİNDARLIK DÜZEYİ DÜŞÜK	DİNDARLIK DÜZEYİ ORTA	DİNDARLIK DÜZEYİ YÜKSEK	TOPLAM
Türkler ırkçıdır.	48,0	56,0	39,5	40,4
Türkler gülyüzlüdür.	72,0	63,5	64,8	64,7
Türkler kıskançtır.	52,0	53,6	39,6	40,9
Türkler uysal-geçimlidir.	54,0	65,6	60,7	61,0
Türkler gururlu-kibirlidir.	68,0	44,7	30,7	32,3
Türkler muhafazakardır.	46,0	65,3	69,2	68,7
Türkler akılcıdır.	44,0	65,3	71,8	71,0
Türkler kurallara uyar.	42,0	70,7	69,5	69,2
Türkler kadercidir.	56,0	55,8	35,1	36,5
Türkler milliyetçidir.	50,0	67,5	78,5	77,5
Türkler acımasızdır.	68,0	40,6	33,0	34,1
Türkler agresiftir.	50,0	54,4	33,5	35,1
Türkler dürüsttür.	70,0	67,0	74,5	73,9
Türkler yardımseverdir	44,0	70,0	74,4	73,5
Türkler hoşgörülüdür.	64,0	63,3	65,4	65,1
Türkler dindardır.	80,0	71,4	82,8	82,2
Türkler alçakgönüllüdür.	52,0	71,0	68,8	68,6
Türkler misafirperverdir.	62,0	74,7	69,4	69,5
Türkler kabadır.	48,0	41,1	34,0	34,6
Türkler çalışkan ve üretkendir	70,0	66,8	76,4	75,7

Senegal’de, dindarlık düzeyi yüksek olanlar oldukça fazladır (%94 – Senegal’de Dindarlık Düzeyi Grafik 4). Dindarlık düzeyi düşük olanlar % 1 seviyesinde olduğu için tabloda dindarlık düzeyine göre düzensiz bir sonuç ortaya çıkmıştır. Ancak, dindarlık düzeyi yüksek olanların genel olarak Türkler hakkında daha olumlu-iyimser kanaate sahip olduğu görülmektedir.

3.6. Türkiye'nin Orta Doğu ve Müslüman Ülkeler İçin Model Özelliği

Bu bölümde, Türkiye'nin Orta Doğu ve Müslüman ülkeler için oynadığı role yönelik Türkiye'nin *model ülke olması* ve *Orta Doğu'da etkinliği* araştırılmıştır. Verilere bakıldığında; Senegallilerin % 70,3 düzeyinde *Türkiye'yi Müslüman ülkeler için bir model* olarak gördüğü, Türkiye'nin *Orta Doğu'daki etkinliği* konusunda ise güç algısını % 64,8 düzeyinde olumlu olarak görmektedir. Türkiye'nin bölgede daha etkin olması konusundaki talep ise % 73,1 düzeyindedir.

Grafik 21: Türkiye'nin Model Alınması

Bu konu ile ilgili tablolarda, Türkiye'nin *Orta Doğu ve Müslüman ülkeler için model olma* özelliğinin *meslek, yaş, cinsiyet ve gelir durumu, dindarlık düzeyi* gibi özelliklere göre nasıl bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiş ve elde edilen veriler dikkat çeken yönleri ile yorumlanmıştır.

Tablo 7:Türkiye İle İlgili Model Algısının Mesleklere Göre Değişimi (%)

	MESLEK			
	ÖĞRENCİ	AKADEMİSYEN ÖĞRETMEN	DİĞER	TOPLAM
Türkiye Müslüman Ülkeler için bir Modeldir.	65,4	75,4	70,9	70,4
Türkiye Ortadoğu'da etkin bir role sahiptir.	55,3	72,1	69,2	65,5
Türkiye Ortadoğu'da daha etkin bir rol almalıdır	68,7	79,0	74,2	73,9

Türkiye'nin Müslüman ülkelere model olma ve Orta Doğu'da etkinliği konusunda öğretmen ve akademisyenlerin olumlu kanaatleri, Türkiye adına önemli bir tespittir. Ancak, öğrencilerin bu yöndeki kanaatlerinin yeterince yüksek olmaması düşündürücüdür.

Tablo 8: Türkiye İle İlgili Model Algısının Cinsiyete Göre Değişimi (%)

	CİNSİYETE DURUMU		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Türkiye Müslüman Ülkeler için bir Modeldir.	69,5	70,9	70,0
Türkiye Ortadoğu'da etkin bir role sahiptir.	65,5	62,1	64,7
Türkiye Ortadoğu'da daha etkin bir rol almalıdır	74,4	69,4	73,0

Türkiye'nin Müslüman ülkelere model olma yönünde, kadınlarda daha yüksek bir olumlu algı söz konusuysen, Türkiye'nin Orta Doğu'da etkinliği konusunda erkeklerin daha yüksek olumlu kanaatleri vardır.

Tablo 9: Türkiye İle İlgili Model Algısının Yaşa Göre Değişimi (%)

	YAŞ GRUPLARI			
	17-25 YAŞ	26-40 YAŞ	41 YAŞ VE ÜZERİ	TOPLAM
Türkiye Müslüman Ülkeler için bir Modeldir.	65,3	73,9	72,6	69,9
Türkiye Ortadoğu'da etkin bir role sahiptir.	55,3	69,1	72,6	64,5
Türkiye Ortadoğu'da daha etkin bir rol almalıdır	67,7	76,5	76,8	73,0

Türkiye'nin Müslüman ülkelere model olma ve Orta Doğu'da etkinliği konusunda 17-25 yaş aralığında olanların olumlu algısı, 25 yaş üzerinde olanlara göre daha düşük düzeydedir. Bu sonuç, önceki tabloda da olduğu gibi gençler-öğrencilerde olumlu algının daha az olduğunu göstermektedir.

Tablo 10: Türkiye İle İlgili Model Algısının Gelir Algısına Göre Değişimi (%)

	GELİR ALGISI			
	FAKİR	ORTA GELİRLİ	ZENGİN	TOPLAM
Türkiye Müslüman Ülkeler için bir Modeldir.	71,2	73,1	67,4	70,7
Türkiye Ortadoğu'da etkin bir role sahiptir.	65,4	67,1	60,2	64,4
Türkiye Ortadoğu'da daha etkin bir rol almalıdır	71,5	76,6	68,8	73,1

Türkiye'nin Müslüman ülkelere model olma ve Orta Doğu'da etkinliği konusunda, gelir düzeyi yüksek olanların daha düşük düzeyde algıya sahip olması dikkat çeken bir sonuçtur.

Tablo 11: Türkiye İle İlgili Model Algısının İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi (%)

	GÜNLÜK İNTERNET KULLANMA SÜRESİ (saat)			
	1 sa. az	1-3 sa. arası	3 sa. fazla	TOPLAM
Türkiye Müslüman Ülkeler için bir Modeldir.	69,5	71,3	68,8	70,0
Türkiye Ortadoğu'da etkin bir role sahiptir.	64,8	67,1	61,1	64,7
Türkiye Ortadoğu'da daha etkin bir rol almalıdır	74,6	73,5	69,1	72,9

Türkiye'nin Müslüman ülkelere model olma ve Orta Doğu'da etkinliği konusunda, günlük internet kullanma süresi fazla olanlarda daha düşük düzeyde bir algıya sahip olduğu görülmektedir. Bu sonuç, günlük siyasi-politik ve kültürel gelişmeleri takip eden kitlenin bu konudaki duyarlılığının genel algıya etkisini göstermektedir.

Tablo 20: Türkiye İle İlgili Model Algısının Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi (%)

	BUGÜNE KADAR TANIŞTIĞIM TÜRKLER OLDU.		
	EVET	HAYIR	TOPLAM
Türkiye Müslüman Ülkeler için bir Modeldir.	73,6	64,6	69,6
Türkiye Ortadoğu'da etkin bir role sahiptir.	69,0	59,7	65,0
Türkiye Ortadoğu'da daha etkin bir rol almalıdır	76,2	70,4	73,6

Türkiye'nin Müslüman ülkelere model olma ve Orta Doğu'da etkinliği konusunda, bugüne kadar herhangi bir Türk ile tanışıklığı olanların daha yüksek düzeyde algıya sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 12: Türkiye İle İlgili Model Algısının Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi (%)

	TÜRKLERİN YAKIN GÖRÜLDÜĞÜ KÜLTÜR			
	ASYA KÜLTÜRÜ	AVRUPA KÜLTÜRÜ	AFRIKA KÜLTÜRÜ	TOPLAM
Türkiye Müslüman Ülkeler için bir Modeldir.	66,8	72,8	67,2	69,5
Türkiye Ortadoğu'da etkin bir role sahiptir.	61,7	66,1	63,1	63,9
Türkiye Ortadoğu'da daha etkin bir rol almalıdır	70,7	73,9	71,8	71,9

Türkiye'nin Müslüman ülkelere model olma ve Orta Doğu'da etkinliği konusunda, Türklerin yakın görüldüğü kültür yönüyle incelendiğinde, Türkleri Avrupa kültürüne yakın görenlerin hem model olma konusunda, hem de etkinliği yönüyle daha yüksek düzeyde algıya sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Türkiye İle İlgili Model Algısının Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi (%)

	TÜRKİYE'Yİ EN AZ BİR DEFA ZİYARET ETTİM.		
	EVET	HAYIR	TOPLAM
Türkiye Müslüman Ülkeler için bir Modeldir.	70,1	69,2	70,3
Türkiye Ortadoğu'da etkin bir role sahiptir.	62,3	65,7	65,1
Türkiye Ortadoğu'da daha etkin bir rol almalıdır	73,5	72,1	73,3

Türkiye'nin Müslüman ülkelere model olma ve Orta Doğu'da etkinliği konusunda, Türkiye'yi ziyaret edenlerin, Türkiye'ye hiç gitmeyenlere göre genel olarak daha yüksek - olumlu kanaatleri vardır.

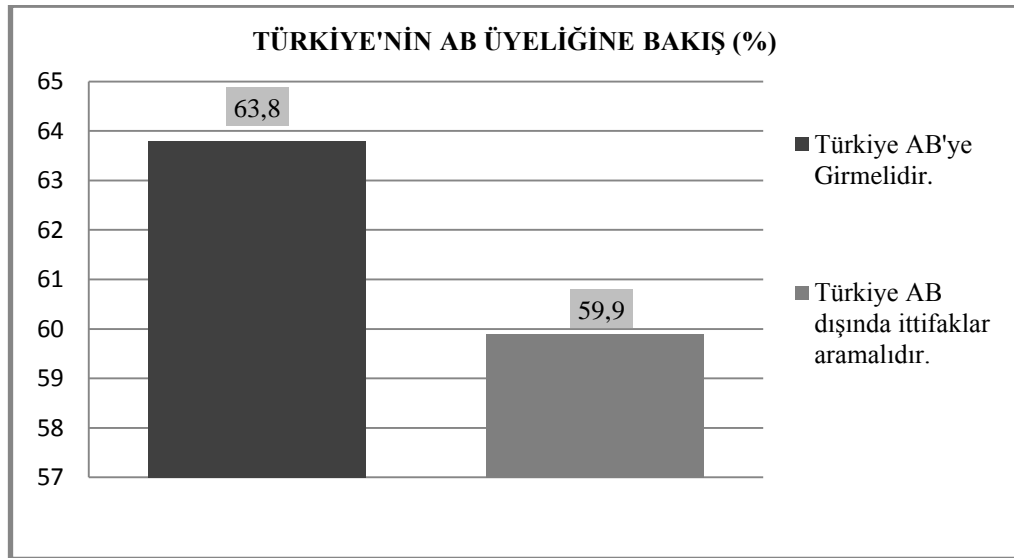
Aşağıdaki tabloda ise, kendisini dindar olarak görenlerin, Türkiye'nin Müslüman ülkelere model olma ve Orta Doğu'da etkinliği konusunda daha yüksek düzeyde olumlu algıya sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 14: Türkiye İle İlgili Model Algısının Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi (%)

	DİNDARLIK DÜZEYİ			
	DİNDARLIK DÜZEYİ DÜŞÜK	DİNDARLIK DÜZEYİ ORTA	DİNDARLIK DÜZEYİ YÜKSEK	TOPLAM
Türkiye Müslüman Ülkeler için bir Modeldir.	40,0	63,8	71,9	71,2
Türkiye Ortadoğu'da etkin bir role sahiptir.	40,0	58,5	66,1	65,4
Türkiye Ortadoğu'da daha etkin bir rol almalıdır	33,3	63,0	73,9	73,2

3.7. Türkiye'nin Avrupa Birliği Üyeliğine Bakış

Türkiye'nin AB'ye girmesi konusunda, ankete katılan kişiler arasında %63,8'ler düzeyinde katılım söz konusudur. Ancak, Türkiye'nin AB dışında ittifaklar araması fikrine destek daha az olup, % 59,9 ile AB üyeliğine göre daha düşük bir düzeyde olduğu görülmektedir.

Grafik 22: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakış

Bu konuyla ilgili tablolarda, Türkiye'nin AB üyeliği yönündeki görüşler ile Türkiye'nin AB dışında ittifaklar araması konusundaki görüşlerin meslek, yaş, cinsiyet, gelir durumu, dindarlık düzeyi, Türkiye'yi ziyaret etme ve internet kullanımı gibi özelliklerine bakılarak detaylı analizi ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Tablo 15: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Mesleğe Göre Değişimi (%)

	MESLEK			
	ÖĞRENCİ	AKADEMİSYEN ÖĞRETMEN	DİĞER	TOPLAM
Türkiye AB'ye girmelidir.	60,8	69,5	59,3	62,8
Türkiye AB dışında ittifaklar aramalıdır.	60,8	59,5	58,3	59,4

Türkiye'nin AB üyeliği konusunda öğretmen ve akademisyenlerin desteği diğer meslek gruplarının üzerindedir. Ancak, AB dışında ittifaklar arama konusunda birbirine yakın düzeyler söz konusudur.

Tablo 16: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Cinsiyete Göre Değişimi (%)

	CİNSİYETE DURUMU		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Türkiye AB'ye girmelidir.	64,1	61,9	63,5
Türkiye AB dışında ittifaklar aramalıdır.	59,4	61,1	59,9

Türkiye'nin AB üyeliği konusunda, erkekler daha yüksek düzeyde bir katılıma sahipken, AB dışında ittifaklar arama konusunda ise kadınlar daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 17: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Yaşa Göre Değişimi (%)

	YAŞ GRUPLARI			
	17-25 YAŞ	26-40 YAŞ	41 YAŞ VE ÜZERİ	TOPLAM
Türkiye AB'ye girmelidir.	59,7	64,2	67,0	63,3
Türkiye AB dışında ittifaklar aramalıdır.	60,3	58,0	60,6	59,8

Türkiye'nin AB üyeliği konusunda, 17-25 yaş aralığında olanların katılım düzeyi daha düşüktür. Ancak, AB dışında ittifaklar arama konusunda tüm yaş gruplarında birbirine yakın düzeyler söz konusudur.

Tablo 18: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Gelir Algısına Göre Değişimi (%)

	GELİR DÜZEYİ			
	FAKİR	ORTA GELİRLİ	ZENGİN	TOPLAM
Türkiye AB'ye girmelidir.	71,8	66,5	57,5	64,2
Türkiye AB dışında ittifaklar aramalıdır.	50,5	58,3	65,6	59,8

Türkiye'nin AB üyeliği konusunda, gelir düzeyi yüksek olanların desteği daha düşüktür. Ancak, AB dışında ittifaklar arama konusunda ise aynı grup (zengin), gelir seviyesi düşük olanlara göre daha yüksek düzeyde Türkiye'yi desteklemektedir. Bu veriye göre, ekonomik durumu iyi olan Senegallilerin, Türkiye'nin AB dışında da ticari ilişkilerini geliştirmesi gerektiği düşüncesini taşıdığı yorumu yapılabilir.

Tablo 19: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi (%)

	GÜNLÜK İNTERNET KULLANMA SÜRESİ (saat)			
	1 sa. az	1-3 sa. arası	3 sa. fazla	TOPLAM
Türkiye AB'ye girmelidir.	62,8	62,3	69,0	64,5
Türkiye AB dışında ittifaklar aramalıdır.	57,1	58,7	59,7	58,2

Türkiye'nin AB üyeliği konusunda, günlük internet kullanma süresi fazla olanların katılım düzeyi daha yüksektir. Ancak, AB dışında ittifaklar arama konusunda birbirine yakın düzeyler söz konusudur.

Tablo 20: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi (%)

	BUGÜNE KADAR TANIŞTIĞIM TÜRKLER OLDU.		
	EVET	HAYIR	TOPLAM
Türkiye AB'ye girmelidir.	59,5	66,8	63,0
Türkiye AB dışında ittifaklar aramalıdır.	59,6	58,7	59,2

Türkiye'nin AB üyeliği konusunda, Türklerle tanışıklığı olanların AB konusunda desteği daha düşüktür. Türklerin AB dışında ittifak araması noktasında ise birbirine yakın düzeyde bir destek söz konusudur.

Tablo 30: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi (%)

	TÜRKLERİN YAKIN GÖRÜLDÜĞÜ KÜLTÜR			
	ASYA KÜLTÜRÜ	AVRUPA KÜLTÜRÜ	AFRİKA KÜLTÜRÜ	TOPLAM
Türkiye AB'ye girmelidir.	59,6	68,5	60,0	63,7
Türkiye AB dışında ittifaklar aramalıdır.	61,2	56,7	57,4	58,6

Türkiye'nin AB üyeliği konusunda, Türkiye'yi Avrupa Kültürüne yakın görenlerin desteği daha fazladır. Ancak, AB dışında ittifaklar arama konusunda ise Asya kültürüne yakın görenlerin katılımı daha yüksektir.

Tablo 21: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi (%)

	TÜRKİYE'Yİ EN AZ BİR DEFA ZİYARET ETTİM.		
	EVET	HAYIR	TOPLAM
Türkiye AB'ye girmelidir.	63,0	64,1	64,0
Türkiye AB dışında ittifaklar aramalıdır.	60,4	59,4	59,6

Türkiye'nin AB üyeliği konusunda, Türkiye'yi ziyaret etmiş olan ya da bu güne kadar en az bir Türk ile tanışmış olanların desteği daha düşük olması dikkat çekicidir. AB dışında ittifaklar arama konusunda ise birbirine yakın düzeyler söz konusudur.

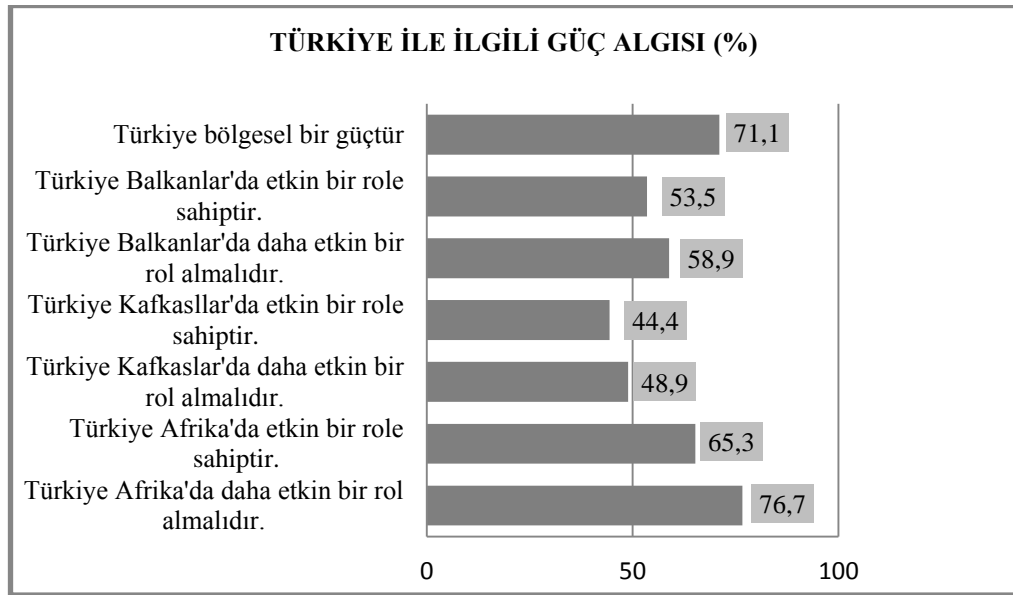
Tablo 22: Türkiye'nin AB Üyeliğine Bakışın Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi (%)

	DİNDARLIK DÜZEYİ			
	DİNDARLIK DÜZEYİ DÜŞÜK	DİNDARLIK DÜZEYİ ORTA	DİNDARLIK DÜZEYİ YÜKSEK	TOPLAM
Türkiye AB'ye girmelidir.	62,2	44,1	64,8	63,2
Türkiye AB dışında ittifaklar aramalıdır.	47,3	59,3	62,1	61,6

Türkiye'nin hem AB üyeliği konusunda, hem de AB dışında ittifaklar arama konusunda dindarlık düzeyi yüksek olanların katılım düzeyi daha yüksektir.

3.8. Türkiye İle İlgili Güç Algısı

Türkiye'nin bölgesel bir güç olması, Balkanlar, Kafkaslar ve Afrika'da etkinliği araştırılmıştır. Elde edilen verilere göre, Türkiye'nin bu coğrafyalardaki güç algısı % 45-76 aralığında ve Kafkaslar dışında orta düzeyde olumlu olarak algılanmaktadır. Kafkaslar, Türkiye'nin etkinliğinin en düşük olarak algılandığı bölgedir. Afrika ise, Türkiye'nin güç algısı ve beklentisinin en yüksek olduğu coğrafyadır. Ancak, verilere bakıldığında Türkiye ile ilgili güç algısından daha önemli olanın, ilgili bölgelerde Türkiye'den daha etkin rol alması yönünde beklentilerin olduğudur.

Grafik 23: Türkiye ile İlgili Güç Algısı

Bu konuyla ilgili tablolarda, Türkiye'nin bu bölgelerdeki rol ve etkinliğine yönelik algıların meslek, yaş, cinsiyet, gelir düzeyi, dindarlık düzeyi vb. özelliklere göre nasıl bir karşılık bulduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler önemli görülen yönleri ile değerlendirilmiştir.

Tablo 23: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Mesleğe Göre Değişimi (%)

	MESLEK			
	ÖĞRENCİ	AKADEMİSYEN ÖĞRETMEN	DİĞER	TOPLAM
Türkiye bölgesel büyük bir güçtür.	65,7	74,6	71,0	70,3
Türkiye Balkanlar'da etkin bir role sahiptir.	50,0	59,8	53,5	53,9
Türkiye Balkanlar'da daha etkin bir rol almalıdır.	55,4	68,6	56,6	59,5
Türkiye Kafkaslar'da etkin bir role sahiptir	42,6	49,3	45,5	45,2
Türkiye Kafkaslar'da daha etkin bir rol almalıdır.	48,0	51,0	49,5	49,2
Türkiye Afrika'da etkin bir role sahiptir.	65,3	66,2	64,8	65,4
Türkiye Afrika'da daha etkin bir rol almalıdır.	73,3	81,8	74,3	76,3

Türkiye ile ilgili güç algısının meslek gruplarına göre incelenmesinde oldukça farklı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak, tüm sonuçlar içinde özellikle akademisyen ve öğretmenlerin diğer meslek gruplarına göre daha yüksek düzeyde olumlu bir algıya sahip olduğu görülmektedir.

Türkiye ile ilgili güç algısının cinsiyet durumuna göre incelenmesinde ise erkeklerin genel olarak daha olumlu kanaatlere sahip olduğu, bunun yanında Türkiye'nin, Afrika'da etkinliği konusunda kadınların daha yüksek düzeyde olumlu algıya sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 24: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Cinsiyete Göre Değişimi (%)

	CİNSİYETE DURUMU		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Türkiye bölgesel büyük bir güçtür.	71,5	69,1	70,8
Türkiye Balkanlar'da etkin bir role sahiptir.	55,7	49,2	53,6
Türkiye Balkanlar'da daha etkin bir rol almalıdır.	61,7	54,2	59,3
Türkiye Kafkaslar'da etkin bir role sahiptir	45,8	43,3	44,7
Türkiye Kafkaslar'da daha etkin bir rol almalıdır.	50,0	47,5	49,1
Türkiye Afrika'da etkin bir role sahiptir.	63,8	67,8	65,1
Türkiye Afrika'da daha etkin bir rol almalıdır.	75,6	77,7	76,4

Türkiye ile ilgili güç algısının yaş gruplarına göre incelenmesinde, özellikle 17-25 yaş aralığının diğer yaş gruplarına göre oldukça düşük düzeyde bir algıya sahip olması söz konusudur. Ayrıca, Türkiye'nin Afrika'da daha etkin rol alması noktasında 26 yaş üzerinde olanların %80'ler üzerinde katılımı, Türkiye'nin Afrika açılımının ne kadar yerinde bir adım olduğunu da göstermektedir.

Tablo 25: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Yaşa Göre Değişimi (%)

	YAŞ GRUPLARI			
	17-25 YAŞ	26-40 YAŞ	41 YAŞ VE ÜZERİ	TOPLAM
Türkiye bölgesel büyük bir güçtür.	64,7	76,4	74,1	70,7
Türkiye Balkanlar'da etkin bir role sahiptir.	49,6	54,9	58,6	53,7
Türkiye Balkanlar'da daha etkin bir rol almalıdır.	53,7	61,6	64,7	59,0
Türkiye Kafkaslar'da etkin bir role sahiptir.	42,6	49,0	45,2	44,5
Türkiye Kafkaslar'da daha etkin bir rol almalıdır.	46,6	49,4	52,1	48,7
Türkiye Afrika'da etkin bir role sahiptir.	62,2	69,7	64,8	65,0
Türkiye Afrika'da daha etkin bir rol almalıdır.	70,3	81,8	80,0	76,4

Tablo 26: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Gelir Algısına Göre Değişimi (%)

	GELİR ALGISI			
	FAKİR	ORTA GELİRLİ	ZENGİN	TOPLAM
Türkiye bölgesel büyük bir güçtür.	70,2	73,8	65,8	70,3
Türkiye Balkanlar'da etkin bir role sahiptir.	51,0	56,1	51,1	53,1
Türkiye Balkanlar'da daha etkin bir rol almalıdır.	59,5	64,4	54,3	59,5
Türkiye Kafkaslar'da etkin bir role sahiptir.	48,8	51,5	36,0	44,4
Türkiye Kafkaslar'da daha etkin bir rol almalıdır.	56,6	56,0	40,3	50,0
Türkiye Afrika'da etkin bir role sahiptir.	69,0	66,8	58,3	64,0
Türkiye Afrika'da daha etkin bir rol almalıdır.	71,9	82,4	71,4	76,7

Türkiye ile ilgili güç algısı gelir durumuna göre incelendiğinde ise, gelir düzeyinin yüksek olduğu grupta genel olarak algı düzeyi daha düşüktür. Gelir düzeyi yüksek olan ve dünyanın farklı ülkelerine seyahat yapabilenlerin, Türkiye'nin güç

algısı yönüyle sözü edilen bölgelerde yeterli güce ulaşamadığı kanaati söz konusudur.

Tablo 27:Türkiye ile İlgili Güç Algısının İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi (%)

	GÜNLÜK İNTERNET KULLANMA SÜRESİ (saat)			
	1 sa. az	1-3 sa. arası	3 sa. fazla	TOPLAM
Türkiye bölgesel büyük bir güçtür.	74,9	67,2	67,5	70,4
Türkiye Balkanlar'da etkin bir role sahiptir.	52,6	56,4	53,5	54,1
Türkiye Balkanlar'da daha etkin bir rol almalıdır.	61,4	59,2	56,3	59,3
Türkiye Kafkaslar'da etkin bir role sahiptir.	40,7	47,1	45,5	44,1
Türkiye Kafkaslar'da daha etkin bir rol almalıdır.	50,8	46,2	50,3	49,3
Türkiye Afrika'da etkin bir role sahiptir.	65,2	66,5	62,8	65,0
Türkiye Afrika'da daha etkin bir rol almalıdır.	78,8	76,7	70,9	75,9

Günlük internet kullanma süreleri yönüyle, Türkiye ile ilgili güç algısı farklılık göstermektedir. Ancak, Türkiye'nin Afrika'da daha etkin rol alması konusunda algı düzeyi her grupta %70 üzerindedir.

Tablo 28: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi (%)

	BUGÜNE KADAR TANIŞTIĞIM TÜRKLER OLDU.		
	EVET	HAYIR	TOPLAM
Türkiye bölgesel büyük bir güçtür.	75,6	71,3	69,7
Türkiye Balkanlar'da etkin bir role sahiptir.	53,9	52,8	52,6
Türkiye Balkanlar'da daha etkin bir rol almalıdır.	60,3	60,0	57,8
Türkiye Kafkaslar'da etkin bir role sahiptir.	44,2	42,8	44,1
Türkiye Kafkaslar'da daha etkin bir rol almalıdır.	49,3	48,3	48,0
Türkiye Afrika'da etkin bir role sahiptir.	68,8	64,9	65,0
Türkiye Afrika'da daha etkin bir rol almalıdır.	76,2	76,0	75,5

Türkiye ile ilgili güç algısı, Türklerle tanışma durumuna göre çok fazla değişmemektedir. Ancak, Türklerin yakın görüldüğü kültüre göre farklı algı düzeyleri söz konusudur.

Tablo 29: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi (%)

	TÜRKLERİN YAKIN GÖRÜLDÜĞÜ KÜLTÜR			
	ASYA KÜLTÜRÜ	AVRUPA KÜLTÜRÜ	AFRİKA KÜLTÜRÜ	TOPLAM
Türkiye bölgesel büyük bir güçtür.	68,6	71,6	74,7	70,8
Türkiye Balkanlar'da etkin bir role sahiptir.	52,3	56,0	48,5	53,4
Türkiye Balkanlar'da daha etkin bir rol almalıdır.	59,6	59,2	58,1	59,2
Türkiye Kafkaslar'da etkin bir role sahiptir.	46,5	43,9	46,0	45,2
Türkiye Kafkaslar'da daha etkin bir rol almalıdır.	46,5	50,3	54,7	49,6
Türkiye Afrika'da etkin bir role sahiptir.	63,7	64,5	68,3	64,7
Türkiye Afrika'da daha etkin bir rol almalıdır.	75,8	75,8	77,0	76,0

Tablo 40: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi (%)

	TÜRKİYE'Yİ EN AZ BİR DEFA ZİYARET ETTİM.		
	EVET	HAYIR	TOPLAM
Türkiye bölgesel büyük bir güçtür.	68,8	71,4	70,9
Türkiye Balkanlar'da etkin bir role sahiptir.	56,6	53,5	54,2
Türkiye Balkanlar'da daha etkin bir rol almalıdır.	57,0	60,2	59,5
Türkiye Kafkaslar'da etkin bir role sahiptir.	50,6	43,6	45,4
Türkiye Kafkaslar'da daha etkin bir rol almalıdır.	51,7	48,5	49,3
Türkiye Afrika'da etkin bir role sahiptir.	66,3	64,4	64,8
Türkiye Afrika'da daha etkin bir rol almalıdır.	78,4	75,7	76,2

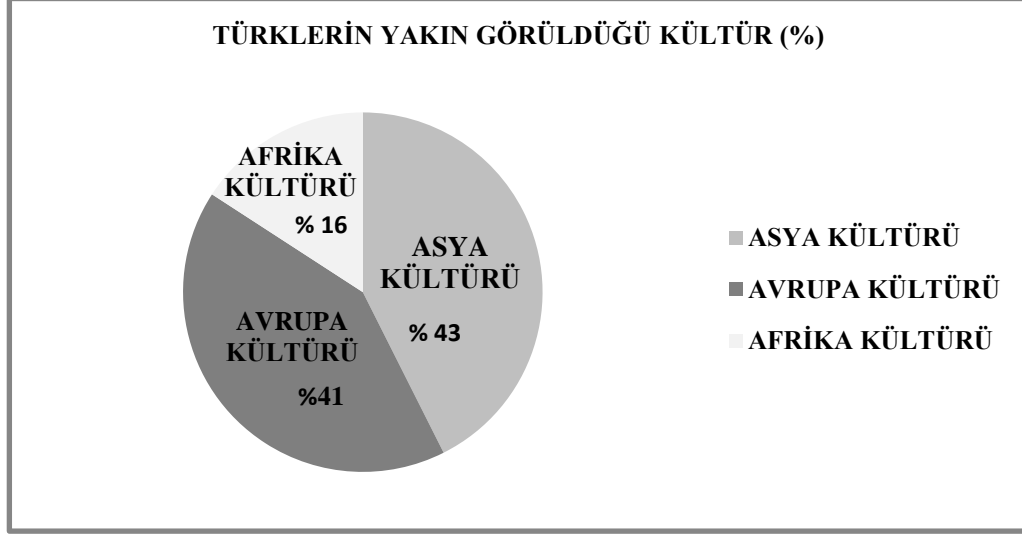
Türkiye ile ilgili güç algısı, genel olarak Türkiye'yi ziyaret etmiş olanlarda ve dindarlık düzeyi yüksek olanlarda daha yüksektir.

Tablo 30: Türkiye ile İlgili Güç Algısının Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi (%)

	DİNDARLIK DÜZEYİ			
	DİNDARLIK DÜZEYİ DÜŞÜK	DİNDARLIK DÜZEYİ ORTA	DİNDARLIK DÜZEYİ YÜKSEK	TOPLAM
Türkiye bölgesel büyük bir güçtür.	66,0	71,5	71,8	71,3
Türkiye Balkanlar'da etkin bir role sahiptir.	48,6	49,0	54,6	54,3
Türkiye Balkanlar'da daha etkin bir rol almalıdır.	47,7	57,2	61,0	60,5
Türkiye Kafkaslar'da etkin bir role sahiptir.	37,1	53,3	45,1	45,6
Türkiye Kafkaslar'da daha etkin bir rol almalıdır.	41,8	61,8	49,4	49,7
Türkiye Afrika'da etkin bir role sahiptir.	60,5	56,6	66,4	65,8
Türkiye Afrika'da daha etkin bir rol almalıdır.	70,2	63,7	78,0	77,2

3.9. Türklerin Yakın Görüldüğü Kültür

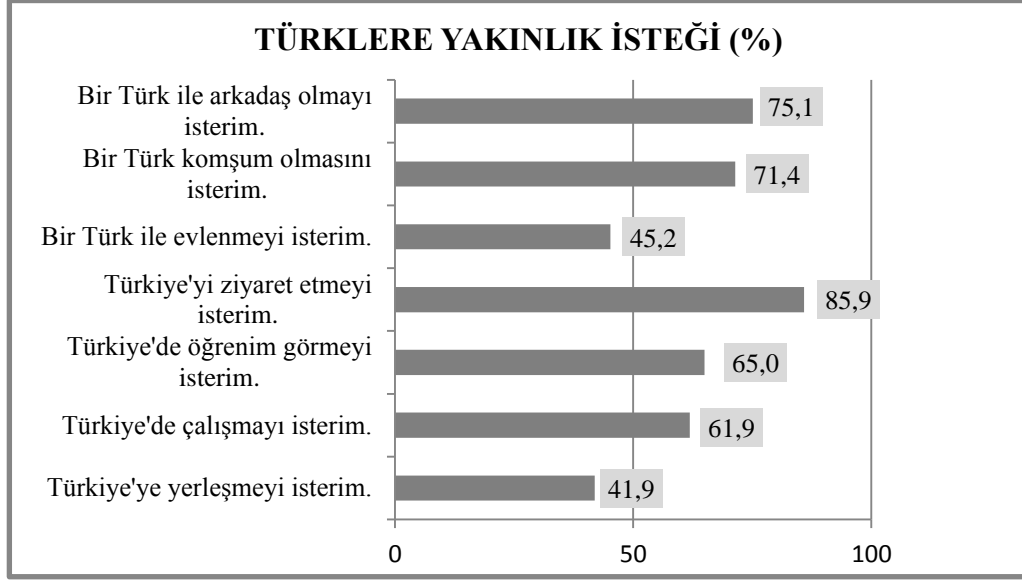
Çalışma bulguları, Senegallilerin, Türkleri %43 oranında Asya kültürüne, ikinci sırada ise %41 ile Avrupa kültürüne yakın gördüğünü göstermektedir. Türkleri Afrika kültürü ile özdeşleştirenlerin oranı ise %16'dır. Bu sonuca etki eden nedenlerin başında, Türklerin beyaz ırktan olması ve Senegallilerin de siyahi olmaları nedeniyle kendilerinden olmadığı kanaatidir. Ayrıca Senegal, Afrika dışından gelen milletlerin sıkça görüldüğü bir ülke olması yönüyle Afrikalı olmayı fark edebilecek kadar Asya-Avrupa kültürüne aşina bir ülkedir.

Tablo 31: Türklerin Yakın Görüldüğü Kültür

3.10. Türklerle Yakınlık İsteği

Ankete katılan kişilerin Türkiye ve Türklere karşı somut istekler ile ölçen yedi farklı soruya ait değerler incelenmiştir. Bulgulara göre, çalışmaya katılan Senegalliler Türkiye’yi ziyaret etmeyi %85,9 oranında ve oldukça yüksek düzeyde talep etmektedir. Türkiye’yi ziyaret talebinin ardından % 75,1 ile bir Türk ile arkadaş olmayı ve % 71,4 ile “bir Türk ile komşu olmayı isterim” talepleri gelmektedir. ‘Türkiye’ye yerleşmek’ ve ‘Bir Türk ile evlenmek’ görüşlerine destek ise sırasıyla %41,9 ve % 45,2 ile en düşük düzeyde kalmıştır. Bu sonuçlara göre Senegalliler Türkiye ve Türklere karşı ilgi ve meraklarına rağmen, kendi ülkelerinden ayrılıp Türkiye’ye yerleşme ve bir Türk ile evlenme konusunda çok istekli olmadıkları görülmektedir.

Grafik 24: Türklere Yakınlık İsteği

Bu konuyla ilgili hazırlanan tablolarda, Türkiye ve Türklere yakınlık isteğine göre algıların dindarlık düzeyi, Türklere tanışma durumu ve cinsiyete göre nasıl bir etkiye sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 32: Türklere Yakınlık İsteğinin Türklere Tanışma Durumuna Göre Değişimi (%)

	BUGÜNE KADAR TANIŞTIĞIM TÜRKLER OLDU.		
	EVET	HAYIR	TOPLAM
Bir Türk ile arkadaş olmayı isterim.	77,9	70,0	74,4
Bir Türk komşum olmasını isterim.	73,8	66,2	70,4
Bir Türk ile evlenmeyi isterim.	45,2	40,7	43,3
Türkiye'yi ziyaret etmeyi isterim.	87,1	83,8	85,6
Türkiye'de öğrenim görmeyi isterim.	66,3	61,6	64,1
Türkiye'de çalışmayı isterim.	63,2	58,1	60,9
Türkiye'ye yerleşmeyi isterim.	45,2	35,2	40,8

Bugüne kadar tanıştığı bir Türk olanlar ve dindarlık düzeyi yüksek olanların, Türklerle yakınlık konusunda daha olumlu algıya sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 33: Türklerle Yakınlık İsteğinin Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi (%)

	DİNDARLIK DÜZEYİ			
	DİNDARLIK DÜZEYİ DÜŞÜK	DİNDARLIK DÜZEYİ ORTA	DİNDARLIK DÜZEYİ YÜKSEK	TOPLAM
Bir Türk ile arkadaş olmayı isterim.	30,0	59,5	76,8	75,2
Bir Türk komşum olmasını isterim.	20,0	62,0	73,0	71,7
Bir Türk ile evlenmeyi isterim.	24,0	37,7	45,4	44,6
Türkiye'yi ziyaret etmeyi isterim.	54,0	73,8	87,2	86,0
Türkiye'de öğrenim görmeyi isterim.	48,0	58,8	65,7	65,0
Türkiye'de çalışmayı isterim.	50,0	51,5	63,4	62,6
Türkiye'ye yerleşmeyi isterim.	28,0	41,7	42,7	42,4

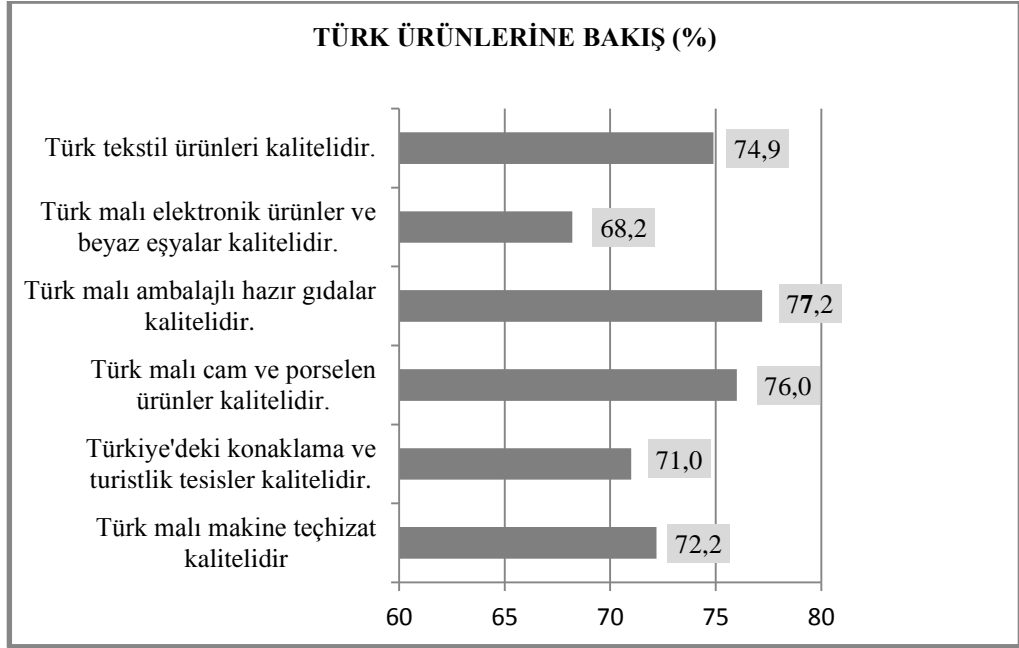
Tablo 34: Türklerle Yakınlık İsteğinin Cinsiyete Göre Değişimi (%)

	CİNSİYETE DURUMU		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Bir Türk ile arkadaş olmayı isterim.	73,9	76,5	74,8
Bir Türk komşum olmasını isterim.	70,7	72,5	71,3
Bir Türk ile evlenmeyi isterim.	52,8	27,6	44,5
Türkiye'yi ziyaret etmeyi isterim.	83,7	89,6	85,7
Türkiye'de öğrenim görmeyi isterim.	64,9	64,0	64,6
Türkiye'de çalışmayı isterim.	61,1	62,2	61,5
Türkiye'ye yerleşmeyi isterim.	42,6	39,7	41,6

Ayrıca, genel olarak kadınlarda Türklere yakınlık isteği konusunda algı seviyesi daha fazla olmasının yanında, Türklerle evlenme, Türkiye’de öğrenim görme ve Türkiye’ye yerleşme konusunda erkeklerin daha istekli olduğu görülmektedir.

3.11. Türk Ürünlerine Bakış

Araştırmanın bu bölümünde ise, Türk ürünlerine bakışın kalite açısından nasıl görüldüğü sorgulanmıştır. Türk malı ambalajlı hazır gıdalar % 77,2 ile en yüksek kalite algısına sahiptir. *Türkiye’deki konaklama tesisleri ve turistik tesisler, Cam ve porselen, Türk tekstil ürünleri, elektronik-beyaz eşya ve Türk malı makine teçhizat ürünleri* ise % 68 ile 76 aralığında orta düzeyde kalite algısına sahiptir.

Grafik 25: Türk Ürünlerine Bakış

Bu konuyla ilgili tablolarda, Türk ürünlerine bakışın yaş, cinsiyet, meslek ve gelir durumu gibi özelliklere göre nasıl bir etkiye sahip olduğu incelenmiştir. Tablolar, genel hatları ile bariz farklılıklar dikkate alınarak yorumlanmıştır.

Türk ürünleri hakkında Senegal kamuoyunda oluşan algı incelendiğinde, şu önemli tespitleri görmekteyiz. Türk ürünlerine bakış, genel olarak öğretmen ve akademisyenlerde diğer meslek gruplarından daha yüksek düzeyde bir memnuniyet algısına sahip olması söz konusudur.

Tablo 35: Türk Ürünlerine Bakışın Mesleğe Göre Değişimi (%)

	MESLEK			
	ÖĞRENCİ	AKADEMİSYEN ÖĞRETMEN	DİĞER	TOPLAM
Türk tekstil ürünleri kalitelidir.	69,8	78,4	76,0	74,6
Türk malı elektronik ürünler ve beyaz eşyalar kalitelidir.	65,7	73,7	65,3	67,7
Türk malı ambalajlı hazır gıdalar kalitelidir.	78,1	78,6	76,0	77,4
Türk malı cam ve porselen ürünler kalitelidir.	73,8	78,5	75,5	75,9
Türkiye'deki konaklama ve turistik tesisler kalitelidir.	76,0	67,4	70,6	71,6
Türk malı makine teçhizat kalitelidir	74,3	71,9	69,7	71,8

Tablo 36: Türk Ürünlerine Bakışın Cinsiyete Göre Değişimi (%)

	CİNSİYETE DURUMU		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Türk tekstil ürünleri kalitelidir.	71,7	81,3	75,1
Türk malı elektronik ürünler ve beyaz eşyalar kalitelidir.	66,3	72,6	68,4
Türk malı ambalajlı hazır gıdalar kalitelidir.	74,9	82,2	77,4
Türk malı cam ve porselen ürünler kalitelidir.	74,0	80,1	76,2
Türkiye'deki konaklama ve turistik tesisler kalitelidir.	71,9	70,4	71,4
Türk malı makine teçhizat kalitelidir	70,8	75,7	72,4

Türk ürünleri konusunda genel olarak kadınlar erkeklerden daha yüksek düzeyde bir memnuniyet algısına sahipler.

Tablo 37: Türk Ürünlerine Bakışın Gelir Algısına Göre Değişimi (%)

	GELİR ALGISI			
	FAKİR	ORTA GELİRLİ	ZENGİN	TOPLAM
Türk tekstil ürünleri kalitelidir.	72,8	77,2	76,5	76,2
Türk malı elektronik ürünler ve beyaz eşyalar kalitelidir.	70,5	72,2	65,4	69,4
Türk malı ambalajlı hazır gıdalar kalitelidir.	77,0	80,8	75,4	78,2
Türk malı cam ve porselen ürünler kalitelidir.	80,5	78,1	76,1	77,7
Türkiye'deki konaklama ve turistik tesisler kalitelidir.	73,5	73,8	69,8	72,2
Türk malı makine teçhizat kalitelidir	81,6	74,4	66,5	72,5

Türk ürünlerine bakış gelir düzeyine göre incelendiğinde, alım gücü ve gelir düzeyi yüksek olanlarda algı düzeyi daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 38: Türk Ürünlerine Bakışın Yaşa Göre Değişimi (%)

	YAŞ GRUPLARI			
	17-25 YAŞ	26-40 YAŞ	41 YAŞ VE ÜZERİ	TOPLAM
Türk tekstil ürünleri kalitelidir.	71,4	78,4	78,2	75,4
Türk malı elektronik ürünler ve beyaz eşyalar kalitelidir.	66,2	74,9	66,7	68,6
Türk malı ambalajlı hazır gıdalar kalitelidir.	77,4	79,6	76,6	77,7
Türk malı cam ve porselen ürünler kalitelidir.	73,7	78,3	78,5	76,4
Türkiye'deki konaklama ve turistik tesisler kalitelidir.	74,5	71,2	67,8	71,6
Türk malı makine teçhizat kalitelidir	73,0	76,7	69,3	72,7

Türk ürünleri konusunda, genel olarak 17-25 yaş aralığı olan gençlerde daha düşük düzeyde bir memnuniyet algısı vardır. Ayrıca günlük internet kullanım süresi arttıkça algı düzeyinde düşme görülmektedir.

Tablo 39: Türk Ürünlerine Bakışın İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi (%)

	GÜNLÜK İNTERNET KULLANMA SÜRESİ (saat)			
	1 sa. az	1-3 sa. arası	3 sa. fazla	TOPLAM
Türk tekstil ürünleri kalitelidir.	74,9	77,0	74,8	75,5
Türk malı elektronik ürünler ve beyaz eşyalar kalitelidir.	70,6	66,4	66,9	68,3
Türk malı ambalajlı hazır gıdalar kalitelidir.	77,7	75,9	77,5	77,1
Türk malı cam ve porselen ürünler kalitelidir.	77,7	76,0	75,6	76,6
Türkiye'deki konaklama ve turistik tesisler kalitelidir.	71,4	66,1	76,9	71,3
Türk malı makine teçhizat kalitelidir	76,6	66,1	71,1	71,8

Tablo 40: Türk Ürünlerine Bakışın Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi (%)

	TÜRKİYE'Yİ EN AZ BİR DEFA ZİYARET ETTİM.		
	EVET	HAYIR	TOPLAM
Türk tekstil ürünleri kalitelidir.	76,0	74,0	74,5
Türk malı elektronik ürünler ve beyaz eşyalar kalitelidir.	68,9	67,8	67,8
Türk malı ambalajlı hazır gıdalar kalitelidir.	76,6	78,2	77,1
Türk malı cam ve porselen ürünler kalitelidir.	74,5	77,0	75,7
Türkiye'deki konaklama ve turistik tesisler kalitelidir.	78,0	68,9	71,1
Türk malı makine teçhizat kalitelidir	74,2	71,5	72,1

Türkiye'yi ziyaret etmiş olanlarda genel olarak Türk ürünleri konusunda daha olumlu bir algı düzeyi söz konusudur.

Tablo 41: Türk Ürünlerine Bakışın Türklerin Yakın Görüldüğü Kültüre Göre Değişimi (%)

	TÜRKLERİN YAKIN GÖRÜLDÜĞÜ KÜLTÜR			
	ASYA KÜLTÜRÜ	AVRUPA KÜLTÜRÜ	AFRİKA KÜLTÜRÜ	TOPLAM
Türk tekstil ürünleri kalitelidir.	75,9	73,0	76,8	74,7
Türk malı elektronik ürünler ve beyaz eşyalar kalitelidir.	66,4	69,1	68,0	67,8
Türk malı ambalajlı hazır gıdalar kalitelidir.	74,8	76,5	83,8	76,9
Türk malı cam ve porselen ürünler kalitelidir.	78,7	71,1	81,0	75,8
Türkiye'deki konaklama ve turistik tesisler kalitelidir.	75,4	67,9	70,2	71,3
Türk malı makine teçhizat kalitelidir	68,8	71,6	77,3	71,5

Türkleri Afrika kültürüne yakın görenlerin, Türk ürünlerine karşı memnuniyeti genel olarak daha yüksektir. Ayrıca, dindarlık düzeyi arttıkça Türk ürünlerine bakış açısında daha olumlu bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Kendisini dindar olarak görmeyenlerin genel olarak Türk ürünlerine karşı ciddi önyargıları olduğu görülmektedir.

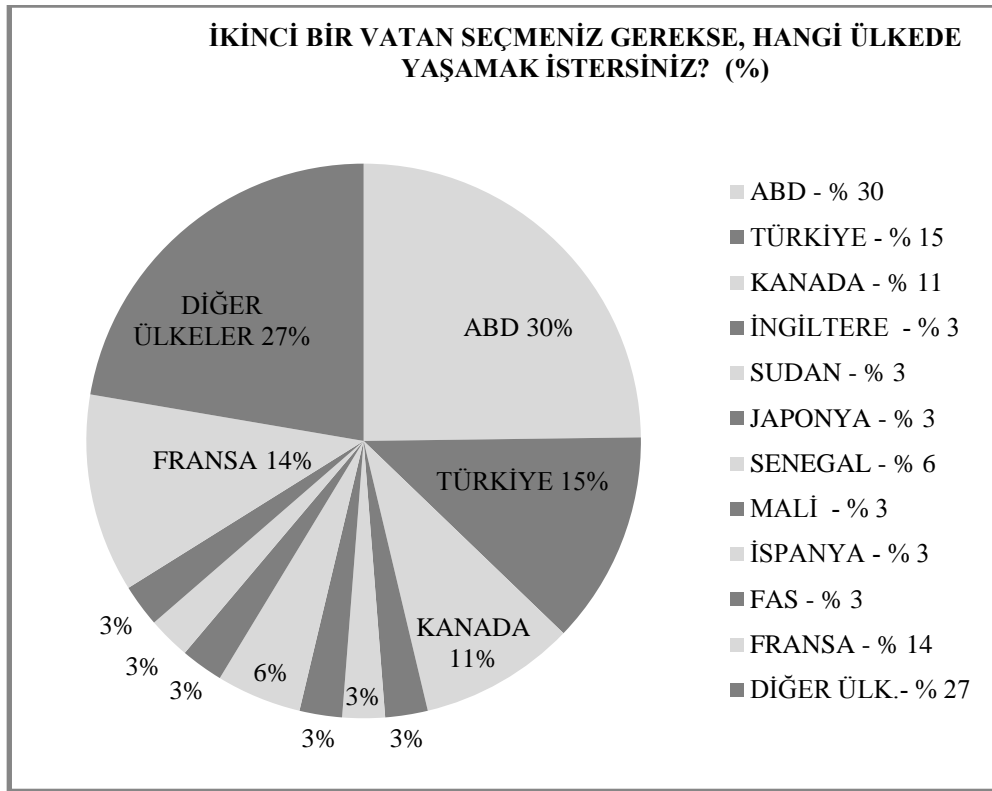
Tablo 42: Türk Ürünlerine Bakışın Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi (%)

	DİNDARLIK DÜZEYİ			
	DİNDARLIK DÜZEYİ DÜŞÜK	DİNDARLIK DÜZEYİ ORTA	DİNDARLIK DÜZEYİ YÜKSEK	TOPLAM
Türk tekstil ürünleri kalitelidir.	45,0	68,9	77,2	76,3
Türk malı elektronik ürünler ve beyaz eşyalar kalitelidir.	42,5	59,3	69,6	68,6
Türk malı ambalajlı hazır gıdalar kalitelidir.	46,6	77,0	78,2	77,8
Türk malı cam ve porselen ürünler kalitelidir.	44,0	78,0	76,9	76,4
Türkiye'deki konaklama ve turistik tesisler kalitelidir.	52,5	75,0	72,0	71,8
Türk malı makine teçhizat kalitelidir	52,5	67,6	73,2	72,6

3.12. Senegalliler İkinci Bir Vatan Seçmesi Gerekse Nerede Yaşamak İster

Çalışmaya katılan Senegallilere, ikinci bir vatan seçmesi gerekse hangi ülkede yaşamayı arzu ettiği sorulmuştur. Anket katılanların bu konudaki tercihleri ise aşağıdaki gibidir.

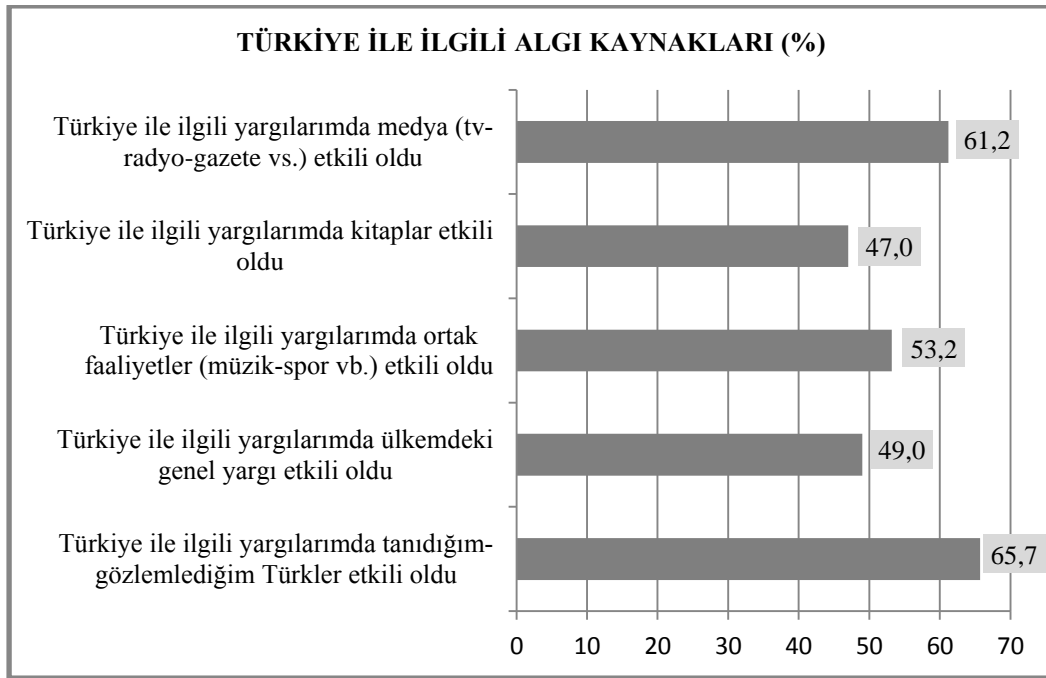
Ankete katılanların, en çok yaşamak istediği ülke olarak % 30 ile ABD'yi tercih ettiği görülmektedir. Senegallilerin ikinci vatan olarak en çok yaşamak isteyeceği diğer ülkeler sırasıyla; % 15 oranı ile Türkiye, % 14 oranı ile Fransa, %11 oranı ile de Kanada olduğu görülmektedir.

Grafik 26: İkinci Vatan İsteği

3.13. Senegalde Türk / Türkiye Algısının Kaynakları

Senegallilerin, Türk ve Türkiye ile yargılarının kaynakları, *medya, kitaplar, ortak faaliyetler, ülkedeki genel yargı ve tanıdığım-gözlemlediğim Türkler* faktörleriyle ölçülmüştür. Aşağıda, grafik olarak verilen değerlere bakıldığında Senegallilerin, Türkler ve Türkiye hakkındaki algı ve kanaatlerin oluşmasında, “tanıdığım - gözlemlediğim Türkler” ve medyanın daha fazla etkili olduğu görülmektedir.

Grafik 27: Türkiye ile İlgili Algı Kaynakları

Türkiye ile ilgili algı kaynakları, devam eden tablolarda meslek, yaş, cinsiyet, gelir durumu gibi değişkenlere göre incelenmiş ve yorumlar ortaya konmuştur.

Türkiye ile ilgili farklı algı kaynaklarının meslek gruplarına göre değişkenleri incelendiğinde, öğretmen ve akademisyenlerin bu kaynaklardan en yüksek oranda etkilendiği görülmektedir. Ayrıca, tüm kaynaklar içinde *tanıdığım – gözlemlediğim*

Türkler etkili oldu faktörü tüm meslek grupları içinde en etkili algı seviyesine sahiptir.

Tablo 43: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Mesleğe Göre Değişimi (%)

	MESLEK			
	ÖĞRENCİ	AKADEMİSYEN ÖĞRETMEN	DİĞER	TOPLAM
Türkiye ile ilgili yargılarımda medya (tv-radyo-gazete vs.) etkili oldu	59,5	64,4	60,0	61,0
Türkiye ile ilgili yargılarımda kitaplar etkili oldu	48,0	52,5	42,0	47,1
Türkiye ile ilgili yargılarımda ortak faaliyetler (müzik-spor vb.) etkili oldu	54,0	56,2	50,5	53,4
Türkiye ile ilgili yargılarımda ülkemdeki genel yargı etkili oldu	49,3	49,8	47,5	48,7
Türkiye ile ilgili yargılarımda tanıdığım-gözlemlediğim Türkler etkili oldu	67,2	68,3	63,9	66,3

Tablo 44: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Cinsiyete Göre Değişimi (%)

	CİNSİYETE DURUMU		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Türkiye ile ilgili yargılarımda medya (tv-radyo-gazete vs.) etkili oldu	62,9	57,9	61,3
Türkiye ile ilgili yargılarımda kitaplar etkili oldu	47,8	44,2	46,6
Türkiye ile ilgili yargılarımda ortak faaliyetler (müzik-spor vb.) etkili oldu	55,6	49,4	53,6
Türkiye ile ilgili yargılarımda ülkemdeki genel yargı etkili oldu	50,4	47,0	49,2
Türkiye ile ilgili yargılarımda tanıdığım-gözlemlediğim Türkler etkili oldu	65,8	65,6	65,7

Türkiye ile ilgili yargıların algı kaynaklarına bakıldığında, erkeklerin bu kaynaklardan daha fazla etkilendiği gözlenmektedir.

Tablo 45: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Yaşa Göre Değişimi (%)

	YAŞ GRUPLARI			
	17-25 YAŞ	26-40 YAŞ	41 YAŞ VE ÜZERİ	TOPLAM
Türkiye ile ilgili yargılarımda medya (tv-radyo-gazete vs.) etkili oldu	60,1	59,0	64,9	61,3
Türkiye ile ilgili yargılarımda kitaplar etkili oldu	45,4	48,8	46,7	46,6
Türkiye ile ilgili yargılarımda ortak faaliyetler (müzik-spor vb.) etkili oldu	52,9	57,9	51,2	53,6
Türkiye ile ilgili yargılarımda ülkemdeki genel yargı etkili oldu	50,6	50,6	45,9	49,2
Türkiye ile ilgili yargılarımda tanıdığım-gözlemlediğim Türkler etkili oldu	64,2	71,2	63,4	65,7

Türkiye ile ilgili yargıların algı kaynaklarına bakıldığında, 26-40 yaş grubunun genel olarak bu kaynaklardan daha fazla etkilendiği gözlenmektedir.

Tablo 46: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Gelir Algısına Göre Değişimi (%)

	GELİR DÜZEYİ			
	FAKİR	ORTA GELİRLİ	ZENGİN	TOPLAM
Türkiye ile ilgili yargılarımda medya (tv-radyo-gazete vs.) etkili oldu	61,4	64,9	62,9	63,6
Türkiye ile ilgili yargılarımda kitaplar etkili oldu	58,1	48,2	42,1	46,9
Türkiye ile ilgili yargılarımda ortak faaliyetler (müzik-spor vb.) etkili oldu	58,9	56,8	51,8	55,1
Türkiye ile ilgili yargılarımda ülkemdeki genel yargı etkili oldu	57,1	50,1	50,5	51,3
Türkiye ile ilgili yargılarımda tanıdığım-gözlemlediğim Türkler etkili oldu	60,0	63,8	66,9	64,5

Türkiye ile ilgili yargıların algı kaynaklarına bakıldığında, gelir düzeyi yüksek olanların genel olarak bu kaynaklardan en az etkilendiği gözlenmektedir. Ancak, *tanıdığım – gözlemlediğim Türkler* faktörü, gelir düzeyi yüksek olanlar için de, en etkili faktör olduğu görülmektedir.

Tablo 47: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının İnternet Kullanma Durumuna Göre Değişimi (%)

	GÜNLÜK İNTERNET KULLANMA SÜRESİ (saat)			
	1 sa. az	1-3 sa. arası	3 sa. fazla	TOPLAM
Türkiye ile ilgili yargılarımda medya (tv-radyo-gazete vs.) etkili oldu	66,2	62,3	55,6	62,2
Türkiye ile ilgili yargılarımda kitaplar etkili oldu	48,3	47,0	42,8	46,2
Türkiye ile ilgili yargılarımda ortak faaliyetler (müzik-spor vb.) etkili oldu	56,2	52,2	51,9	53,7
Türkiye ile ilgili yargılarımda ülkemdeki genel yargı etkili oldu	50,6	47,6	47,5	48,7
Türkiye ile ilgili yargılarımda tanıdığım-gözlemlediğim Türkler etkili oldu	65,3	63,8	67,7	65,5

Günlük internet kullanma süresi arttıkça, Türkler ve Türkiye ile ilgili yargıların kaynaklarında algı düzeyleri düşmektedir. Genel olarak, internet kullanımı az olanlarda algı düzeylerinin yüksek olması, *bilgi kaynaklı* olmaktan ziyade *iyimser* yaklaşımdan kaynaklanan bir sonuç olduğu kanaati oluşturmaktadır.

Türkiye ve Türklerle ilgili yargıların oluşmasında, bugüne kadar tanıdığı Türklerin etkili olduğu algısı genel olarak daha önce hiçbir Türk ile tanışmamış olandan daha yüksektir.

Tablo 48: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Türklerle Tanışma Durumuna Göre Değişimi (%)

	BUGÜNE KADAR TANIŞTIĞIM TÜRKLER OLDU.		
	EVET	HAYIR	TOPLAM
Türkiye ile ilgili yargılarımda medya (tv-radyo-gazete vs.) etkili oldu	55,4	67,5	61,0
Türkiye ile ilgili yargılarımda kitaplar etkili oldu	48,9	42,9	46,4
Türkiye ile ilgili yargılarımda ortak faaliyetler (müzik-spor vb.) etkili oldu	53,8	52,9	53,3
Türkiye ile ilgili yargılarımda ülkemdeki genel yargı etkili oldu	46,9	50,8	48,8
Türkiye ile ilgili yargılarımda tanıdığım-gözlemlediğim Türkler etkili oldu	77,0	45,7	64,8

Tablo 60: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Türkiye'yi Ziyaret Etme Durumuna Göre Değişimi (%)

	TÜRKİYE'Yİ EN AZ BİR DEFA ZİYARET ETTİM.		
	EVET	HAYIR	TOPLAM
Türkiye ile ilgili yargılarımda medya (tv-radyo-gazete vs.) etkili oldu	58,9	61,9	61,3
Türkiye ile ilgili yargılarımda kitaplar etkili oldu	44,1	47,6	46,8
Türkiye ile ilgili yargılarımda ortak faaliyetler (müzik-spor vb.) etkili oldu	53,7	53,4	53,5
Türkiye ile ilgili yargılarımda ülkemdeki genel yargı etkili oldu	48,2	49,1	48,9
Türkiye ile ilgili yargılarımda tanıdığım-gözlemlediğim Türkler etkili oldu	78,9	62,1	66,0

Türkiye ile ilgili yargıların algı kaynaklarına bakıldığında, Türkiye'yi ziyaret edenlerin, *tanıdığım – gözlemlediğim Türkler etkili oldu* kanaati en yüksek düzeye sahiptir (%78,9). Türkiye'yi ziyaret etmeyenlerde ise medya ve kitapların daha fazla etkili olduğu görülmektedir. Ayrıca, Türkiye'ye hiç gitmemiş olanların Türkiye ve

Türkler hakkındaki kanaatlerinde de “tanıdığım ve gözlemlediğim Türkler etkili oldu” düşüncesi en fazla etkiye sahiptir.

Tablo 49: Türkiye-Türkler ile İlgili Algıların Kaynağının Dindarlık Düzeyine Göre Değişimi (%)

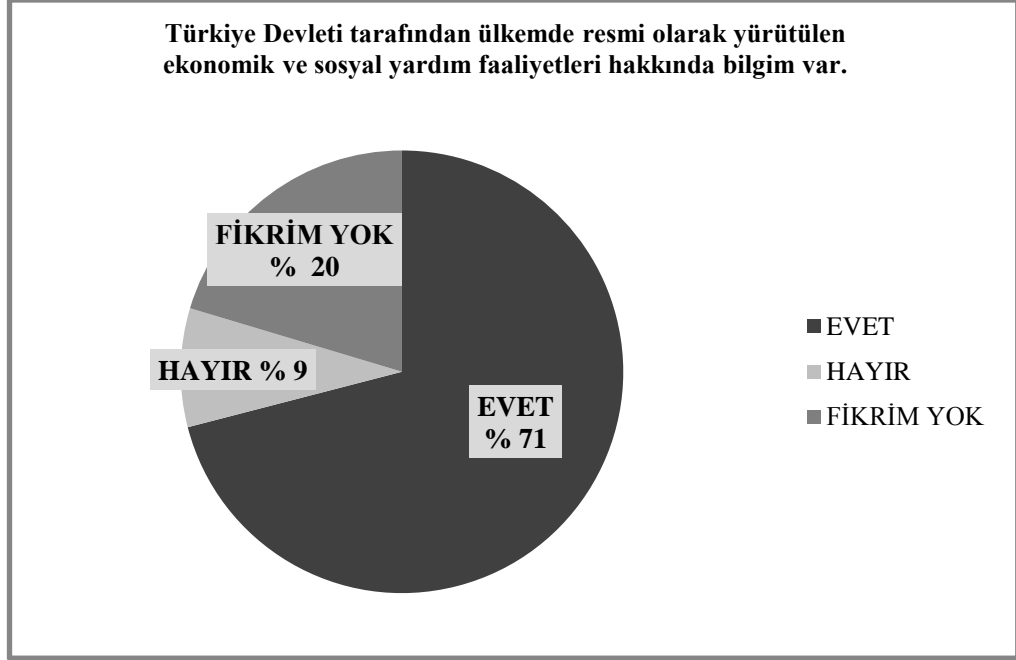
	DİNDARLIK DÜZEYİ			
	DİNDARLIK DÜZEYİ DÜŞÜK	DİNDARLIK DÜZEYİ ORTA	DİNDARLIK DÜZEYİ YÜKSEK	TOPLAM
Türkiye ile ilgili yargılarımda medya (tv-radyo-gazete vs.) etkili oldu	62,0	52,2	61,7	61,6
Türkiye ile ilgili yargılarımda kitaplar etkili oldu	52,5	39,4	47,2	46,8
Türkiye ile ilgili yargılarımda ortak faaliyetler (müzik-spor vb.) etkili oldu	44,0	50,5	54,8	52,5
Türkiye ile ilgili yargılarımda ülkemdeki genel yargı etkili oldu	64,0	52,6	47,2	47,8
Türkiye ile ilgili yargılarımda tanıdığım-gözlemlediğim Türkler etkili oldu	52,0	68,0	64,9	64,9

Senegal’de Türkler ve Türkiye ile ilgili yargıların oluşmasında, dindarlık seviyesinin etkisi değişkenlik göstermektedir. Türkiye ve Türk insanı ile ilgili, Senegal kamuoyunda oluşan genel yargıların, önyargıların ve medya da çıkan haberlerin, kendisini daha az dindar gören insanların kanaatleri üzerinde daha fazla etkili olduğu görülmektedir.

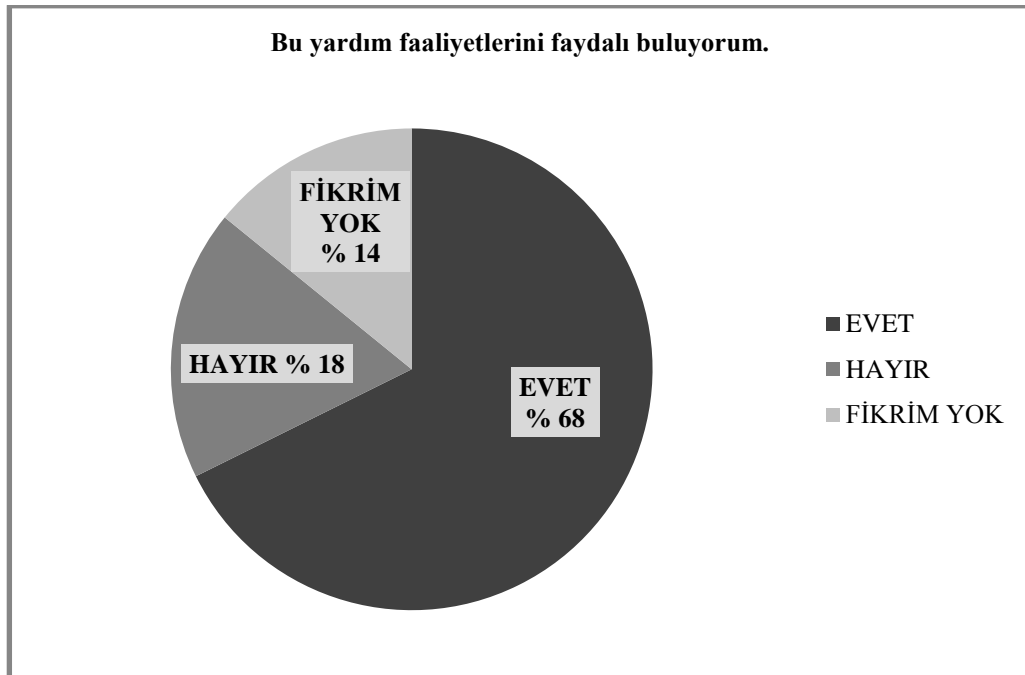
Türkiye’nin ayrıca Senegal’de yaptığı ekonomik, sosyal ve insani yardımlarının halk tarafından bilinirliği de ölçülmüştür. Aşağıda, grafik olarak verilen değerler, Senegallilerin Türkiye tarafından yapılan yardımların farkındalığını, bununla birlikte bu yardımları faydalı görüp görmedikleri konusunda genel algıyı tespit etmeye yönelik bir sonuç alınmıştır.

Senegalliler, Türkiye tarafından yapılan yardımların genel olarak farkında olup (% 71), bu yardımların da faydalı olduğu kanaatini taşımaktadırlar (% 68).

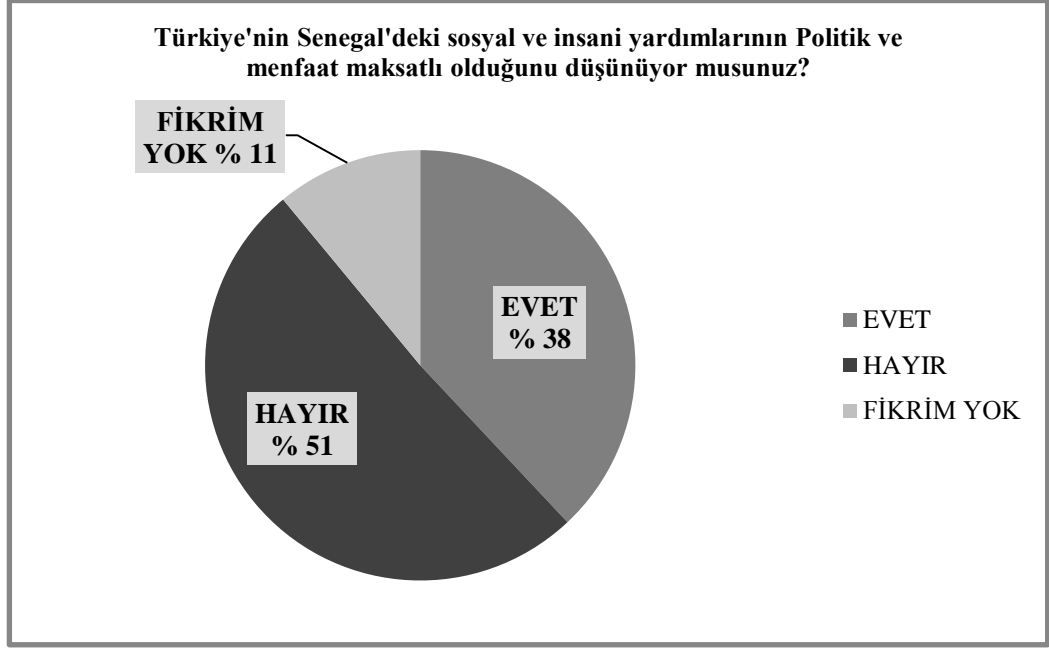
Ayrıca, bu yardım faaliyetlerinin politik maksatlı olmadığını düşünenler ankete katılanların hemen hemen yarısı kadardır (%51).

Grafik 28: Senegal'de Türk Yardımları-1

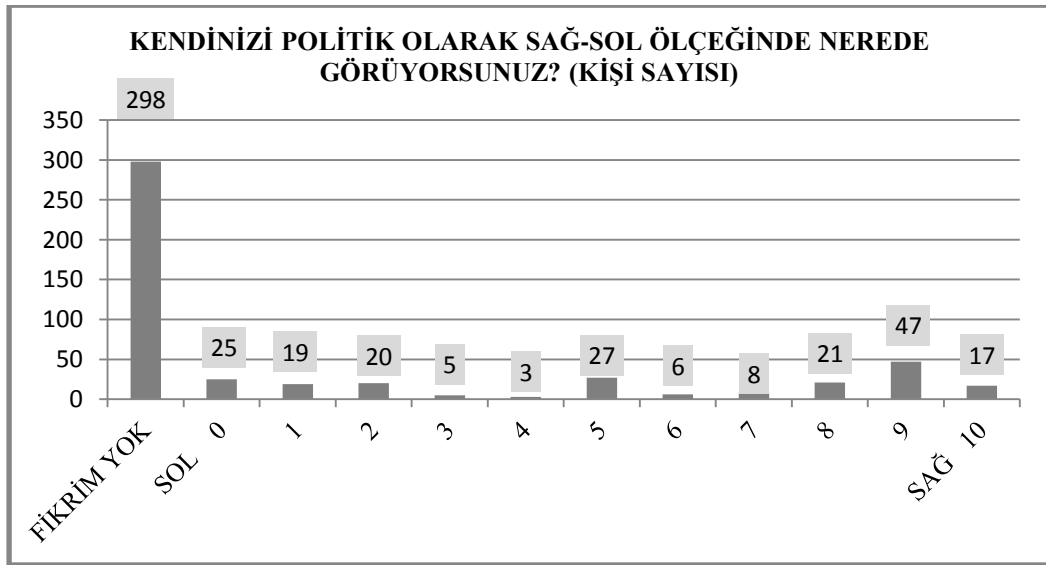

Grafik 40: Senegal'de Türk Yardımları-2

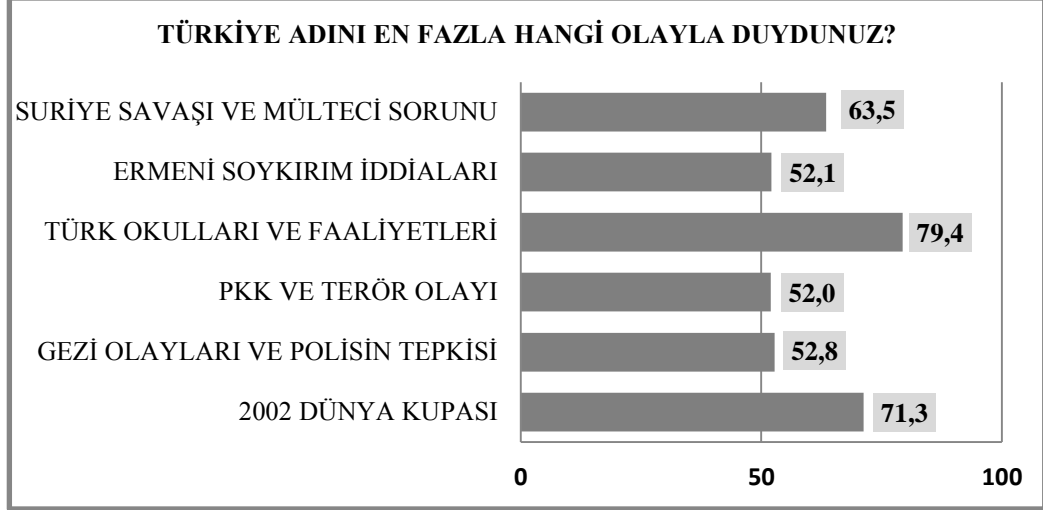
Grafik 29: Senegal'de Türk Yardımları-3

Aşağıda verilen grafik ise, ankete katılanların politik olarak kendilerini nerede gördüğünü gösteren bir ölçektir. Nitekim bu soruya cevap veren 496 kişiden 298'i *fikrim yok* tercihinde bulunmuştur. Bu tercih Senegal halkının genel olarak politize olmadığını, Türkler ve Türkiye hakkında ideolojik kaygılar taşımadığını göstermesi bakımından önemlidir.

Grafik 30: Senegal'de Politik Durum

Çalışmada, ayrıca Senegal’de Türkiye’nin adının hangi olay ile en fazla duyulduğu konusu bir soru ile tesbit edilmeye çalışılmış olup, ‘Türk okulları ve faaliyetleri’ ile ‘2002 Dünya Kupası’ ve bu kupa maçında iki ülkenin çeyrek final oynaması en fazla etkiye sahip olduğu görülmektedir (HABERVİTRİNİ-TR, 2002).

Grafik 31: Türkiye'nin Adının Duyulması

SONUÇ

Bu çalışma ile; Senegal'de *Türklere ve diğer halklara sempati, Türkiye'de demokrasi algısı, yaşam algısı, Türklerin kişilik özellikleri, Türkiye'nin Ortadoğu ve Müslüman ülkelere model olması, Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyeliğine bakış, Türkiye ile ilgili güç algısı, Türklerin yakın görüldüğü kültür, Türklere yakınlık isteği ve Türk ürünlerine bakış* ana konularında Senegallilerin algıları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Çalışma, öğrenci, öğretmen, akademisyen ve diğer meslek grupları ile yapılarak ülkedeki genel kanaat tespit edilmeye çalışılmıştır. Bunun sonucunda algı düzeylerindeki farklılıklar ortaya konularak analiz edilmiştir.

Çalışma bulguları; Senegallilerin Türkler ve Türkiye ile ilgili algılarının ölçülen pek çok konuda % 60-70 aralığında orta-iyi düzeyde olumlu olduğunu göstermektedir. Senegalliler, Türk ticari ürün ve hizmetlerinde ve Türklerle yakınlaşma isteği (Türkiye'yi ziyaret, Türklerle arkadaş olma vb.) konularında %80'leri bulan düzeyde olumlu algı ve talebe sahiptir.

Senegalliler arasında Türklere sempati %72 ile iyi düzeydedir. 11 ülkeye dönük sempati değerlerinin ölçüldüğü skalada Türkiye'nin ikinci/üçüncü sırada yer alması, Türkiye ve Türk halkı adına olumlu bir sonuçtur. Buna bağlı olarak Senegal'de Türkiye'ye ve Türk insanına karşı gösterilen olumlu kanaat, bu ülkede Türkiye'nin ve Türk insanının daha fazla sorumluluk alması adına önemli bir veri teşkil etmektedir. Ankete katılanların sadece % 10,5 gibi küçük bir bölümü Türkiye ve Türkler hakkında sempati konusunda olumsuz fikir beyan etmiştir.

Ankete katılan örneklemelerden 17-25 yaş grubu büyük çoğunluğunun öğrencilerden oluşması nedeniyle algı düzeylerinin analizi çok önemli sonuçlar ihtiva etmektedir. Türklere olan sempati düzeyi incelendiğinde bu grubun (17-25 yaş) en düşük seviyede olduğu (%66,5) görülmektedir. Türklere sempati düzeyinin % 72 olduğu Senegal'de, 17-25 yaş grubunda sempati düzeyinin düşük olması Türkiye ve Türklerin genç kuşaklar tarafından yeterince bilinmediği veya onların ilgisini

çekmediği izlenimi oluşturmaktadır. Bu sonuç, üzerinde hassasiyetle durulması gereken ayrıntıdır. Özellikle 17-25 yaş grubunun diğer yaş gruplarından çok daha düşük olması halihazırda Türkiye'ye olan ilgi, alaka ve sempatinin zamanla Senegal için azalacağını göstermektedir.

Türklerle ilgili olumlu algının özellikle dindar kitle arasında yüksek olması iki ülkenin Müslüman olması ve aynı inanç değerlerine sahip olmasıyla açıklanabilir. Bunun iki ülke arasında daha sağlam ve uzun soluklu ilişkilerin geliştirilmesinde önemli bir köprü olması söz konusudur. Ayrıca, Türklerin Afrika halkları ile tarihi bağlarının çok güçlü olduğu, ortak tarihi değerlere sahip olması nedeniyle halkların bütünleşmesinde önemli bir bağ olduğu bilinmektedir.

Türkiye ile ilgili sempatinin öğretmen ve akademisyenlerce en yüksek seviyede olması (%79,7), bilinçli ve aydın kitleler tarafından Türkiye'nin bilinmesi – tanınması anlamını taşımaktadır. Ancak, Türkiye ve Türklere olan sempatinin en düşük düzeyde kaldığı grubun öğrenci olması da kendi içinde bir çelişki olarak görülebilir. Gelir seviyesi olarak *gelir düzeyi düşük ve orta gelirli* kitlenin de Türklere olan olumlu algısı, Senegal'de Türkiye'ye olan sevgi ve güven duygusunun da bir göstergesidir.

Türklerin kişilik özellikleri ile ilgili ortaya çıkan sonuçlar, Senegal halkının Türkler ile ilgili önyargısının olmadığını göstermektedir. Hatta bunun yanında Türklere karşı oldukça iyimser bir algıya sahip oldukları söylenebilir. Türklerin dindar, dürüst, yardımsever, çalışkan, akılcı ve milliyetçi olduğu kanaati genel olarak en güçlü algı düzeyine sahiptir. Bunun yanında Türklerin ırkçı, kaba, acımasız, kibirli, kıskanç ve agresif gibi olumsuz özelliklere sahip olduğu algısı oldukça zayıf kalmıştır. Ancak, Türkleri ırkçı olarak görenlerin de belirli bir algı düzeyine sahip olması düşündürücüdür.

Ankette önemli bir sonuçta ankete katılanlar arasında *tanıdığım Türkler var, Türkiye'yi ziyaret ettim* sorusuna olumlu cevap verenlerin sempati düzeylerinin genel ortalamanın altında hatta Türkiye'yi ziyaret etmeyenlerden daha düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Bu sonuç, *Türklerin kişilik özellikleri* yönüyle Senegal kamuoyunda algılanandan daha düşük bir profile Türk insanını temsil ettiği izlenimi vermektedir. Özellikle de Türkiye'yi ziyaret edenlerin sempati düzeylerinin daha düşük (%69,6) olması, Türkiye'yi ziyaret edenlerde Türk insanına karşı önyargı

oluşturduğunu göstermesinin yanında, *tanıdığı Türk-Türkler* olanlarda sempati düzeyinin daha fazla (%71,4) olmasından dolayı Senegal’de yaşayan Türklerin Türkiye’de yaşayanlara oranla Türk insanının kişisel özelliklerini daha olumlu yönde temsil ettikleri sonucunu da ortaya koymaktadır.

Araştırmada önemli bir veri de Türkiye’de din – kültür ve kimliklere saygı konusunda olumlu kanaate ve yüksek algı düzeyine (%79,0) rağmen, insan hakları, demokrasi ve fikir özgürlüğü konusunda olumlu algının ciddi bir oranda azalmış olması (sırasıyla % 65, % 64,2 ve % 62,5) Türkiye’nin bu konuda karnesinin zayıf olduğu algısının bir göstergesidir. Türkiye’de yaşam algısının insan hakları, fikir özgürlüğü ve demokrasi ekseninde zayıf görülmesinde medyanın önemli bir etkisi vardır. Özellikle internet kullanma alışkanlığı fazla olan ve batı kaynaklı yazılı-görsel medyayı takip eden genç kitlenin bu konudaki algısı genel değerlendirmede dominant bir etkiye sahiptir. Ayrıca, ankete katılan ve kendisini yüksek gelirli olarak ifade eden, genel olarak Avrupa ile özelde Fransa ile ticari ilişkileri olan kişilerin Türkiye’de son yıllarda yaşanan hadiselerden olumsuz yönde etkilendiğini söylemek mümkündür. *Türkiye’de farklı din-kültür ve kimliklere saygı* konusunda ankete katılan bütün yaş grupları ve tüm meslek grupları yüksek düzeyde olumlu algı düzeyine sahipken, Türkiye’de insan hakları, fikir özgürlüğü ve demokrasi konusunda olumlu algının azalması Senegal kamuoyundaki genel yargının da bu yönde olduğunu gösteren önemli bir tespittir.

Türkiye’de yaşam standartları konusunda Senegallilerin olumlu algılarına rağmen, *Türkiye’de can güvenliği* konusunda daha düşük düzeyde algıların olması Türkiye ile ilgili güvenlik kaygısının fazla olduğunu göstermesinin yanında bu algılara neden olan kaynakların (medya, gazete, tv, internet) Türkiye hakkında olumsuz haberleri olduğu kanaati oluşturmaktadır.

Türkiye’nin Ortadoğu ve Müslüman ülkelere model olması konusundaki iyimser tablo özellikle eğitim seviyesinin ve yaş değerlerinin artmasına paralel artması Türkiye’nin jeo-stratejik ve jeopolitik olarak dünya siyasetinde var olması adına önemli veriler olarak görülebilir. Ayrıca Senegalliler Türkiye’nin Afrika’da etkin bir role sahip olduğuna ve bunun daha fazla artırılması gerektiğine olan inancı bu coğrafyada kalıcı olmak için uygun şartların olduğunun bir işaretidir.

Senegallilerin Türklere gösterdiği yakınlık, özellikle Türklerle arkadaş - komşu olmak ve Türkiye'yi ziyaret etmek istemeleri Türk insanına ve Türkiye'ye karşı sevginin ve ilginin bir sonucudur. Ayrıca, Türkiye ve Türklerle ilgili algı kaynağının en fazla, tanımış olduğu Türkler olmasından dolayı bu ilginin somut nedenlerinin de var olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, bir Türk ile evlenme ve Türkiye'ye yerleşme isteği konusunda benzer bir ilginin olduğunu söylemek oldukça zordur. Aynı dine ve benzer kültür değerlerine sahip olmamıza rağmen, özellikle kendisini dindar olarak gören grubun da Türkiye'ye yerleşme ve bir Türk ile evlenme konusunda çok istekli olmadığı görülmektedir. Türklere yakınlık konusunda bir başka önemli sonuç da kadınların algı düzeyleridir. Erkeklerle oranla kadınlarda Türklere duyulan yakınlık daha fazla olmakla beraber bir Türk ile evlenme ve Türkiye'ye yerleşme konusunda kadınların daha katı bir tutum içinde olduğunu söylemek mümkündür.

Senegal'de Türkiye adının duyulmasında ve Türk insanının tanınmasında etkili olan olgu-olaylar incelendiğinde Türk Okullarının en önemli paya sahip olduğu görülmektedir. Özel teşebbüsle açılan, siyasi amaç taşımayan ve halka dokunarak toplum tabanında kendisine yer bulan çalışmaların daha sağlam ve istikrarlı ilişkilere zemin hazırladığını söylemek söz konusudur. Ayrıca, Türk okullarından sonra Senegal halkında, Türkiye algısı üzerinde en önemli olgunun sportif faaliyetler olduğunu ve 2002 yılında uluslararası futbol müsabakasında iki ülkenin takımlarının çeyrek finalde karşı karşıya gelmiş olması, geçen yıllara rağmen hafızalarda yerini korumaya devam etmektedir. Hatta son yıllarda Senegalli milli sporcuların Türkiye'ye transfer olması ve Türkiye'de başarıları iki ülke arasında halkların da kaynaşmasına önemli katkı sağlamaktadır.

Türkiye'nin iç sorunları, Senegal halkının ilgisini fazla çekmemiştir. Terör ve güvenlik problemlerinin yanında, son yıllarda Suriye'de çıkan iç savaş ve bunun neticesinde Türkiye'ye gelen mülteciler hem Türk kamuoyunda hem de Avrupa'da ciddi tartışma konusu olmasına rağmen, Senegal toplumu bu olaylara karşı Türkiye'nin kaygılarını yeterince paylaşmadığı görülmektedir. Örneğin, 2012 yılında Somali'de yaşanan insani dramı Türk toplumu kendi sorunu gibi algılamış ve Somali'ye insani yardım konusunda tüm dünya kamuoyunun da takdir ettiği ciddi yardımlar yapmıştır. Oysa, Türkiye'da yaşanan mülteci sorunu Senegal'de sadece

Türkiye'nin bir iç sorunu gibi algılanmaktadır. Ayrıca, Türkiye'nin "Ermeni soykırım iddiaları" na uluslararası arenada gösterdiği tepki de Senegal kamuoyunda ciddi bir karşılık bulmamıştır. Buna rağmen, Türkiye adının daha çok Senegal halkının ekonomik ve sosyal kaygılarına dokunan ve fayda sağlayan faaliyetler ile duyulduğu gerçeği göz önünde tutulmalıdır.

Senegal'in Müslüman bir ülke olması, Türkiye ile ortak kültür ve değer yargılarına sahip olması, bağımsızlığını kazandığı günden beri hiçbir askeri veya dış kaynaklı sebeplerle demokrasininin kesintiye uğramamış olması, halkın birbirine ve yabancılara gösterdiği saygı, hoşgörü ve anlayışı, ayrıca toplumun yeniliklere açık, özgür düşünceye saygılı ve farklı kimliklere karşı önyargısız olması bu ülkede Türkiye'nin daha fazla sorumluluk alması noktasında avantajları olarak görülebilir.

Senegal halkının inanç ekseninde tercihleri incelendiğinde ortaya çıkan tablo % 94 olarak kendilerini dindar olarak görmektedirler. Ancak, politik olarak bakıldığında kendilerini herhangi bir siyasi oluşuma angaje etmediklerini söylemek mümkündür. Öyle ki, çalışmada Senegal halkının kendini politik olarak nerede gördüğü sorusuna büyük çoğunluğun *fikrim yok* cevabı vermesi ideolojik kaygıların oldukça düşük bir seviyede olduğunu göstermektedir. Ayrıca Türkiye'nin yapmış olduğu insani yardımların politik maksatlı olmadığını düşünenlerin de ankete katılanların yarısını oluşturduğu gözlemlenmiştir. Bu nedenle Türkiye'nin bundan sonraki süreçte Senegal ilişkilerinde siyasi konjoktöre dikkat etmesi ve yapılan yatırımların, insani yardımların ideolojik-politik eksen dışında olmasına ayrıca önem göstermesi gerekmektedir.

Batı Afrika'nın giriş kapısı olan Senegal, bağımsızlığını ilan ettiği tarihten çok kısa bir süre sonra kapısını Türkiye'ye açmış olması ve yarım asrı geçen siyasi, ticari, sosyal ve kültürel ilişkiler sayesinde Türkiye ile daha nitelikli, daha geniş alanlı ve büyük projeler için çok uygun bir ülke olduğunun sinyallerini vermektedir.

Türkiye'ye uzak bir coğrafyada yer almasının yanı sıra, kolay deniz ulaşımı ile her türlü ticari mal – eşya ve hizmetin alınıp satılabileceği, ayrıca çevre ülkelere olan kara ulaşımı ve sıcak ticari ilişkileriyle Türkiye için önemli bir yatırım – pazar alanıdır.

Türkiye – Senegal ilişkilerinin sivil toplum örgütleri ve özel teşebbüs ile halka dokunan ve Senegal kamuoyunda somut karşılığı olan çalışmaları, bu

ilişkilerin daha sağlam bir zeminde ve siyasi beklentilerin ötesinde olmasına imkan sağlamaktadır. Özellikle sağlık, eğitim ve yardım faaliyetleri Senegal devletinin yetersiz kaldığı önemli alanlar olması nedeniyle halkın en hassas olduğu konulardır. Ayrıca işsizliğin çok yüksek olması yönüyle Senegal’de özel teşebbüs ile açılan ve Senegal halkına iş imkanı sağlayan kuruluşlar Türkiye’ye karşı olan güven ve sempatinin en önemli nedenleri olarak gösterilebilir.

Senegal’de faaliyetlerine 2007’den beri devam eden TİKA’nın eğitim, sağlık ve çevre ile ilgili yardımlarının artarak devam ettirilmesi gerekmektedir. Ayrıca 1997’den beri faaliyet gösteren özel teşebbüs ile açılan Türk okullarının ülkede verdiği eğitim faaliyetlerini ülke geneline yayması, özel sektör olarak iş adamlarının bu ülkede faaliyetlerini artırarak daha fazla yatırım yapması Türkiye – Senegal ilişkilerinin geliştirilmesi adına önemli adımlar olacaktır.

Türkiye’nin son yıllarda dış politika’da yalnızlaşmasının Afrika’da da yansımaları görülmüştür. Nitekim 2009-2010 yılında Afrika ülkelerinin büyük çoğunluğunun blok oyları ile BMGK üyeliğine seçilen Türkiye, aynı başarıyı 2015-2016 dönemi için aday ülke olmasına rağmen gösterememiştir. Hatta BM’nin üye sayısının üçte biri kadar bile destek görmeyen Türkiye’nin en büyük kaybı, Afrika ülkelerinden yaşadığı bilinmektedir. Bu nedenle Türkiye olarak kıta coğrafyasında 2008 sonrası elde edilen kazanımların korunması, geliştirilmesi ve istikrarlı bir blokaja oturtulabilmesi için tekrar Afrika kıtasında yeni hamleler yapması gerekmektedir.

Türkiye’nin ‘Afrika Açılımı’ ve ‘Stratejik Ortaklık’ çerçevesinde genelde Afrika ülkeleriyle, özelde Batı Afrika’nın lider ülkesi Senegal ile geliştirdiği sıcak diyalog, iki ülke arasında yapılan ticari, askeri, sosyal ve kültürel antlaşmalar ile katlanarak devam etmiş ve belli bir potansiyele ulaşmıştır. Bu potansiyelin ideolojik ve politik beklentilerden arındırılması, bu ilişkilerin sürekliliği için çok önemlidir. Türkiye, bölgenin giriş kapısı olan Senegal’de, sosyal ve ekonomik yatırımlara öncelik vermesi, halka dokunan yardımlarını artırması, sivil toplum kuruluşlarının önünü açması ve özel sektörün bölgede yatırım yapmasını teşvik etmesi gerekmektedir. Özellikle sağlık ve eğitim alanında yapılacak yatırımların ve yardımların kısa/uzun vadede ciddi yansımaları olacağı muhakkaktır. Ayrıca, ülkede üretimin yok denecek kadar az olması, daha çok dış yardımlara muhtaç bir yapıda

olması, tüketim mallarının ithalat yoluyla tedarik ediliyor olması işsizliğin de artmasına neden olmuştur. Bu nedenle, bölgede yatırım yapacak iş adamlarının teşvik edilmesi, desteklenmesi, bürokratik engellerin ortadan kaldırılması ve başarılı yatırımların her iki ülke tarafından takdir edilmesi, iş olanağı sağlayacağı için halkın temel ihtiyaçlarına en etkili çözüm olacaktır.

Türkiye'nin dış ticaret hacmindeki gelişmeye paralel olarak Afrika pazarındaki payı da artmış, uluslararası tecrübesi olan şirketlerin kara kıtaya olan ilgisinin yanında Anadolu sermayesinin de Afrika coğrafyasına yüzünü dönmesine zemin hazırlamıştır. Türkiye'nin Avrupa - Ortadoğu pazarından yönünü Afrika'ya dönmesi, yatırımlarını bölgeye kaydırması ve bu bölge halkının ihtiyaçlarını bilerek Afrika pazarına girmesi de Türkiye'nin dış ticaret hacmine katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- AKYÜREK, Salih ve BİLGİÇ, M. Sadi, (2012) *Kazakistan'da Türkiye ve Türk Algısı*, BİLGESAM Yayınları, Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi, Rapor No: 44.
- BACIK, Gökhan ve AFACAN, İsa, (2013) *Turkish Studies, Turkey Discovers Sub-Saharan Africa: The Critical Role of Agents in the Construction of Turkish Foreign-Policy Discourse*, Cilt: 14, Sayı: 3, s. 483, 485.
- FIRAT, Melek M, (1997) *1960-1971 Arası Türk Dış Politikası ve Kıbrıs Sorunu*, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- HAZAR, Numan, (2012) *Türkiye Afrika'da: Eylem Planının Uygulanması ve Değerlendirme On beş Yıl Sonra*, Ortadoğu Analiz, Cilt: 4, Sayı: 46, s. 30
- HİZMETLİ, Sabri, (1991) *Osmanlı Yönetimi Döneminde Tunus ve Cezayir'in Eğitim ve Kültür Tarihine Genel Bir Bakış*, A. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 32.
- İSTANBUL TİCARET ODASI, (2006) *Ekonomik Ve Sosyal Araştırmalar Şubesi, Senegal Ülke Raporu*.
- KAVAS, Ahmet ve TEPEBAŞ, Ufuk, (2006) *Sahra Altı Afrika, II. Uluslararası Türk-Afrika Kongresi*, Tasam Yayınları, s. 534, İstanbul.
- TİKA, *Türkiye Kalkınma Yardımları Raporu; 2011*, s. 16.
- T.C. Dakar Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, (2011) *Senegal Ülke Bilgileri*.
- ORAN, Baskın, (2001) *Türk Dış Politikası, 1919-1980, Cilt I*, İletişim Yay, İstanbul.
- ÖZKAN, Mehmet, (2010) *What Drives Turkey's Involvement in Africa?*, Review of African Political Economy, Cilt: 37, Sayı: 126, s. 539.
- TEPECİKLİOĞLU, Elem Eyrice, (2012) *Afrika Kıtasının Dünya Politikasında Artan Önemi ve Türkiye-Afrika İlişkileri*, Ankara Üniversitesi, Afrika Çalışmaları Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, s. 68, 69.
- USUL, Ali Resul, (2013) *Batı Sonrası Dünyaya Doğru Türk Dış Politikası*, ISBN 978-605-4383-27-6, MÜSİAD Araştırma Raporları: 82.

İNTERNET KAYNAKLARI

- ALJAZEERA, (20.11.2014) *Türkiye Afrika İlişkilerinde Yeni Dönem*, <http://www.aljazeera.com.tr/gorus/turkiye-afrika-iliskilerinde-yeni-donem>, (Erişim Tarihi: 23.06.2015).
- BİLGESAM, (23.03.2015) *Senegal Ülke Bilgileri*, <http://www.bilgesam.org/Images/Dokumanlar/0-91-2014040836rapor44.pdf>, (Erişim Tarihi: 12.05.2015).
- BİLGESAM, (03.12.2011) *Afrika'da Türkiye Algısı*, <http://www.bilgesam.org/Images/Dokumanlar/022014040858afrikadaturkiyealgisi.pdf>, (Erişim Tarihi: 17.05.2015).
- ÇOLAK, Fadime Gözde, (2012) *Turkey's African Opening: Limits and Potential*, <http://www.thejerusalemreview.com/2012/09/19/turkeys-african-opening-limits-and-potential/>. The Jerusalem Review, (Erişim Tarihi: 13.04.2015).
- DEİK, (t.y.) *Türkiye Senegal İlişkileri* http://www.deik.org.tr/Konseyl/153/T%C3%BCrkiye_Senegal.html, (Erişim Tarihi: 27.05.2015).
- EROL, Mehmet Seyfettin ve ALTIN, Ahmet Sait (t.y.) *Türk Dış Politikasında Afrika: Osmanlı Mirası Üzerine Ortak Gelecek – Etkinlik Arayışları, Türkiye-Afrika İlişkileri*, <http://www.usgam.com/tr/index.php?l=807&cid=646&konu=0&bolge=12>, (Erişim Tarihi: 18.06.2015).
- HABERVİTRİNİ, (19.06.2002) <http://www.habervitrini.com/ekonomi/iste-turkiye-ile-senegal-arasindaki-ticari-iliski-33850/>, (Erişim Tarihi: 25.06.2015).
- MFA, “Türkiye - Afrika İlişkileri”, <http://www.mfa.gov.tr/turkiye-afrika-iliskileri.tr.mfa>, “Türkiye-Afrika İlişkileri”, (Erişim Tarihi: 12.06.2015).
- MFA, “Türkiye - Afrika İlişkileri”, <http://www.mfa.gov.tr/turkiye-senegal-siyasi-iliskileri.tr.mfa>, (Erişim Tarihi: 10.05.2015).
- MFA, “Türkiye - Afrika İlişkileri”, <http://www.mfa.gov.tr/turkiye-senegal-ekonomik-iliskileri.tr.mfa>, (Erişim Tarihi: 22.05.2015).

- MFA, “Türkiye - Afrika İlişkileri”, <http://www.mfa.gov.tr/senegal-ekonomisi.tr.mfa>, (Erişim Tarihi: 24.05.2015).
- MFA, “Türkiye-Afrika İlişkileri”, <http://www.mfa.gov.tr/senegal-siyasi-gorunumu.tr.mfa>, (Erişim Tarihi: 28.05.2015).
- OBA, Ali Engin, (21.06.2011) *Türk Diplomasisi ve Afrika*, http://www.tasam.org/tr/TR/Icerik/1359/turk_diplomasisi_ve_afrika, (Erişim Tarihi: 10.06.2015).
- ŞAHİN, Özgecan, (19.07.2010) *Türkiye'nin Afrika Açılımı*, http://www.bilgesam.org/tr/index.php?option=com_content&view=article&id=742:tuerkiyenin-afrika_aclm&catid=80:analizler,afrika&Itemid=141, (Erişim Tarihi: 13.05.2015).
- TİMETÜRK, (21.06.2015) *Türkiye Lider Ülke Rolünü Daha Fazla üstlenmeli*, <http://www.timeturk.com/turkiye-lider-ulke-rolunu-dahafazlaustlenmeli/haber-18434>, (Erişim Tarihi: 22.06.2015).
- WORLDBANK, “Senegal”, www.worldbank.org/en/country/Senegal, (Erişim Tarihi: 17.08.2015).

EK: UYGULANAN ANKET FORMU

Senegal'deki Türkiye ve Türk algısını ölçmek amacıyla hazırlanan bu soru kâğıdı, beş sayfadan ve 29 soru/soru grubundan oluşmaktadır. Çalışmada, Türkler dışında 10 farklı ülke insanına yönelik sempati duyguları da ölçülmektedir[8].

SENEGAL'DE TÜRKİYE VE TÜRK ALGISI ANKETİ

AÇIKLAMA: Farklı toplumlardaki Türkiye ve Türk algısını ölçmek amacıyla Turgut ÖZAL Üniversitesi İİBF'de Yüksek Lisans Tezi olarak hazırlanan bu anket kâğıdı, beş sayfadan ve 29 soru/soru grubundan oluşmaktadır. Yaklaşık 20 dakikanızı alacak bu çalışmaya katılım ve katkılarınız nedeniyle teşekkür ederiz.

1- CİNSİYET DURUMU	ERKEK ☐	KADIN ☐	
2-YAŞ DURUMU	17-25 YAŞ ☐	26-40 YAŞ ☐	41 YAŞ VE ÜSTÜ ☐
3- MEDENİ DURUMU	BEKAR ☐	EVLİ ☐	DUL ☐
4- MESLEK DURUMU	ÖĞRENCİ ☐	AKADEMİSYEN - ÖĞRETMEN ☐	DİĞER ☐
5- DİNİ İNANÇ	İSLAM ☐	HRİSTİYAN ☐	ANİMİST ☐
	MUSEVİ ☐	DİĞER ☐	
6- BAĞLI OLDUĞU CEMAAT-TARİKAT	MÜRİDİZM ☐	TİJANİ ☐	DİĞER-HİÇBİRİ ☐
7-MEZUNİYET DURUMU	LİSE ☐	ÜNİVERSİTE ☐	MASTER-DOKTORA ☐
8- ÖĞRENİM GÖRDÜĞÜ ALAN	FEN BİL. ☐	SOSYAL BİL. ☐	EĞİTİM BİL. ☐
	SAĞLIK BİL. ☐	SANAT BİL. ☐	DİĞER BİL. ☐
9- AİLENİZİN AYLIK GELİRİ	100.000 CFA ALTINDA ☐	100.000 - 500.000 CFA ☐	500.000 CFA ÜSTÜ ☐
10- YAŞADIĞINIZ ŞEHİR	<input type="text"/>	DOĞUM YERİ	<input type="text"/>
11- GÜNLÜK TV İÇİN AYIRDIĞINIZ SÜRE	1 SAATTEN AZ ☐	1-3 SAAT ARASI ☐	3 SAATTEN FAZLA ☐
12- GÜNLÜK İNT. İÇİN AYIRDIĞINIZ SÜRE	1 SAATTEN AZ ☐	1-3 SAAT ARASI ☐	3 SAATTEN FAZLA ☐
13- TAKİP ETTİĞİNİZ YAYIN	GAZETE ☐	DERGİ ☐	RADYO ☐
14 - SON 1 YILDA KAÇ KİTAP OKUDUNUZ?	HİÇ ☐	1-3 ARASI ☐	3 DEN FAZLA ☐
15- TÜRKİYE'Yİ DAHA ÇOK HANGİ KÜLTÜRE YAKIN GÖRÜYORSUNUZ?	ASYA ☐	AVRUPA ☐	AFRİKA ☐
16 - TÜRKİYE AB'YE ÜYE Mİ?	FİKRİM YOK ☐	ÜYE ☐	ÜYE DEĞİL ☐
17 - İKİNCİ BİR VATAN SEÇMENİZ GEREKSE EN ÇOK HANGİ ÜLKEDE YAŞAMAK İSTERSİNİZ?	<input type="text"/>		

18. TÜRKLERİ AŞAĞIDAKİ KİŞİLİK ÖZELLİKLERİYLE DEĞERLENDİRİNİZ (X)	FİKRİM YOK	HIÇ KATILMIYORUM				ORTA DERECEDE KATILYORUM				TAMAMEN KATILYORUM			
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.1- Türkler çalışkan ve üretkendir		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.2- Türkler kabadır.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.3- Türkler misafirperverdir.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.4- Türkler alçakgönüllüdür.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.5- Türkler dindardır.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.6- Türkler hoşgörülüdür.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.7- Türkler yardımseverdir		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.8- Türkler dürüsttür.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.9- Türkler agresiftir.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.10- Türkler acımasızdır.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.11- Türkler milliyetçidir.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.12- Türkler kadercidir.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.13- Türkler kurallara uyar.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.14- Türkler akılcıdır.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.15- Türkler muhafazakardır.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.16- Türkler gururlu-kibirlidir.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.17- Türkler uysal-geçimlidir.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.18- Türkler kıskançtır.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.19- Türkler gülyüzlüdür.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
18.20- Türkler ırkçıdır.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

19. TÜRKİYE'Yİ AŞAĞIDAKİ KRİTERLERE GÖRE DEĞERLENDİRİNİZ (X)	FIKRİM YOK	HIÇ KATILMIYORUM					ORTA DERECEDE KATILYORUM					TAMAMEN KATILYORUM				
19.1- Bölgesel büyük bir güçtür.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
19.2- Modern bir ülkedir.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
19.3- Laik bir Cumhuriyettir		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
19.4- Gelişmiş bir demokrasiye sahiptir.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				

20. AŞAĞIDAKİ KONULARDA TÜRKİYE'Yİ DEĞERLENDİRİNİZ (X)	FIKRİM YOK	ÇOK KÖTÜ					NE İYİ - NE KÖTÜ					ÇOK İYİ				
20.1- Yaşam standardı/kalitesi		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
20.2- Can güvenliği		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
20.3- Farklı din,kültür ve kimliklere saygı		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
20.4- Fikir özgürlüğü		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
20.5- İnsan hakları		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				

21. TÜRKLERLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİNİZİ HANGİ ARGÜMANLAR NE KADAR ETKİLEDİ DEĞERLENDİRİNİZ (X)	FIKRİM YOK	HIÇ ETKİLEMEDİ					ORTA DERECEDE ETKİLEDİ					ÇOK ETKİLEDİ				
21.1- Medya (Gazete, dergi, tv, radyo,internet)		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
21.2- Kitaplar		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
21.3- Müzik, spor vb. ortak aktiviteler		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
21.4- Ülkemdeki genel yargı		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
21.5- Tanıdığım - gözlemediğim Türkler		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				

22. AŞAĞIDAKİ KONULARA KATILIMINIZI DEĞERLENDİRİNİZ (X)	FIKRİM YOK	ÇOK İSTEMEM					ORTA DERECEDE İSTERİM					ÇOK İSTERİM				
22.1- Bir Türk ile arkadaş olmayı		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
22.2- Bir Türk ile komşu olmayı		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
22.3- Bir Türk ile evlenmeyi		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
22.4- Türkiye'yi ziyaret etmeyi		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
22.5- Türkiye'de öğrenim görmeyi		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
22.6- Türkiye'de çalışmayı		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
22.7- Türkiye'ye yerleşmeyi		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				

28. TÜRKİYENİN SENEGALDE BİLİNMESİNDE ETKİLİ OLANLARI DEĞERLENDİRİNİZ (X)	FİKRİM YOK	HİÇ ETKİLEMEDİ					ORTA DERECEDE ETKİLEDİ					ÇOK ETKİLEDİ				
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
28.1- 2002 Dünya Kupasında çeyrek final karşılaşması.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
28.2- İstanbul'da yaşanan Gezi olayları ve polisin tepkisi.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
28.3- Türkiyede yaşanan terör - PKK olayları		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
28.4- 'TÜRK OKULLARI' ve faaliyetleri.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
28.5- Ermeni Sorunu ve soykırım iddiaları.		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
28.6- Suriye' de çıkan savaş ve Türkiye'de yaşanan 'MÜLTECİ SORUNU'		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				

29. AŞAĞIDAKİ MİLLETLER HAKKINDA DUYGULARINIZI DEĞERLENDİRİNİZ (X)	FİKRİM YOK	HİÇ SEVMEM					ORTA DERECEDE SEVERİM					ÇOK SEVERİM				
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.1- ALMANLAR		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.2-AMERİKALILAR		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.3- ÇİNLİLER		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.4- ARAPLAR		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.5- TÜRKLER		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.6- İNGİLİZLER		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.7- İRANLILAR		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.8- FRANSIZLAR		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.9- İSPANYOLLAR		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.10- JAPONLAR		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
29.11- LÜBNANLILAR		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				

TEŞEKKÜR EDERİZ

ENQUETE SUR LA PERCEPTION DES SENEGALAIS SUR LA TURQUIE ET LES TURCS

EXPLICATION: LA VISION DES AUTRES PAYS SUR LA TURQUIE ET LES TURCS. UNE ENQUETE POUR UN MEMOIRE DE MASTER 29 QUESTIONS SUR 5 PAGES. AINSI NOUS SOUHAITONS VOTRE PARTICIPATION POUR SA REUSSITE.

1- GENRE	HOMME ☐	FEMME ☐	
2-AGE	17-25 ANS ☐	26-40 ANS ☐	41 ANS DE PLUS ☐
3- ETAT CIVIL	CELIBATAIRE ☐	MARIE ☐	DIVORCE ☐
4- PROFESSION	ELEVE ☐	ACADEMICIEN - PROFESSEUR ☐	AUTRES ☐
5- RELIGION	MUSULMAN ☐	CHRETIEN ☐	ANIMISTE ☐
	JUIF ☐	AUTRES ☐	
6- CONFRERIE	MOURIDISME ☐	TIDJANIYA ☐	AUTRES-RIEN ☐
7-NIVEAU D'ETUDE	LYCEE ☐	UNIVERSITE ☐	MASTER-DOCTORAT ☐
8- SPECIALITE	SCIENCE ☐	SOCIAL ☐	EDUCATION ☐
	SANTE ☐	ART ☐	AUTRES ☐
9- GAIN MENSUEL DE LA FAMILLE	MOINS DE 100.000 FCFA ☐	ENTRE 100.000 - 500.000 FCFA ☐	PLUS DE 500.000 FCFA ☐
10- VILLE DE RESIDENCE	<input style="width: 100%;" type="text"/>	LIEU DE NAISSANCE	<input style="width: 100%;" type="text"/>
11- LE TEMPS QUE VOUS PASSEZ DEVANT LA TELE PAR JOUR	MINIMUM 1H ☐	ENTRE 1H ET 3H ☐	PLUS DE 3H ☐
12- LE TEMPS QUE VOUS PASSEZ POUR SE CONNECTER SUR INTERNET PAR JOUR	MINIMUM 1H ☐	ENTRE 1H ET 3H ☐	PLUS DE 3H ☐
13- LES MEDIAS SUIVIS	JOURNAUX ☐	MAGAZINE ☐	RADIO ☐
14 - COMBIEN DE LIVRES LISEZ VOUS PAR AN ?	AUCUN ☐	ENTRE 1 ET 3 ☐	PLUS DE 3 ☐
15- SELON VOUS QUELLE EST LA CULTURE LA PLUS PROCHE DE CELLE DE LA TURQUIE ?	ASIE ☐	EUROPE ☐	AFRIQUE ☐
16 -SELON VOUS LA TURQUIE EST ELLE DE L'UNION EUROPEENNE ?	JE N'EN SAIS RIEN ☐	UE ☐	ELLE N'EST PAS DE L UE ☐
17 - QUELLE NATIONALITE CHOISIRIEZ VOUS COMME DEUXIEME APRES CELLE DU SENEGAL ?	<input style="width: 100%;" type="text"/>		

18. DONNEZ UNE NOTE POUR LES TURCS PAR RAPPORT A CES DIFFERENTES QUALITES (X)	JE N'EN SAIS RIEN		JE NE PENSE PAS			JE SUIS EN PARTIE				JE SUIS PARFAITEMENT D'ACCORD			
18.1- LES TURCS SONT TRAVAILLEURS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.2- LES TURCS SONT GROSSIERS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.3- LES TURCS SONT HOSPITALIERS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.4- LES TURCS SONT HUMBLÉS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.5- LES TURCS SONT RELIGIEUX			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.6- LES TURCS SONT TOLÉRANTS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.7- LES TURCS SONT SOLIDAIRES			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.8- LES TURCS SONT CORRECTS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.9- LES TURCS SONT AGRESSIFS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.10- LES TURCS SONT IMPITOYABLES			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.11- LES TURCS SONT PATRIOTES			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.12- LES TURCS SONT FATALISTES			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.13- LES TURCS RESPECTENT LES LOIS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.14- LES TURCS SONT INTELLIGENTS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.15- LES TURCS SONT DES CONSERVATISTES.			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.16- LES TURCS SONT IMPOLIS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.17- LES TURCS SON OBEISSANTS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.18- LES TURCS SONT JALOUX			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.19- LES TURCS SONT SOURIANTS			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18.20- LES TURCS SONT RACISTES.			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

19. DONNEZ UNE NOTE POUR LA TURQUIE PAR RAPPORT AUX CARACTERES (X)	JE N'EN SAIS RIEN		JE NE PENSE PAS			JE SUIS EN PARTIE			JE SUIS PARFAITEMENT D'ACCORD			
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
19.1- LA TURQUIE EST UNE GRANDE PUISSANCE DANS SA REGION		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
19.2- LA TURQUIE EST UN PAYS MODERNE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
19.3- LA TURQUIE EST UNE REPUBLIQUE LAIQUE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
19.4- LA TURQUIE EST UNE DEMOCRATIE AVANCEE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

20. DONNEZ UNE NOTE POUR LA TURQUIE PAR RAPPORT AUX SUJETS (X)	JE N'EN SAIS RIEN		TRES MAUVAIS			PAS MAUVAIS NI BIEN			TRES BIEN			
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
20.1- NIVEAU DE VIE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
20.2- ASSURANCE VIE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
20.3- LE RESPECT POUR LES RELIGIONS ET CULTURES		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
20.4- LIBERTE DE PENSEE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
20.5- LES DROITS DE L'HOMME		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

21. QUI EST CE QUI INFLUENCE VOS PENSEES ET VOS COMPORTEMENTS SUR LA TURQUIE (X)	JE N'EN SAIS RIEN		JAMAIS INFLUENCE			EN PARTIE INFLUENCE			BEAUCOUP D'INFLUENCE			
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
21.1- MEDIAS (JOURNAL, MAGAZINE, TV, RADIO, INTERNET)		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21.2- LIVRES		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21.3- MUSIQUE, SPORT ET AUTRES ACTIVITES		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21.4- L'OPINION GENERALE DE MON PEUPLE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21.5- LES TURQUES QUE J'AI CONNUS		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

22. DONNEZ UNE NOTE POUR CES SUJETS (X) SOUHAITEZ-VOUS?	JE N'EN SAIS RIEN		JE NE VEUX PAS			JE VEUX EN PARTIE			JE VEUX TRES BIEN			
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
22.1- AVOIR UN AMI TURC		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22.2- ETRE VOISIN D'UN TURC		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22.3- VOUS MARIER AVEC UN(E) TURC/TURQUE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22.4- ALLER VISITER LA TURQUIE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22.5- ETUDIER EN TURQUIE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22.6- TRAVAILLER EN TURQUIE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22.7- DEMENAGER EN TURQUIE		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

